

Polisfrågor

Sammanfattning

Utskottet föreslår fem tillkännagivanden till regeringen med anledning av motionsyrkanden om polisfrågor bl.a. frågor om befogenheter och arbetsmetoder, vapenlagstiftningen och gränskontrollen. Förslagen rör i korthet följande frågor:

- Polisen ska ha rätt att genomsöka båtar efter vapen och andra farliga föremål
- Utredningen om att renodla polisens verksamhet ska återupptas
- Kortare handläggningstider i ärenden om vapenlicens
- Enhetlig tillämpning av licensprövning i vapenärenden och ett digitalt ansökningsförfarande
- Kravet på tillstånd för att anordna offentliga danstillställningar (det s.k. danstillståndet) ska avskaffas.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår övriga motionsyrkanden, i första hand med hänvisning till pågående beredningsarbete. Av dessa yrkanden behandlas knappt 60 förenklat eftersom riksdagen har behandlat samma eller i huvudsak samma frågor tidigare under valperioden.

I betänkandet finns 38 reservationer (S, M, SD, MP, C, V, L, KD).

Behandlade förslag

Cirka 180 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2015.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	13
Utskottets överväganden	14
Befogenheter och arbetsmetoder m.m.	14
Nätleverantörer som samarbetar med polisen.....	33
Inre utlänningskontroller och gränskontrollfrågor m.m.....	34
Arbetet mot tvångsåktenskap.....	40
Polisens arbete mot människohandel.....	42
Tobaksförsäljning.....	44
Flyktingspionage	47
Gendarmeriorganisation	48
Kostnader och säkerhet vid idrottsevenemang	50
Pass.....	52
Datalagring och integritet	52
Vapenfrågor.....	55
Ordningsvakter	68
Tillstånd till offentliga danstillställningar	70
Tiggeri m.m.	73
Avskaffande av hotellagen	78
Dödsfall utomlands.....	79
Förenklad beredning.....	80
Reservationer	81
1. Effektivare avrapporteringssystem m.m., punkt 3 (KD).....	81
2. Samverkan mot brott, punkt 5 (M, C, L, KD).....	82
3. Renodla polisens arbetsuppgifter, punkt 6 (S, MP, V)	83
4. Polisens arbete i brottsutsatta områden, punkt 7 (M, C, L, KD).....	84
5. Insatser mot grov organiserad brottslighet, punkt 8 (M, C).....	85
6. Kommunernas arbete mot grov organiserad brottslighet, punkt 9 (C)	85
7. Administrativa åtgärder mot brott, punkt 10 (KD)	86
8. Åtgärder mot gränsöverskridande brottslighet, punkt 11 (M, C, L, KD).....	87
9. En europeisk polis och åklagare, punkt 12 (L)	87
10. Arbetet mot narkotikabrottslighet, punkt 13 (M).....	88
11. Arbetet mot miljöbrott, punkt 15 (C).....	90
12. Biometrisk kontroll m.m., punkt 22 (M, SD).....	90
13. Gränskontroller, punkt 23 (SD)	91
14. Verkställighet av avvisningsbeslut, punkt 24 (V)	92
15. Avhopparverksamhet, punkt 26 (M, C, L, KD).....	92
16. Handlingsplan mot människohandel, punkt 28 (M, C, L, KD).....	93
17. Ensamkommande barn och unga som riskerar att utsättas för människohandel, punkt 29 (KD).....	94
18. Gendarmeriorganisation, punkt 32 (SD).....	95
19. Synnerligen grovt smuglingsbrott, punkt 38 (L).....	95
20. Kriminalisera förberedelse till vapenbrott, punkt 39 (L)	96
21. Kriminalisera försök, förberedelse och stämpling till grovt vapenbrott, punkt 40 (M, C, L, KD)	97

22. Påföljden för olicensierade konverterade gasvapen, punkt 41 (M, C, L, KD)	98
23. Gemensamt vapenuppdrag, punkt 43 (M, C, L, KD).....	98
24. Kortare handläggningstider i vapenlicensärenden, punkt 44 (V).....	99
25. Översyn av vapenlagstiftningen, punkt 46 (M, C, KD)	100
26. Förvaring av vapen och införande av vapen i Sverige, punkt 47 (M, C, KD)	101
27. Licenskraven för enhandsvapen, punkt 50 (SD).....	102
28. Krav på utdrag ur belastningsregistret, punkt 51 (SD)	102
29. Utökade befogenheter för ordningsvakter, punkt 54 (SD).....	103
30. Förbjud inte tiggeri, punkt 56 (V, L)	103
31. Klargör dagens situation i fråga om EU-medborgare, punkt 57 (M) ..	103
32. Kriminalisera organiserande av tiggeri, punkt 58 (M).....	104
33. Kriminalisera organiserande av tiggeri, punkt 58 (L).....	105
34. Se över tillämpningen av ordningslagen, punkt 59 (M).....	105
35. Förbjud tiggeri, punkt 60 (SD)	106
36. Avlägsnande vid olaga intrång, punkt 61 (SD).....	107
37. Utökade möjligheter till avhysning, punkt 62 (SD).....	107
38. Förenkla kommuners rätt att avhysa m.m., punkt 63 (SD)	108
Särskilda yttranden	110
1. Kortare handläggningstider i vapenlicensärenden, punkt 44 (SD)	110
2. Motioner som bereds förenklat, punkt 66 (SD)	110
3. Motioner som bereds förenklat, punkt 66 (C).....	110
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	111
Motioner från allmänna motionstiden 2015/16	111
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet	131

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Alternativ till handeldvapen**

Riksdagen avslår motionerna
2015/16:136 av Sten Bergheden (M) och
2015/16:2592 av Thomas Finnborg (M).

2. **Genomsökning av båtar**

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om rätt för polisen att genomsöka båtar och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2015/16:2572 av Thomas Finnborg och Mikael Cederbratt (båda M) och
2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 9.

3. **Effektivare avrapporteringssystem m.m.**

Riksdagen avslår motion
2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 4 och 5.

Reservation 1 (KD)

4. **Trygghetsskapande arbete**

Riksdagen avslår motion
2015/16:1352 av Betty Malmberg (M) yrkande 2.

5. **Samverkan mot brott**

Riksdagen avslår motionerna
2015/16:2335 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 2,
2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 2 och
2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 4.

Reservation 2 (M, C, L, KD)

6. **Renodla polisens arbetsuppgifter**

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att utredningen om att renodla polisens verksamhet ska återupptas och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 7 och
2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 3.

Reservation 3 (S, MP, V)

7. **Polisens arbete i brottsutsatta områden**

Riksdagen avslår motion
2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 6.

Reservation 4 (M, C, L, KD)

- 8. Insatser mot grov organiserad brottslighet**
Riksdagen avslår motionerna
2015/16:1549 av Lars Hjalmered (M) och
2015/16:2403 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 16.
Reservation 5 (M, C)
- 9. Kommunernas arbete mot grov organiserad brottslighet**
Riksdagen avslår motion
2015/16:2403 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 17.
Reservation 6 (C)
- 10. Administrativa åtgärder mot brott**
Riksdagen avslår motion
2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 10.
Reservation 7 (KD)
- 11. Åtgärder mot gränsöverskridande brottslighet**
Riksdagen avslår motionerna
2015/16:2261 av Jan Björklund m.fl. (FP) yrkande 6 i denna del,
2015/16:2651 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 2 och
2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 9.
Reservation 8 (M, C, L, KD)
- 12. En europeisk polis och åklagare**
Riksdagen avslår motion
2015/16:2261 av Jan Björklund m.fl. (FP) yrkande 6 i denna del.
Reservation 9 (L)
- 13. Arbetet mot narkotikabrottslighet**
Riksdagen avslår motion
2015/16:2306 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkandena 2, 5 och 11.
Reservation 10 (M)
- 14. Polisens arbete mot hatbrott**
Riksdagen avslår motion
2015/16:1917 av Elisabeth Svantesson (M).
- 15. Arbetet mot miljöbrott**
Riksdagen avslår motion
2015/16:2403 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 19.
Reservation 11 (C)
- 16. Provtagning vid misstänkt rattfylleri**
Riksdagen avslår motion
2015/16:1946 av Mikael Cederbratt och Thomas Finnborg (båda M).

17. Hämtning av barn till förhör

Riksdagen avslår motion

2015/16:2336 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 4.

18. Kriminalisera vägran att rätta sig efter polisinstruktion

Riksdagen avslår motion

2015/16:306 av Maria Abrahamsson (M).

19. Brottsbekämpning i luftrummet

Riksdagen avslår motion

2015/16:806 av Erik Ottoson (M) yrkande 7.

20. Trygghetshundar

Riksdagen avslår motion

2015/16:3093 av Markus Wiechel (SD).

21. Nätleverantörer som samarbetar med polisen

Riksdagen avslår motion

2015/16:451 av Fredrik Lundh Sammeli (S) yrkandena 1 och 2.

22. Biometriska kontroller m.m.

Riksdagen avslår motion

2015/16:3241 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkandena 7 och 8.

*Reservation 12 (M, SD)***23. Gränskontroller**

Riksdagen avslår motion

2015/16:3126 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 3.

*Reservation 13 (SD)***24. Verkställighet av avvsningsbeslut**

Riksdagen avslår motion

2015/16:83 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 7.

*Reservation 14 (V)***25. Polisens rapportering till Migrationsverket**

Riksdagen avslår motion

2015/16:2816 av Markus Wiechel (SD) yrkande 2.

26. Avhopparverksamhet

Riksdagen avslår motion

2015/16:2651 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 1.

Reservation 15 (M, C, L, KD)

- 27. Arbetet mot tvångsäktenskap**
Riksdagen avslår motion
2015/16:1492 av Désirée Pethrus (KD).
- 28. Handlingsplan mot människohandel**
Riksdagen avslår motion
2015/16:2651 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 4.
Reservation 16 (M, C, L, KD)
- 29. Ensamkommande barn och unga som riskerar att utsättas för människohandel**
Riksdagen avslår motion
2015/16:2567 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 14.
Reservation 17 (KD)
- 30. Tobaksförsäljning**
Riksdagen avslår motion
2015/16:2061 av Josef Fransson (SD) yrkande 1.
- 31. Flyktingspionage**
Riksdagen avslår motion
2015/16:1996 av Désirée Pethrus (KD) yrkande 5.
- 32. Gendarmeriorganisation**
Riksdagen avslår motion
2015/16:3218 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkande 9.
Reservation 18 (SD)
- 33. Kostnader och säkerhet vid idrottsevenemang**
Riksdagen avslår motionerna
2015/16:1483 av Lisbeth Sundén Andersson (M),
2015/16:2021 av Angelika Bengtsson (SD) yrkandena 1 och 3,
2015/16:2597 av Thomas Finnborg (M) och
2015/16:3235 av Lisbeth Sundén Andersson (M).
- 34. Förnyelse av pass**
Riksdagen avslår motion
2015/16:811 av Lena Hallengren (S).
- 35. Datalagringsdirektivet**
Riksdagen avslår motion
2015/16:928 av Rickard Nordin (C).
- 36. Stärkande av den personliga integriteten**
Riksdagen avslår motion
2015/16:914 av Betty Malmberg (M).

- 37. Skärpt syn på olaga vapeninnehav**
Riksdagen avslår motion
2015/16:1989 av Caroline Szyber (KD).
- 38. Synnerligen grovt smuglingsbrott**
Riksdagen avslår motion
2015/16:2785 av Roger Haddad m.fl. (FP) yrkande 1.
Reservation 19 (L)
- 39. Kriminalisera förberedelse till vapenbrott**
Riksdagen avslår motion
2015/16:2785 av Roger Haddad m.fl. (FP) yrkande 2.
Reservation 20 (L)
- 40. Kriminalisera försök, föreberedelse och stämpling till grovt vapenbrott**
Riksdagen avslår motion
2015/16:2650 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 5.
Reservation 21 (M, C, L, KD)
- 41. Påföljden för olicensierade konverterade gasvapen**
Riksdagen avslår motion
2015/16:2650 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 1.
Reservation 22 (M, C, L, KD)
- 42. Harmoniserad lagstiftning beträffande deaktiverade vapen**
Riksdagen avslår motion
2015/16:2650 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 2.
- 43. Gemensamt vapenuppdrag**
Riksdagen avslår motion
2015/16:2650 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 3.
Reservation 23 (M, C, L, KD)
- 44. Kortare handläggningstider i vapenlicensärenden**
Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om kortare handläggningstider i ärenden om vapenlicens och tillkännager detta för regeringen.
Därmed bifaller riksdagen motionerna
2015/16:2308 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 1,
2015/16:2415 av Johan Hedin (C) yrkande 1 och
2015/16:2880 av Magnus Oscarsson (KD) yrkande 1 och
bifaller delvis motionerna
2015/16:851 av Monica Haider m.fl. (S),
2015/16:986 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 4,

2015/16:2074 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 2 och
2015/16:2667 av Cecilia Widegren (M) yrkandena 1 och 2.

Reservation 24 (V)

45. Enhetlig tillämpning av licensprövning i vapenärenden m.m.

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om enhetlig tillämpning av licensprövning i vapenärenden m.m. och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2015/16:986 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 5,
2015/16:2308 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkandena 2–4,
2015/16:2415 av Johan Hedin (C) yrkandena 2–4 och
2015/16:2880 av Magnus Oscarsson (KD) yrkandena 2–4.

46. Översyn av vapenlagstiftningen

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:986 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 1,
2015/16:2308 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 5,
2015/16:2415 av Johan Hedin (C) yrkande 5 och
2015/16:2880 av Magnus Oscarsson (KD) yrkande 5.

Reservation 25 (M, C, KD)

47. Förvaring av vapen och införande av vapen i Sverige

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:986 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 18,
2015/16:2308 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkandena 6–8,
2015/16:2415 av Johan Hedin (C) yrkandena 6–8 och
2015/16:2880 av Magnus Oscarsson (KD) yrkandena 6–8.

Reservation 26 (M, C, KD)

48. Kravet på förnyande av licenser

Riksdagen avslår motion

2015/16:2896 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 3.

49. Borttagande av kravet på förnyande av samlarlicens

Riksdagen avslår motion

2015/16:986 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 9.

50. Licenskraven för enhandsvapen

Riksdagen avslår motion

2015/16:1629 av Magnus Persson (SD).

Reservation 27 (SD)

51. Krav på utdrag ur belastningsregistret

Riksdagen avslår motion

2015/16:2074 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 5.

*Reservation 28 (SD)***52. Utökade mandat för ordningsvakter**

Riksdagen avslår motion

2015/16:1328 av Sofia Arkelsten m.fl. (M) yrkande 8.

53. Låt kommunen anställa ordningsvakter

Riksdagen avslår motion

2015/16:1877 av Fredrik Schulte (M) yrkande 2.

54. Utökade befogenheter för ordningsvakter

Riksdagen avslår motion

2015/16:2843 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) yrkande 3.

*Reservation 29 (SD)***55. Tillstånd till offentliga danstillställningar**

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att kravet på tillstånd för att få anordna offentliga danstillställningar ska tas bort och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2015/16:56 av Rossana Dinamarca m.fl. (V),

2015/16:2101 av Anders Forsberg och Runar Filper (båda SD) yrkande 3,

2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 8,

2015/16:2783 av Roger Haddad m.fl. (FP) och

2015/16:3103 av Markus Wiechel (SD) samt

bifaller delvis motionerna

2015/16:903 av Jan R Andersson och Finn Bengtsson (båda M),

2015/16:930 av Rickard Nordin (C),

2015/16:1299 av Tina Ghasemi (M),

2015/16:1348 av Sofia Fölster (M),

2015/16:1597 av Jenny Petersson och Katarina Brännström (båda M),

2015/16:1735 av Christian Holm Barenfeld (M),

2015/16:1833 av Margareta Cederfelt m.fl. (M),

2015/16:2573 av Thomas Finnborg (M) och

2015/16:2643 av Rasmus Ling (MP).

56. Förbjud inte tiggeri

Riksdagen avslår motion

2015/16:1482 av Fredrik Malm m.fl. (FP) yrkande 3.

*Reservation 30 (V, L)***57. Klargör dagens situation i fråga om EU-medborgare**

Riksdagen avslår motion

2015/16:2304 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 1.

*Reservation 31 (M)***58. Kriminalisera organiserande av tiggeri**

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:1482 av Fredrik Malm m.fl. (FP) yrkande 15 och

2015/16:2304 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 2.

*Reservation 32 (M)**Reservation 33 (L)***59. Se över tillämpningen av ordningslagen**

Riksdagen avslår motion

2015/16:2304 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 3.

*Reservation 34 (M)***60. Förbjud tiggeri**

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:2834 av Kent Ekeroth och Adam Marttinen (båda SD) yrkande 12,

2015/16:2843 av Kent Ekeroth och Adam Marttinen (båda SD) yrkandena 2 och 5 samt

2015/16:3122 av David Lång och Mikael Jansson (båda SD).

*Reservation 35 (SD)***61. Avlägsnande vid olaga intrång**

Riksdagen avslår motion

2015/16:2621 av Mikael Jansson och David Lång (båda SD).

*Reservation 36 (SD)***62. Utökade möjligheter till avhysning**

Riksdagen avslår motion

2015/16:2755 av Markus Wiechel (SD) yrkande 1 i denna del.

*Reservation 37 (SD)***63. Förenkla kommuners rätt att avhysa m.m.**

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:2834 av Kent Ekeroth och Adam Marttinen (båda SD) yrkande 12 i denna del och

2015/16:2843 av Kent Ekeroth och Adam Marttinen (båda SD) yrkande 4.

*Reservation 38 (SD)***64. Avskaffa hotellagen**

Riksdagen avslår motion

2015/16:2756 av Markus Wiechel (SD).

65. Dödsfall utomlands

Riksdagen avslår motion

2015/16:2157 av Catharina Bråkenhielm (S).

66. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 5 april 2016

På justitieutskottets vägnar

Beatrice Ask

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Beatrice Ask (M), Mats Pertoft (MP), Helene Petersson i Stockaryd (S), Elin Lundgren (S), Krister Hammarbergh (M), Arhe Hamednaca (S), Kent Ekeroth (SD), Anti Avsan (M), Susanne Eberstein (S), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Petter Löberg (S), Adam Marttinen (SD), Roger Haddad (L), Linda Snecker (V), Andreas Carlson (KD) och Lawen Redar (S).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet drygt 180 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2015 om polisfrågor. Yrkandena rör bl.a. polisens befogenheter och arbetsmetoder, vapenlagstiftningen och gränskontrollen. Yrkandena finns i bilaga 1. Av dessa yrkanden behandlas knappt 60 förenklat eftersom riksdagen har behandlat samma eller i huvudsak samma frågor tidigare under valperioden.

Efter att motionerna väckts har Folkpartiet Liberalerna (FP) bytt namn till Liberalerna (L).

Utskottets överväganden

Befogenheter och arbetsmetoder m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att polisen ska ha rätt att genomöka båtar och om att den nedlagda utredningen om att renodla polisens verksamhet ska återupptas.

Riksdagen avslår övriga motionsyrkanden som i huvudsak avser polisens befogenheter och arbetsmetoder. Motionerna handlar bl.a. om alternativ till handeldvapen, samverkan mot brott, grov organiserad brottslighet och gränsöverskridande brottslighet.

Jämför reservationerna 1 (KD), 2 (M, C, L, KD), 3 (S, MP, V) 4 (M, C, L, KD), 5 (M, C), 6 (C), 7 (KD), 8 (M, C, L, KD), 9 (L), 10 (M) och 11 (C).

Motionerna

I motion 2015/16:136 av Sten Bergheden (M) efterfrågas en rätt för polisen att använda elpistoler. Motionären pekar på att det förekommer flera olika typer av skarpa lägen som kräver mer än pepparsprej för att lösa situationen men där det inte kan anses befogat att använda det vanliga tjänstevapnet. Även i motion 2015/16:2592 av Thomas Finnborg (M) framförs elpistol som ett alternativ till skjutvapen.

I motionerna 2015/16:2572 av Thomas Finnborg och Mikael Cederbratt (båda M) och 2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 9 anfördes att polisens rätt att genomöka ett fordon för att söka efter vapen eller andra farliga föremål enligt 20 a § polislagen (1984:387) även bör omfatta båtar.

I motion 2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 4 efterfrågas ett effektivare avrapporteringssystem för polisen. Motionärerna pekar på att en viktig del i att förenkla och renodla polisens arbete och på så sätt få ut mer polisiärt arbete per enskild polisman är att komma till rätta med det omoderna avrapporteringssystemet. I yrkande 5 efterfrågas att regeringen ska följa upp att polisens tekniska verktyg uppdateras.

I motion 2015/16:1352 av Betty Malmberg (M) yrkande 2 begärs att polisregionerna och lokalpolisområdena systematiskt ska utvärdera människors upplevelse av tillgänglighet och trygghet.

I partimotion 2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 4 begärs att polisen ska arbeta för att ingå samverkansavtal med alla kommuner. I motion 2015/16:2335 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 2 anfördes att polisen ska arbeta för att samverkansavtal ska slutas med alla kommuner och att det

lokala samarbetet mellan polisen och företagareningar ska utvecklas. I motion 2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 2 påtalas behovet av bättre samarbete mellan polisen och andra aktörer t.ex. genom samarbetsavtal med lokala frivilligorganisationer, genom samverkansavtal med kommuner och genom medborgarlöften.

I motion 2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 7 begärs att den nedlagda utredningen om att renodla polisens arbetsuppgifter ska återupptas. Ett yrkande av denna innebörd framförs även i motion 2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 3.

I partimotion 2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 6 efterfrågas kraftfulla insatser för att motverka parallella samhällen och otrygghet i särskilt brottsutsatta områden.

I motion 2015/16:1549 av Lars Hjalmered (M) påtalas vikten av ett fortsatt arbete mot grov organiserad brottslighet. Motionären efterfrågar skärpt vapenlagstiftning, skärpt straff för organiserad brottslighet samt ett förenklat informationsutbyte mellan myndigheter som arbetar mot gängbrottslighet. I motion 2015/16:2403 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 16 begärs att åtgärder ska vidtas för att skydda enskilda och företag från grov organiserad brottslighet. Detta bör göras genom att underlätta för dem som utreder brott att utbyta information, t.ex. genom att lätta på vissa sekretessregler. I yrkande 17 efterfrågas bättre stöd till kommuner i arbetet mot grov organiserad brottslighet.

I motion 2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 10 föreslås att användningen av administrativa åtgärder som komplement till rättsliga ska öka i arbetet mot kriminell verksamhet. Genom att ”gå på pengarna” kan sådan verksamhet motverkas.

I partimotion 2015/16:2261 av Jan Björklund m.fl. (FP) yrkande 6 begärs att rättssamarbetet inom EU förstärks. Motionärerna föreslår bl.a. att ett ”europeiskt FBI” ska skapas för att bekämpa den gränsöverskridande brottsligheten. Om så sker förstärks Europas polissamarbete Europol med en operativ polisstyrka som kan hjälpa de nationella polismyndigheterna i brottsutredningar. Vidare bör EU:s åklagarsamarbete Eurojust utvecklas till en europeisk åklagarmyndighet för den gränsöverskridande och grova brottslighet i vilken den europeiska polisstyrkan deltar i utredningar.

I motion 2015/16:2651 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 2 anförs att bättre förutsättningar att utreda och lagföra gränsöverskridande brott är viktigt i kampen mot den gränsöverskridande organiserade brottsligheten. Samverkan mellan tullen och de rättsvårdande myndigheterna har intensifierats under senare år. Det är enligt motionärerna viktigt att samarbetet fortsätter och fördjupas. I motion 2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 9 efterfrågas ett internationellt samarbete för att komma åt den organiserade gränsöverskridande brottsligheten.

I motion 2015/16:2306 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 2 efterfrågas ett bättre samarbete mellan polis och andra aktörer för att bekämpa narkotikabrott. Motionärerna anför att samverkan är nyckeln till ett drogfritt

samhälle. Det är i sammanhanget viktigt med samverkan såväl på nationell och regional nivå som på lokal nivå. I yrkande 5 pekas på vikten av internationellt samarbete för att bekämpa internationell brottslighet och för att kunna förebygga och förhindra att narkotika smugglas in i landet. Europols verksamhet har utvecklats genom åren och är av stor betydelse i kampen mot både internationell och inomeuropeisk narkotikabrottslighet. Det finns goda möjligheter att utveckla arbetet inom ramen för Europol ytterligare. Även Interpol spelar en mycket viktig roll, och arbetet inom ramen för båda dessa organisationer kan förbättras och utvecklas ytterligare. I yrkande 11 anförs att Sverige i olika internationella sammanhang ska medverka aktivt i narkotikabekämpningen och hanteringen av den globala narkotikaproblematiken. I dessa sammanhang bör Sverige tydligt stå upp för den svenska restriktiva narkotikapolitiken.

I motion 2015/16:1917 av Elisabeth Svantesson (M) efterfrågas en kontinuerlig uppföljning och utvärdering av polisens och det övriga rättsväsendets arbete mot religiöst motiverade hatbrott.

I motion 2015/16:2403 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 19 efterfrågas att polisens samverkan med andra myndigheter ska öka när det gäller miljöbrott. Motionärerna anför att det behövs ett register över beslut om företagsbot för att förhindra företag från att begå upprepade miljöbrott utan att myndigheterna uppmärksammar detta.

I motion 2015/16:1946 av Mikael Cederbratt och Thomas Finnberg (båda M) föreslås att polisen ska ta för vana att alltid ta två urinprov på den som misstänks för rattfylleri. Om så sker kan man vederlägga påståenden om efterförtäring eftersom urinprov visar vad som fanns i blodet två timmar tidigare.

I motion 2015/16:2336 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 4 efterfrågas tydligare rutiner för hämtning av barn till förhör. Enligt motionärerna är det viktigt att de som hämtar och lämnar vet vad som gäller. Ansvaret ligger hos den som utsetts till särskild företrädare.

I motion 2015/16:306 av Maria Abrahamsson (M) anförs att en kriminalisering av underlåtenhet att rätta sig efter instruktioner av polis eller annan behörig personal vid olycksplatser bör utredas.

I motion 2015/16:806 av Erik Ottoson (M) yrkande 7 påtalas behovet av ökade möjligheter för brottsbekämpning i luftrummet med anledning av det ökade antalet drönare. Motionären pekar på att möjligheten att begå brott på nya sätt med hjälp av drönare kan komma att öka i framtiden. Såväl transporter av illegala substanser som intrång i reglerade luftrum och terrorattacker kan komma att behöva bekämpas.

I motion 2015/16:3093 av Markus Wiechel (SD) anförs att det bör utredas om polisen bör tillhandahålla trygghetshundar som komplement till övrigt skydd till förföljda personer. Motionären pekar på att Örebropolis har prövat att låna ut polishundar för att hjälpa förföljda personer.

Bakgrund

Alternativ till handeldvapen

Motionsyrkanden om att låta utreda frågan om elpistoler som alternativ till handeldvapen för polisen behandlades senast av utskottet våren 2015 i betänkande 2014/15:JuU16 Polisfrågor (s. 17–18 och 33–34), till vilket utskottet hänvisar för en bakgrundsbeskrivning. Polismyndigheten har vidare i den nyligen publicerade rapporten Polisens användning av skjutvapen och eventuella behov av åtgärder redovisat utfallet av en förstudie som haft i uppdrag att utreda om det finns några behov av att vidta åtgärder med anledning av polisens användning av skjutvapen och i så fall föreslå åtgärder. Förstudiens sammanfattande slutsats är att ett införande av elchockvapen har förutsättningar att minska antalet skador på både poliser och motpart samt antalet dödsfall i samband med polisingripanden eller åtminstone att motverka en ökning. Studien rekommenderar ett införande av elpistoler, och rikspolischefen överväger för närvarande om sådana ska införas.

Genomsökning av båtar

Enligt 20 a § polislagen (1984:387) får en polis genomsöka ett fordon i den utsträckning det behövs för att söka efter vapen eller andra farliga föremål som är ägnade att användas vid brott mot liv eller hälsa, om det med hänsyn till omständigheterna kan antas att ett sådant föremål kan påträffas och förklaras förverkat enligt 36 kap. 3 § brottsbalken. Bestämmelsen infördes den 1 juli 2006 och är utformad med bestämmelsen om kroppsvisitation i 19 § andra stycket 1 polislagen som förebild. Bakgrunden var bl.a. att vapen många gånger förvaras i bilar i stället för att innehavaren bär vapnet på sig för att på så sätt minska risken för ett polisingripande (prop. 2005/06:113 s. 22 och bet. 2005/06:JuU29 s. 8). För bestämmelsens tillämpning är det inte relevant vem som äger det aktuella fordonet. Det måste dock i det enskilda fallet finnas någon konkret omständighet som ger objektivt stöd för antagandet att vapen eller något annat farligt föremål kan komma att påträffas vid en genomsökning av fordonet.

Utskottet har vid ett flertal tillfällen, senast i samband med beredningen av motionsyrkanden om polisfrågor från riksmötet 2014/15 (bet. 2014/15:JuU16 s. 22 och 35), behandlat motionsyrkanden likalydande med de nu aktuella i motionerna 2015/16:2572 (M) och 2015/16:2646 (M). Utskottet, som avstyrkte motionsyrkandena, anförde att det hade förståelse för önskemålet om att polisen borde ha rätt att genomsöka båtar på samma sätt som fordon för att söka efter vapen och andra farliga föremål. Utskottet påpekade dock att detta, som framgick av motionen, skulle förutsätta att tillämpningsområdet för 20 a § polislagen utvidgades, något som utskottet då inte var berett att föreslå.

Effektivare avrapporteringssystem m.m.

Brottsförebyggande rådet (Brå) har i rapporten Avrapportering i Ingridandeverksamheten (2015:10) studerat hur lång tid poliser i ingripandeverksamheten lägger på att avrapportera ärenden. Studien bygger på observationer i Söderorts polismästardistrikt i Stockholm. Där studerades hur arbetslagen i närpolisområdena, numera lokalpolisområdena, Farsta, Globen och Skärholmen avrapporterade sina ärenden.

Studien lyfter fram följande möjligheter att effektivisera avrapporteringen:

- Förbättra det tekniska stödet.
- Se till att tekniken fungerar.
- Förbättra den tekniska supporten.
- Skapa enhetlighet för vad fritexten i en RAR-anmälan ska innehålla.
- Strukturera upp arbetet även i mindre omfattande ärenden.
- Ge möjlighet att avrapportera i lugn och ro.

Utskottet har tagit reda på att Polismyndigheten har infört en nationell it-organisation och en ny it-plan. Vidare har två tidigare avrapporteringssystem slagits samman till ett som också ska vara mobilt så att polisen ska kunna göra sina avrapporteringar mobilt via smarta telefoner eller pekplattor. Vidare känner utskottet till att polisen har börjat använda sig av automatisk nummerplåtsavläsning (ANPR). Det är ett system som läser av registreringsskyltar och matchar dem mot olika register där fordonsbrister och avvikelser finns registrerade. Systemet är till stor hjälp för polisen för att hitta både fordon med brister och kriminella personer.

Trygghetsskapande arbete

Justitiedepartementet har informerat om att det inom Polismyndigheten pågår ett arbete inriktat på att utvärdera människors upplevelse av trygghet som initierats av Genomförandekommittén för nya Polismyndigheten. I den gamla myndigheten genomfördes lokala trygghetsundersökningar. Ambitionen i den nya myndigheten är att det ska göras trygghetsundersökningar överallt. Vidare påbörjades utvärderingar av människors trygghet 2015 dels i alla kommuner som har gjort sådana utvärderingar tidigare, dels i de kommuner som tidigare deltagit i pilotprojekt om medborgarlöften.

Samverkan mot brott

I budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 4) framhåller regeringen (s. 18) att ambitionen är att det ska finnas ett strukturerat brottsförebyggande arbete över hela landet. Arbetet behöver bedrivas på såväl lokal som regional och nationell nivå och inkludera ett brett spektrum av åtgärder. Utöver social prevention behöver arbetet omfatta situationella brottsförebyggande åtgärder som syftar till att minska sannolikheten att brott begås genom att göra brotten mindre lönsamma, mer riskabla eller svårare att

utföra. Det är angeläget att de lokala samverkansöverenskommelserna mellan Polismyndigheten och kommunerna får ett större genomslag i praktiken. För att stärka samverkan mellan olika aktörer och utveckla det lokala brottsförebyggande arbetet har regeringen gett Brå i uppdrag att lämna förslag på hur en förstärkt nationell stöd- och samordningsfunktion bör utformas på myndigheten. Regeringen avser också att knyta en nationell samordnare till myndigheten. Vidare avser regeringen även att se över behovet av ytterligare åtgärder för att stärka det brottsförebyggande arbetet på nationell nivå. Justitiedepartementet har informerat om att avsikten är att polisen ska besluta om medborgarlöften med samtliga kommuner. Vidare har Brå redovisat sitt ovannämnda uppdrag i rapporten Förstärkt stöd till – och samordning av – det lokala brottsförebyggande arbetet, som nu bereds inom Regeringskansliet.

I rapportens sammanfattning anförts bl.a. att

1. Höjd lägstanivå om grunderna i det kunskapsbaserade brottsförebyggande arbetet. Det finns ett stort behov av grundläggande brottsförebyggarkunskap samt metod och processstöd för att öka förmågan att gemensamt lösa, eller bidra till lösningar på, lokala brottsproblem.
2. Mer utveckling och innovation. Det lokala brottsförebyggande arbetet har i viss mån stagnerat. Såväl gamla som nya problem möts ofta med gamla lösningar. Det behövs resurser och mod för att våga ta till vara nya idéer, prova och utvärdera dem. Både innehåll och kvalitet behöver utvecklas.
3. Höjd prioritet och samordning. Eftersom det inte finns en entydig och generell lagstadgad skyldighet för kommuner att arbeta brottsförebyggande finns det på vissa håll stora svårigheter att få gehör hos beslutsfattarna för arbetet och framför allt det kunskapsbaserade arbetssättet. I praktiken ges inte förutsättningarna för att kunskapsbaserade och effektiva arbetssätt ska kunna bedrivas. Kommunerna och polisen måste därför stimuleras att ta ett större ansvar för och höja prioriteten i sitt brottsförebyggande arbete. Det finns också ett behov av samordning av nationella insatser och tydligare budskap till den lokala nivån som ger arbetet högre prioritet.

Brås förslag för att tillmötesgå behoven är

- att det stöd som myndigheten Brå ger i dag förstärks och utgör den nationella stöd- och samordningsfunktionen för lokalt brottsförebyggande arbete i Sverige
- att det till den nationella stöd- och samordningsfunktionen knyts en särskild samordnare för brottsförebyggande arbete som utses av regeringen
- att det till den särskilda samordnaren knyts en samrådsgrupp bestående av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), polisen och Brå samt ett nätverk för myndigheter som ger stöd till det lokala brottsförebyggande arbetet
- att det inrättas brottsförebyggande samordnare vid landets länsstyrelser.

Renodla polisens uppgifter

Den tidigare regeringen gav i april 2014 (dir. 2014:59) en särskild utredare i uppdrag att utreda och lämna förslag till förändringar av polisens uppgifter i syfte att verksamheten ska renodlas så att polisen i ökad utsträckning kan koncentrera sig på huvuduppgifterna att upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt bekämpa brott. Utredaren skulle

- undersöka om och i så fall hur polisens uppgifter när det gäller hantering av djur kan överföras till en annan huvudman
- undersöka om det finns ytterligare arbetsuppgifter som på ett lämpligare sätt kan utföras av någon annan huvudman i syfte att frigöra resurser för att förstärka den centrala polisverksamheten
- lämna fullständiga författningsförslag med utgångspunkt i de överväganden som görs
- redovisa vilka kostnader polisen har i dag för de uppgifter som föreslås få en ny huvudman
- beräkna vilka kostnader förslagen kommer att medföra hos en ny huvudman,
- föreslå hur kostnaderna ska finansieras.

Uppdraget skulle i den del som avser polisens uppgifter på djurområdet redovisas i ett delbetänkande senast den 31 januari 2015. Uppdraget i övrigt skulle redovisas senast den 31 oktober 2015. Regeringen beslutade därefter i tilläggsdirektiv (dir. 2015:3) att utredningen borde slutredovisas senast den 31 januari 2015. I tilläggsdirektiven anförs sammanfattningsvis att genom de förslag om hanteringen av djurärenden som utredaren väntas redovisa, tillsammans med de förslag om transporter och omhändertagande av berusade personer som bereds inom Regeringskansliet sedan tidigare, är de områden som i nuläget är rimliga och angelägna att flytta bort från polisen omhändertagna. Utrymmet för att ytterligare renodla polisens verksamhet är begränsat, varför det i nuläget inte är befogat att särskilt utreda frågan vidare.

Utredningen lämnade den 13 februari 2015 betänkandet Med fokus på kärnuppgifterna – En angelägen anpassning av Polismyndighetens uppgifter på djurområdet (SOU 2015:3). Utredningen föreslog att Polismyndighetens uppgifter med inriktning på djur bör begränsas till vissa huvudområden. Betänkandet bereds inom Regeringskansliet.

I samband med fjolårets behandling av motioner om polisfrågor (bet. 2014/15:JuU16) föreslog utskottet ett tillkännagivande till regeringen om att regeringen ska återkomma till riksdagen med ett förslag om hur polisens uppgifter ska kunna renodlas ytterligare. Riksdagen följde utskottets förslag (prot. 2014/15:79).

Regeringen har i skrivelse 2015/16:75 (s. 25 f.) anfört följande när det gäller behandlingen av tillkännagivandet.

Betänkandet Med fokus på kärnuppgifterna – En angelägen anpassning av Polismyndighetens uppgifter på djurområdet (SOU 2015:3) har remissbehandlats. Arbete pågår med att ta fram en lagrådsremiss. Inom

departementet bereds också betänkandet *Transporter av frihetsberövade* (SOU 2011:7), där det föreslås att Kriminalvården ska få ett tydligare ansvar för transporter av frihetsberövade personer åt andra myndigheter. Även här pågår arbete med att ta fram en lagrådsremiss. Med anledning av betänkandet *Bättre insatser vid missbruk och beroende* (SOU 2011:35) pågår ett projekt där regeringen har avsatt medel under tre år i syfte att få till stånd en praxisändring genom att landsting och kommuner tillsammans med polisen gemensamt utvecklar alternativa lösningar till förvaring i arrest. Vidare har en utredare den 3 juni 2015 fått i uppdrag att genomföra en studie om polisens hantering av anmälningar. I uppdraget har bl.a. ingått att kartlägga i vilken utsträckning det nuvarande systemet för brottsanmälningar används för att dokumentera förhållanden som inte utgör brott. Uppdraget redovisades den 16 december 2015. Momentet är inte slutbehandlat.

Polisens arbete i brottsutsatta områden

Rikskriminalpolisen lämnade 2014 rapporten *En nationell översikt av kriminella nätverk med stor påverkan i lokalsamhället*, som beskrev fenomenet med utsatta områden. Den baserades på analyser som gjorts på lokal och regional nivå, och Rikskriminalpolisen tog där fram 55 geografiska områden där lokala kriminella nätverk ansågs ha en negativ påverkan på lokalsamhället. Polismyndigheten publicerade därefter i februari 2016 rapporten *Utsatta områden – sociala risker, kollektiv förmåga och oönskade händelser*. Rapporten är en fördjupning av den ovannämnda rapporten och har haft ambitionen att bättre förstå de bakomliggande orsakerna som har lett fram till utvecklingen i de områden som beskrivs. Av de 55 områdena anses 15 särskilt utsatta, och 6 har klassats som riskområden. Av de särskilt utsatta områdena är 14 prioriterade områden. I rapportens slutdiskussion anförs att majoriteten av de utsatta områdena har varit föremål för en rad insatser över tid, vilket i sig visar att de tidigare insatserna inte varit tillräckligt omfattande för att få en bestående effekt på problematiken. För att nå effekt måste ett nytt synsätt anammas som innefattar dels en kontinuitet i insatserna, dels en samhällsgemensam hållbar strategi. Arbetet mot problematiken kan inte bedrivas som ett projekt, utan det krävs en stabilare bas för att få till stånd en förändring. Områdena har övergetts av samhället för länge sedan och i många områden saknas basala samhällsinrättningar. I rapporten anförs att man inte lämnar några rekommendationer om operativa åtgärder för att agera mot problembilden. Dock anförs sammanfattningsvis att det fortsatta arbetet bör inriktas mot

- åtgärder som kan öka allmänhetens förtroende för polisen som exempelvis utredningsprocent
- proaktiv bekämpning av handeln med narkotika
- kontinuerlig polisiär närvaro och uthålliga riktade insatser
- ökad samverkan med andra samhällsaktörer i området
- ökad polisiär öppenhet och kommunikation.

Justitiedepartementet har informerat om att polisen med anledning av vad som framkommit i rapporten avser att lägga särskilda resurser på de prioriterade områdena i rapporten. I dessa kommer det att finnas såväl extra kommunpolisier som extra områdespolisier. Utifrån det förnyade regeringsuppdraget att med andra berörda myndigheter utveckla den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet kommer vidare särskilt fokus att läggas på lokal samverkan i de brottsutsatta områdena.

Vid behandlingen av budgetpropositionen för 2015 (prop. 2014/15:1, utg.omr. 4) hanterade utskottet ett motionsyrkande om åtgärder för ökad polisiär närvaro i brottsutsatta områden. Utskottet anförde då följande.

Utskottet anser, som redovisats ovan, att det är viktigt att ombildningen leder till en effektivisering av verksamheten för att frigöra fler resurser, – t.ex. till fler synliga polisier, till i synnerhet brottsutsatta områden. Internationell forskning visar att ökad direkt patrullering i områden med hög brottslighet fungerar brottsförebyggande. Fler synliga polisier är mycket viktigt för att ungdomsgäng inte ska få känslan av att ha kontroll över vissa bostadsområden och för att öka tryggheten för övriga som bor i området. Utskottet föreslår därför att riksdagen ställer sig bakom det utskottet anför om vikten av polisens närvaro i brottsutsatta områden och tillkännager detta för regeringen.

Riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2014/15:JuU1, prot. 2014/15:79).

Regeringen har i skrivelse 2015/16:75 (s. 35) anförts följande när det gäller behandlingen av tillkännagivandet.

En viktig del i ombildningen av polisen är att Polismyndighetens samverkan med lokalsamhället ska stärkas. Regeringen har i regleringsbrevet för 2016 gett Polismyndigheten i uppdrag löpande hålla Justitiedepartementet informerat om det fortsatta genomförandearbetet. Av regleringsbrevet framgår också att myndigheten i årsredovisningen för 2016 ska lägga särskild vikt vid att redovisa genomförandearbetet avseende en lokalt förankrad polisverksamhet. Momentet är inte slutbehandlat.

Arbetet mot grov organiserad brottslighet

Regeringen har i budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 4 s. 19) anförts att grov organiserad brottslighet är ett hot mot det demokratiska samhället. Att bekämpa den grova och organiserade brottsligheten är därför högt prioriterat, och regeringens ambition är att arbetet mot denna brottslighet ska intensifieras.

Sommaren 2009 inleddes en myndighetsgemensam satsning mot grov organiserad brottslighet. I satsningen avses med grov organiserad brottslighet sådan brottslighet som bedöms särskilt samhällsfarlig eftersom den påverkar företagande på lika villkor, demokratiskt beslutsfattande och fysisk säkerhet i samhället. Satsningen utgår från en myndighetsgemensam inriktning som beslutas årligen av Samverkansrådet, där varje samverkande myndighet representeras av sin generaldirektör (eller motsvarande). De samverkande myndigheterna är för närvarande Arbetsförmedlingen, Ekobrottsmyndigheten,

Försäkringskassan, Kriminalvården, Kronofogdemyndigheten, Kustbevakningen, Migrationsverket, Polismyndigheten, Skatteverket, Säkerhetspolisen, Tullverket och Åklagarmyndigheten.

Nationellt underrättelsecentrum (NUC) inom den myndighetsgemensamma satsningen mot den grova organiserade brottsligheten redovisade i november 2015 en gemensam lägesbild över den grova organiserade brottsligheten 2016-2017.

I lägesbilden anförs bl.a. följande.

NUC ser ett behov av flera förändringar på många olika områden i arbetet mot grov organiserad brottslighet. Brottsförebyggande rådet och vissa av de samverkande myndigheterna har i andra sammanhang lyft behov av vissa lagändringar. Det rör till exempel lagen om underrättelseskyldighet som skulle kunna omfatta juridiska personer. Lagändringar som möjliggör effektivare informationsutbyte och direktåtkomst av information som inte är hemlig är andra viktiga frågor som skulle förbättra förutsättningarna för effektivt arbete mot grov organiserad brottslighet.

Av Polismyndighetens regleringsbrev för 2016 framgår att Polismyndigheten tillsammans med andra berörda myndigheter ska utveckla den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet. Uppdraget ska delredovisas senast den 1 oktober 2016 och slutredovisas den 1 oktober 2017.

Regeringen anför i proposition 2015/16:113 Bättre straffrättsliga verktyg mot organiserad brottslighet att den organiserade brottsligheten är en av rättssamhällets största utmaningar. För att denna brottslighet mer effektivt ska kunna motverkas föreslås bl.a. att försök, förberedelse och stämpling till grovt olaga hot, grov utpressning, övergrepp i rättsak, grovt övergrepp i rättsak, grovt vapenbrott och synnerligen grovt vapenbrott ska kriminaliseras. Propositionen behandlas för närvarande i riksdagen.

I samband med fjolårets behandling av motioner om polisfrågor (bet. 2014/15:JuU16) föreslog utskottet ett tillkännagivande till regeringen om att se över hur utbytet av information i kampen mot grov organiserad brottslighet kan underlättas och återkomma till riksdagen med ett sådant förslag. Riksdagen följde utskottets förslag (prot. 2014/15:79).

Av Regeringskansliets propositionsförteckning från den 12 januari 2016 framgår att regeringen planerar att lämna en proposition om informationsutbyte vid samverkan mot viss organiserad brottslighet i april 2016.

Administrativa åtgärder mot brott

Brå har i rapporten Administrativa åtgärder mot ekonomisk och organiserad brottslighet – Del 1: Tillstånd att bedriva verksamhet (rapport 2015:15) pekat på att det i Sverige saknas en strategi för att med hjälp av administrativa åtgärder motverka kriminalitet i form av företag som utnyttjas för brottsliga syften inom branscher med krav på myndighetstillstånd med vandelsprövning.

I rapporten föreslås bl.a. att man ser över möjligheterna att flytta fram positionerna på det administrativa området.

Regeringen gav den 24 september 2015 en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av välfärdsstatens förmåga att stå emot organiserad och systematisk ekonomisk brottslighet. Syftet är att identifiera risker i välfärdssystemen och andra närliggande skattefinansierade eller skattesubventionerade system, för att därigenom kunna säkerställa en korrekt användning av offentliga medel samt effektivt förebygga och beivra brottslighet av detta slag. Utredaren ska bl.a. överväga vissa andra åtgärder som är ägnade att effektivisera bekämpningen av sådan brottslighet, såsom förutsättningarna för näringsförbud enligt lagen (2014:836) om näringsförbud och en spärrtid mot företag vid missbruk av välfärdssystemen. Uppdraget ska redovisas senast den 2 maj 2017.

Justitiedepartementet har informerat om att regeringen avser att ta fram ett nytt nationellt program för det brottsförebyggande arbetet med ett flertal åtgärder inom och utom rättsväsendet. Administrativa förebyggande åtgärder mot organiserad brottslighet har enligt departementet en självklar plats i ett sådant program.

Gränsöverskridande brottslighet

I budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 4 s. 14) anför regeringen att samarbetet över gränserna behöver vara en naturlig del av vardagen för brottsutredare och annan personal inom rättsväsendet. Till stöd för detta arbete finns en mängd olika internationella och operativa verktyg, kollegor i andra länder samt myndigheter och internationella organisationer såsom Eurojust, Europol, Frontex och Interpol.

EU:s policycykel avseende organiserad och grov internationell brottslighet (policycykeln) är en metod som Europeiska unionen antog 2010 för att hantera de viktigaste brottsshoten mot EU. Varje cykel varar i fyra år och optimerar samordningen och samarbetet när det gäller de prioriteringar som valts ut på brottsområdet. Brottsshoten fastställs på grundval av kriminalunderrättelser och blir därefter godkända på politisk nivå. Under cykeln uppmanas alla berörda organ och intressenter, såväl på nationell nivå som på EU-nivå, att fördela resurserna och ömsesidigt stärka insatserna. Även nya hot övervakas för att man ska kunna bemöta dessa på ett effektivt sätt. Policyn har fyra olika faser: Först utformas den efter att en hotbilsbedömning avseende den grova organiserade brottsligheten har gjorts. Därefter fastställs policyn i en flerårig strategisk plan som innefattar vilken brottslighet som ska prioriteras. Nästa fas är genomförande och övervakning enligt en operativ åtgärdsplan. Slutligen utvärderas policyn varje år av kommissionen. Kommissionen överlämnar varje år en lägesrapport till kommittén för inre säkerhet och gör en grundlig och oberoende utvärdering i slutet av policycykeln. De lärdomar som dragits genom utvärderingen ligger till grund för nästa policycykel. Den nuvarande cykeln gäller för 2013–2017 och innehåller nio prioriterade områden, varav ett

är att försvåra organiserade egendomsbrott som begås av rörliga brottsyndikat. Ett annat är olaglig handel med skjutvapen. Alla svenska brottsbekämpande myndigheter deltar i detta arbete.

Som framgår av följande avsnitt om arbetet mot narkotikabrottslighet pågår det även ett samarbete mellan tullen och polisen.

Europeiska kommissionen har föreslagit en förordning som innebär att det ska inrättas en europeisk åklagarmyndighet med uppgift att bekämpa brott mot EU:s finansiella intressen (KOM(2013) 534). Den europeiska åklagarmyndigheten ska ha exklusiv behörighet att utreda och åtala för den typen av brott. Det innebär att medlemsstaternas åklagarbehörighet på det brottsområdet ska överlåtas till EU i motsvarande utsträckning. Med brott mot EU:s finansiella intressen avses exempelvis bedrägerier riktade mot EU. Förslaget till förordning är för närvarande föremål för förhandlingar inom EU.

Nationellt arbete mot narkotikabrottslighet

Regeringen gav i ett beslut den 1 december 2015 (Ju2015/09350/PO) Polismyndigheten i uppdrag att tillsammans med Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Säkerhetspolisen, Skatteverket, Kriminalvården, Kronofogdemyndigheten, Kustbevakningen, Tullverket, Migrationsverket, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen utveckla den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet. Om fler myndigheter tillkommer under uppdragets genomförande ska även de inkluderas i arbetet.

I uppdraget ingår att

- utveckla innehåll och organisation inom den myndighetsgemensamma satsningen på nationell och regional nivå för att möta de organisatoriska förutsättningar som råder inom Polismyndigheten efter ombildningen
- inkludera fler brottsområden för att på så sätt kunna motverka fler typer av organiserad brottslighet som bedöms vara allvarlig eller omfattande
- utveckla organisationen inom nuvarande myndighetssamverkan till att även omfatta samverkan på lokal nivå mellan relevanta myndigheter inom satsningen; särskilt fokus ska läggas på problematiken i utsatta områden
- säkerställa en effektiv och långsiktig samordning mellan den myndighetsgemensamma samverkan mot organiserad brottslighet och det lokala brottsförebyggande arbetet.

Uppdraget ska delredovisas senast den 1 oktober 2016 och slutredovisas den 1 oktober 2017. Av redovisningarna ska det framgå vilka åtgärder som vidtagits av myndigheterna för att utveckla den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet. Vidare ska myndigheterna beskriva resonemanget om dessa åtgärder och vid behov lämna förslag på ytterligare åtgärder. Regeringen ska uppmärksammas på eventuella hinder i det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet vid slutredovisningen av uppdraget.

Vidare gav regeringen den 26 november 2015 Brå i uppdrag att lämna förslag på hur en nationell stöd- och samordningsfunktion för det brottsförebyggande arbetet kan byggas upp. Brå ska också se över möjligheten att bygga ett nationellt samverkansnätverk med brottsförebyggande aktörer.

Det kan också nämnas att regeringen nyligen överlämnade en proposition till riksdagen om synnerligen grova narkotikabrott (prop. 2015/16:111), som för närvarande bereds av utskottet.

Internationellt arbete mot narkotikabrottslighet

Justitiedepartementet har informerat om att Europeiska unionens råd (rådet) beslutar om s.k. policycykler under vilka olika områden prioritas. Under nuvarande policycykel är bekämpande av narkotikabrottslighet ett prioriterat område. Vidare bedrivs det inom Europol arbete i olika s.k. focal points för att bekämpa bl.a. narkotikabrottslighet. Focal points som kan vara av intresse på narkotikaområdet finns bl.a. med inriktning på heroin och kokain samt penningtvätt. Arbetet bedrivs inom ett antal Empactprojekt (Europeiska sektorsövergripande plattformen mot brottshot) där Sverige deltar med personal från Tullverket och polisens nationella operativa avdelning.

Vidare bedriver FN:s organ för narkotikakontroll och förebyggande av brott (UNODC) ett flertal projekt.

Sverige deltar i arbetet vid Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk i Lissabon (ECNN). Sverige och övriga länder medverkar genom att bl.a. samla in statistik och göra analyser av narkotikasituationen och förekomsten av nya substanser som bör klassificeras som narkotika. När nya substanser påträffas larmas rådet och Europol om detta.

Polisens arbete mot hatbrott

I budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 4) framhåller regeringen (s. 23) att den i mars 2015 tog emot Polismyndighetens redovisning av hur myndigheten avser att utveckla arbetet för att bekämpa hatbrott. Av den framgår bl.a. att det i de tre storstadsregionerna ska finnas särskilda hatbrottsgrupper och att övriga fyra polisregioner ska säkerställa att de har motsvarande förmåga. Den satsning som Polismyndigheten presenterat är ett steg i rätt riktning och har med den nya nationella myndigheten förutsättningar att genomföras på ett kraftfullt och samordnat sätt. Regeringen följer noga arbetet och kommer även att följa upp att satsningen får avsedd effekt. Åtgärder mot hatbrott kommer även att ingå i den nationella planen mot rasism och liknande former av fientlighet som regeringen kommer att ta fram (prop. 2015/16:1, utg.omr. 13 Integration och jämställdhet avsnitt 4). Det kan finnas behov av ytterligare åtgärder för att minska hatbrotten i Sverige.

Av Polismyndighetens regleringsbrev för 2016 framgår att Polismyndigheten ska redovisa vilka åtgärder som har vidtagits som ett resultat av uppdraget att utveckla arbetet för att bekämpa hatbrott. I kravet på

återrapportering ingår att föra ett resonemang om vilka effekter åtgärderna bedöms ha lett till eller bedöms komma att leda till. Vidare ska redovisningen innehålla en beskrivning av hur myndigheten avser att fortsätta utveckla arbetet för att bekämpa hatbrott. Redovisningen ska lämnas senast den 1 mars 2017. Justitiedepartementet har informerat om att de insatser som görs mot hatbrott görs generellt och utan åtskillnad om det gäller hatbrott som har sin grund i sexuell läggning, religionstillhörighet osv.

Arbetet mot miljöbrott

Av 1 kap. 17 § miljötillsynsförordningen (2011:13) framgår att tillsynsmyndigheterna ska samordna tillsynen enligt miljöbalken om det är ändamålsenligt och möjligt. Vidare framgår av bestämmelsen att länsstyrelsen, för att förebygga brott mot miljöbalken och för att effektivt hantera sådana brott, ska verka för ett samarbete mellan Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och de myndigheter som svarar för tillsyn enligt miljöbalken.

Regeringen gav den 21 maj 2015 en särskild utredare i uppdrag att göra en bred översyn av företagsbotsregleringen och föreslå nödvändiga författningsändringar (dir. 2015:58). Syftet är att säkerställa att det straffrättsliga regelverket för juridiska personer är effektivt, ändamålsenligt och modernt och att det är anpassat till Sveriges EU-rättsliga och övriga internationella åtaganden. Av direktiven framgår att utredaren, utöver andra frågor, ska ta ställning till om företagsbot bör kunna åläggas genom strafföreläggande i fler fall än i dag och om det finns ett behov av att kunna dokumentera domar och beslut där företagsbot åläggs på ett annat sätt än i dag, t.ex. genom registerföring. Uppdraget ska redovisas senast den 30 november 2016.

Provtagning efter misstänkt rattfylleri

Polismyndigheten har informerat om att det inte finns några föreskrifter som är utfärdade av polisen om hur provtagning ska gå till vid misstanke om rattfylleri. Om den misstänkte gör gällande att han druckit efter färden (efterförtäring) finns det dock anvisningar från Rättsmedicinalverket om hur man ska gå till väga, bl.a. ska två urinprov och ett blodprov taget i anslutning till det första urinprovet sändas till Rättsmedicinalverket för analys.

Rättsmedicinalverket har vidare upprättat informationsbladet *Bedömning av analysresultat vid misstanke om eftersupning* (IF114.020). Av informationsbladet framgår inledningsvis att analys av alkohol i ett blodprov samt två urinprov, tagna med en timmes mellanrum, ger bästa möjliga underlag vid utredning av rattfylleribrott där man misstänker att alkohol kan ha förtärs efter körningen. Vidare anförs att man genom detta förfarande kan bedöma om det huvudsakliga alkoholintaget skett i nära anslutning till provtagningen eller längre tillbaka i tiden.

Hämtning av barn till förhör

Enligt 23 kap. 6 § rättegångsbalken kan under förundersökningen förhör hållas med var och en som kan antas lämna uppgifter av betydelse för utredningen.

Av 1 § lagen (1999:997) om särskild företrädare för barn följer att när en förundersökning har inletts eller återupptagits i fråga om ett brott som kan leda till fängelse och har begåtts mot någon som är under 18 år, ska en särskild företrädare förordnas för barnet om en vårdnadshavare kan misstänkas för brottet eller det kan befaras att en vårdnadshavare på grund av sitt förhållande till den som kan misstänkas för brottet inte kommer att ta till vara barnets rätt.

Utvecklingscentrum i Göteborg inom Åklagarmyndigheten upprättade i mars 2012, med vissa uppdateringar från januari 2014, handboken Handläggning av ärenden rörande övergrepp mot barn. I handboken anförs (s. 19) att den särskilda företrädaren, när en sådan är förordnad, är den enda som har rättslig befogenhet att besluta om förhör, formerna för transport till förhör och andra åtgärder i utredningen som rör barnet. Av detta följer att den särskilda företrädaren ansvarar för att barnet exempelvis kommer till förhör. Transporten kan rent praktiskt genomföras på olika sätt. Av hänsyn till barnets bästa bör alltid en person som är känd och trygg för barnet följa med i samband med transport. Inför transport till förhör eller andra utredningsåtgärder bör därför den särskilda företrädaren eller eventuellt utredaren ta kontakt med skolan, förskolan eller annan plats där barnet vistas för att ta reda på vem som är bäst lämpad för att följa barnet.

Justitiedepartementet har informerat om att det har gjorts en översyn av den ovannämnda handboken som kommer att publiceras inom kort. Vidare kommer det under året att göras en översyn av allt vägledande material som avser övergrepp mot barn och unga.

Kriminalisering av vägran att rätta sig efter polisens eller annan behörig personals instruktion vid olycksplatser

Av 10 § första stycket 3 polislagen (1984:387) följer att polismän har rätt att avvisa personer som inte följer anvisningar att hålla sig åt sidan vid t.ex. trafikolycksplatser. Polisen får i den utsträckning som andra medel är otillräckliga och det med hänsyn till omständigheterna är försvarligt använda våld för att genomföra detta.

Någon generell skyldighet att bistå nödställda personer finns inte. Frågan huruvida en sådan skyldighet bör införas har utretts av Handlingspliktsutredningen i betänkandet Allmän skyldighet att hjälpa nödställda (SOU 2011:16). Utredningen avrådde ifrån att införa en straffsanktionerad allmän skyldighet att bistå nödställda personer, dvs. vad som brukar benämnas en civilkuragelag.

Brottsbekämpning i lufttrummet

Justitiedepartementet har informerat om att ett samarbete pågår mellan polisen, Säkerhetspolisen och Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) för hur man i framtiden ska möta problemet med drönare som används för brottsliga ändamål. Vidare har informerats om att kommissionen på EU-nivå har lämnat ett förslag till reviderad förordning om gemensamma regler om civil luftfartssäkerhet (KOM (2015) 613 slutlig), i vilket det föreslås att även drönare med en vikt understigande 150 kilo ska vara föremål för reglering. I den nu gällande förordningen regleras endast drönare med en vikt överstigande 150 kilo.

Trygghetshundar

Från Polismyndighetens webbplats har utskottet fått information om att projektet med trygghetshundar innebär att hundar lånades ut till vissa personer som var förföljda. Projektet riktade sig bl.a. till våldsutsatta kvinnor eftersom den gruppen är den klart största med skyddsbehov som polisen identifierat. Trygghetshundar är hundar som är provade för tjänst som polishundar men som av olika skäl inte riktigt klarat alla krav som ställs på polishundar.

Justitiedepartementet har informerat om att polisen efter en utvärdering av försöket i Örebro som nämns i motion 2015/16:3093 har beslutat sig för att inte låna ut hundar till hotade personer i fortsättningen.

Utskottets ställningstagande

När det gäller motionsyrkandena om att utrusta polisen med hjälpmedel som kan ersätta skjutvapen, t.ex. *elpistoler*, noterar utskottet att Polismyndigheten i en nyligen publicerad rapport har utrett införandet av elchockvapen och att det nu övervägs om sådana ska införas. Utskottet finner inte anledning att föregripa Polismyndighetens beredning av rapporten, och avstyrker därför motionerna 2015/16:136 (M) och 2015/16:2592 (M).

Genom 20 a § polislagen har polisen möjlighet att genomsöka ett fordon i den utsträckning det behövs för att söka efter vapen eller andra farliga föremål som är ägnade att användas vid brott mot liv eller hälsa, om det med hänsyn till omständigheterna kan antas att ett sådant föremål kan påträffas och förklaras förverkat enligt 36 kap. 3 § brottbalken. Det behövs alltså inte ett beslut om husrannsakan. Eftersom bestämmelsen endast omfattar fordon ger den inte polisen möjlighet att *genomsöka båtar*. Enligt utskottet skapar detta förhållande en onödig lucka i lagen som ökar risken för att vapen ska förvaras i båtar. Genom att utvidga bestämmelsen till att även omfatta båtar ges de poliser som arbetar till sjöss samma möjligheter att bekämpa förekomsten av illegala vapen som poliser som arbetar på land. Regeringen bör därför göra en översyn av lagstiftningen så att 20 a § polislagen kan gälla för alla typer av farkoster oavsett om de rör sig på land eller inte. Vad utskottet nu anfört bör riksdagen med bifall till motionerna 2015/16:2572 av Thomas Finnborg och

Mikael Cederbratt (båda M) och 2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 9 ge regeringen till känna.

Utskottet anser att det är viktigt att polisen har *effektiva avrapporteringssystem och väl fungerande tekniska arbetsverktyg*. Utskottet konstaterar att ett omfattande arbete på området pågår inom polisen och att även Brå i en rapport lämnat förslag till hur avrapporteringen kan effektiviseras. Mot denna bakgrund saknas det anledning för riksdagen att göra något tillkännagivande till regeringen. Motion 2015/16:2713 (KD) yrkandena 4 och 5 avstyrks.

När det gäller frågan om *trygghetsskapande arbete* som efterfrågas i motion 2015/16:1352 (M) yrkande 2 är ett sådant arbete naturligtvis angeläget. Utskottet konstaterar också att ett sådant arbete pågår inom Polismyndigheten. Något initiativ från riksdagens sida med anledning av motionsyrkandet är enligt utskottet därför inte nödvändigt. Yrkandet avstyrks.

Samverkan mot brott är mycket viktig. Utskottet konstaterar därför med tillfredsställelse att regeringen har initierat ett ambitiöst arbete på området där bl.a. Polismyndigheten och Brå har viktiga roller. Mot denna bakgrund anser utskottet inte att det finns skäl för riksdagen att göra något tillkännagivande till regeringen till förmån för vad som föreslås i motionerna 2015/16:2335 (M) yrkande 2, 2015/16:2646 (M, C, FP, KD) yrkande 2 och 2015/16:3072 (M) yrkande 4. Motionsyrkandena bör därför avslås.

I syfte att *renodla polisens arbetsuppgifter* tillsatte den förra regeringen en utredning med uppgift att se över vilka verksamheter som kan utföras av någon annan i syfte att frigöra resurser för att förstärka den centrala polisverksamheten. Efter en delredovisning på djurområdet beslöt den nuvarande regeringen att lägga ned utredningen. Riksdagen riktade i mars 2015 ett tillkännagivande till regeringen om att polisens uppgifter bör renodlas i syfte att förstärka utrycknings- och utredningsverksamheten, t.ex. genom att pröva om vissa av polisens uppgifter kan läggas på andra myndigheter. Utskottet vill peka på det angelägna i att tillkännagivandet nu efterkoms av regeringen. Utskottet anser i linje härmed att utredningen om vilka uppgifter som kan överlämnas från polisen till andra myndigheter skyndsamt ska återupptas för att undersöka hur mer resurser kan frigöras för att förstärka den centrala polisverksamheten. Utskottet föreslår därför att riksdagen ställer sig bakom det utskottet anför om att regeringen bör återuppta den nedlagda utredningen. Därmed tillstyrker utskottet motionerna 2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 7 och 2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 3.

Utskottet anser att det är angeläget att *polisens arbete i brottsutsatta områden* utvecklas. Utskottet konstaterar därför med tillfredsställelse att ett arbete bedrivs såväl för att lokalisera vilka problemområden som finns som för att lämna förslag till inriktningen på det fortsatta arbetet för att lösa problemen. Som framgår avser regeringen också att lägga särskilda resurser på de brottsutsatta områdena. Riksdagen gjorde vidare i december 2015 ett tillkännagivande till regeringen om vikten av polisens närvaro i brottsutsatta

områden. Mot denna bakgrund anser utskottet inte att det finns skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande med anledning av vad som anförs i motion 2015/16:3072 (M) yrkande 6. Motionsyrkandet bör avslås.

Arbetet mot *grov organiserad brottslighet* är mycket viktigt. Utskottet ser därför positivt på att regeringen prioriterar detta område och att det bedrivs ett omfattande arbete innefattande bl.a. samverkan och lagstiftningsåtgärder. Utskottet finner mot denna bakgrund inte skäl för riksdagen att göra något sådant tillkännagivande som begärs i motionerna 2015/16:1549 (M) och 2015/16:2403 (C) yrkandena 16 och 17. Motionerna avstyrks således.

Utskottet delar motionärernas uppfattning i motion 2015/16:2713 (KD) yrkande 10 att *administrativa åtgärder mot brott* kan vara effektiva som komplement till straffrättsliga i arbetet mot kriminell verksamhet. Utskottet ser därför positivt på det arbete som bedrivs och som avses initieras för att reda ut om och i vilken mån administrativa åtgärder kan vara verkningsfulla i arbetet mot ekonomisk och organiserad brottslighet. Något tillkännagivande om detta till regeringen är dock inte nödvändigt. Motionsyrkandet bör därför avslås.

Åtgärder mot gränsöverskridande brottslighet är mycket angelägna, och utskottet ser därför positivt på att regeringen i budgetpropositionen för innevarande år pekar på att samarbete över nationsgränserna behöver vara en naturlig del av vardagen för brottsutredare och andra inom rättsväsendet. Som utskottet uttalat tidigare motsätter sig utskottet dock inrättandet av en europeisk åklagarmyndighet. Mot denna bakgrund, och eftersom möjlighet till gränsöverskridande samarbete står till buds genom ett flertal myndigheter och internationella organisationer, finns det enligt utskottet inte skäl för något tillkännagivande med anledning av vad som anförs i motionerna 2015/16:2261 (FP) yrkande 6, 2015/16:2651 (M, C, FP, KD) yrkande 2 och 2015/16:2713 (KD) yrkande 9. Motionsyrkandena avstyrks.

Utskottet delar motionärernas uppfattning i motion 2015/16:2306 (M) yrkande 2 att samarbete mellan polis och andra aktörer är viktigt i *arbetet mot narkotikabrottslighet*. Utskottet noterar att regeringen gett Polismyndigheten i uppdrag att tillsammans med övriga myndigheter utveckla den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet. Detta uppdrag borde enligt utskottet ha goda förutsättningar att förbättra det nationella arbetet mot narkotikabrottslighet. Något tillkännagivande med anledning av motionsyrkandet är därför inte nödvändigt, utan det avstyrks.

Vidare konstaterar utskottet att det pågår ett omfattande internationellt samarbete när det gäller narkotikabrottslighet och att Sverige deltar i detta inom ramen för olika internationella organisationer. Utskottet anser därför inte heller att något initiativ från riksdagens sida bör tas med anledning av motion 2015/16:2306 (M) yrkandena 5 och 11. Motionsyrkandena avstyrks.

Utskottet noterar att Polismyndigheten har redovisat till regeringen hur den avser att utveckla *arbetet mot hatbrott* och att det framgår av redovisningen att man avser att säkerställa att samtliga polisregioner ska ges samma förmåga.

Utskottet ser positivt på detta och anser inte att något tillkännagivande bör göras med anledning av motion 2015/16:1917 (M). Motionen bör avslås.

Som beskrivits ovan framgår det av 1 kap. 17 § miljötillsynsförordningen att länsstyrelsen ska verka för samarbete mellan Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och de myndigheter som svarar för tillsyn enligt miljöbalken. Vidare har en särskild utredare i uppdrag att göra en bred översyn av företagsbotsregleringen och ska då bl.a. bedöma om det finns ett behov av att kunna dokumentera domar och beslut där företagsbot åläggs på ett annat sätt än i dag, t.ex. genom registerföring. Mot denna bakgrund och eftersom utredningsuppdraget inte bör föregripas saknas det anledning till ett tillkännagivande om polisens skyldighet att samverka med andra myndigheter när det gäller *miljöbrott* och att möjligheten att inrätta ett register för företagsbot ska ses över. Motion 2015/16:2403 (C) yrkande 19 bör avslås.

När det gäller påståenden om s.k. eftersupning i samband med *rattfylleri* föreslås i motion 2015/16:1946 (M) att polisen för att kunna vederlägga påståenden om eftersupning ska ta för vana att alltid ta två urinprov på den misstänkte. Som framgår har Rättsmedicinalverket utfärdat ett informationsblad om hur en provtagning ska genomföras för att ge bästa möjliga underlag och hur analysresultat vid misstanke om eftersupning ska bedömas. Något initiativ från riksdagens sida bör mot denna bakgrund inte tas med anledning av motionen, som således bör avslås.

Det är viktigt att det finns tydliga regler för *hämtning av barn till förhör*. Mot bakgrund av de rättsliga regler som finns kompletterade med anvisningar i handböcker m.m. anser utskottet dock inte att det behövs något tillkännagivande till regeringen om vikten av tydliga rutiner. Motion 2015/16:2336 (M) yrkande 4 avstyrks därför.

Utskottet anser att det är beklagligt att det finns personer som inte rättar sig efter *polisens eller annan personals instruktion* vid olycksplatser. Polisen får som redovisats ovan i vissa situationer använda våld för att för att se till att personer håller sig åt sidan. Utskottet är däremot inte berett att föreslå att en kriminalisering av detta beteende ska utredas, och utskottet avstyrker motion 2015/16:306 (M).

Utskottet har förståelse för synpunkterna i motion 2015/16:806 (M) yrkande 7 om *brottsbekämpning i luftrummet*. Mot bakgrund av det samarbete som pågår mellan Säkerhetspolisen och Totalförsvarets forskningsinstitut bör dock inte något initiativ tas från riksdagens sida. Motionsyrkandet avstyrks.

I motion 2015/16:3093 (SD) föreslås att det ska utredas om polisen ska tillhandahålla *trygghetshundar* till förföljda personer. Utskottet anser att hur arbetet med skydd av förföljda ska bedrivas i detalj är en fråga som Polismyndigheten lämpligast själv bör avgöra. Motionen avstyrks.

Nätleverantörer som samarbetar med polisen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om försvårande av åtkomst till barnpornografi och om nätleverantörer som samarbetar med Polismyndigheten.

Motionen

I motion 2015/16:451 av Fredrik Lundh Sammeli (S) yrkande 1 begärs att åtkomsten till barnpornografiskt material ska försvåras på alla sätt t.ex. genom att installera filter. I yrkande 2 anförs att alla statliga myndigheter och verk i kampen mot barnpornografi bara ska upphandla nätleverantörer som samarbetar med Polismyndigheten.

Bakgrund

Inom Polismyndigheten inrättades ett it-brottscentrum den 1 oktober 2015. Avsikten med centrumet är att öka kompetensen på detta område hos polisen. I detta centrum finns den sedan tidigare inrättade barnpornografigruppen. Det finns ett blockeringssamarbete mellan polisen och internetleverantörerna som omfattar 90 procent av abonnenterna.

Vidare har utskottet tagit reda på att den svenska Finansiella koalitionen mot barnpornografi (Finanskoalitionen) verkar för att försvåra och förhindra denna handel. Av Finanskoalitionen webbplats (finanskoalitionen.se) framgår bl.a. följande.

Finanskoalitionen utgår från det övergripande brottsförebyggande målet att stoppa övergrepp mot barn. Bland annat använder medlemmarna en metod som fokuserar på att hitta försäljningsstället för att stänga säljarens möjlighet att ta emot betalningar. En fördel med denna metod är att det blir ett brottsförebyggande arbete som inte kränker individens integritet.

Polisen är ytterst ansvarig för bekämpning av barnpornografibrott. Finansbranschen är emellertid en nyckelaktör för att hitta lösningar för att stoppa transaktioner. I syfte att förhindra denna handel genom de finansiella systemen har ett unikt samarbete utarbetats mellan myndigheter, den privata och den ideella sektorn.

Genom att Finanskoalitionen medlemmar försvårar möjligheten att använda de finansiella systemen för denna typ av brottslighet, bidrar det till ökade kostnader för försäljning. Detta driver i sin tur upp omkostnaderna och gör handeln mindre lönsam och mindre tillgänglig. Långsiktigt innebär detta också att drivkraften att producera nytt material minskar, vilket i sin tur borde minska antalet övergrepp på barn.

Att samverka inom Finanskoalitionen är även ett sätt för branschen att visa ställningstagande mot denna typ av kriminell verksamhet samt skapa medvetenhet i frågan hos branschen som helhet.

Utskottet har vid flera tillfällen tidigare behandlat motionsyrkanden liknande de nu aktuella (se t.ex. bet. 2010/11:JuU7 s. 30). Utskottet anförde då att

arbetet mot all sexuell exploatering av barn, bl.a. barnpornografi, är mycket viktigt och att det är angeläget att barns säkerhet på internet förbättras och att de skyddas mot skadligt innehåll och beteende, t.ex. grooming. Utskottet anförde vidare att det liksom tidigare såg positivt på det arbete som bedrivs inom Blockeringsprojektet. Samtidigt framhöll utskottet att publiceringar på internet omfattas av det starka skydd för yttrande- och informationsfriheten som svenska grundlagar ger (se yttr. 2008/09:KU7y s. 16). Utskottet vidhöll sin tidigare ståndpunkt vad gäller frågan om upphandling av nätleverantörer som samarbetar med Rikskriminalpolisen och ansåg inte att något initiativ borde tas med anledning av motionen. Riksdagen följde utskottets förslag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller att arbetet mot all form av sexuell exploatering av barn är viktigt och delar motionärens uppfattning att åtkomsten till barnpornografi ska försvåras på olika sätt. Utskottet konstaterar också att ett omfattande arbete bedrivs för att på olika sätt motverka spridningen av barnpornografi. Något tillkännagivande till regeringen med anledning av vad som anförs i motion 2015/16:451 (S) yrkande 1 är därför inte nödvändigt. Yrkandet avstyrks.

Utskottet vidhåller sin tidigare ståndpunkt vad gäller frågan om upphandling av nätleverantörer som samarbetar med Polismyndigheten och anser inte att något initiativ bör tas med anledning av motion 2015/16:451 yrkande 2.

Inre utlänningskontroller och gränskontrollfrågor m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om gränskontroller, inre utlänningskontroller, polisens verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut vid skolor, förskolor och vårdinrättningar samt om polisens rapportering till Migrationsverket av EU-medborgare som saknar rätt att vistas i landet.

Jämför reservationerna 12 (M, SD), 13 (SD) och 14 (V).

Motionerna

I partimotion 2015/16:3241 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 7 anförs att bruket av biometriska kontroller vid Schengens yttre gränser bör öka. I yrkande 8 anförs att det även finns ett behov av en obligatorisk kontroll av fingeravtryck för resenärer till Schengen från tredjeländer, och på sikt även för dem som reser från Schengen till tredjeländer.

I partimotion 2015/16:3126 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 3 anfördes att alla former av asylmissbruk måste bekämpas. Av den anledningen är det av stor vikt att både den yttre gränskontrollen och den inre utlänningskontrollen kan skärpas kraftigt. Polisen bör få de möjligheter som krävs för att utföra kontroller utan att behöva ta hänsyn till om vissa grupper anser sig vara diskriminerade, om det visar sig att en grupp följer ett visst mönster eller har ett beteendemönster som sticker ut.

I motion 2015/16:83 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 7 begärs en ändring i polislagen med innebörden att polisen inte ska få eftersöka barn som ska avvisas eller utvisas när de är i eller på väg till skolan, förskolan eller en vårdinrättning.

I motion 2015/16:2816 av Markus Wiechel (SD) yrkande 2 efterfrågas en uppföljning av polisens uppdrag att rapportera till Migrationsverket om de EU-medborgare som saknar rätt att vistas i landet.

Bakgrund

I mars 2014 förordnade chefen för Justitiedepartementet en utredare att bistå departementet med att överväga åtgärder för att motverka missbruk av svenska pass (Ju2014/02291/P). I uppdraget ingick att analysera omfattningen av och orsakerna till missbruket, att göra en internationell jämförelse samt att föreslå effektiva åtgärder för att komma till rätta med problematiken. Utredaren överlämnade i mars 2015 promemorian Missbruk av svenska pass – Omfattning och åtgärdsförslag (Ds 2015:12). I promemorian lämnas bl.a. med tanke på vad som är av intresse här följande förslag:

- Sverige bör verka för att kontroll av biometrisk information i pass införs vid de yttre gränserna till hela Schengenområdet.
- I avvaktan på gemensamma regler för Schengenområdet bör en obligatorisk kontroll av fingeravtryck införas vid inresa till Sverige från tredje land. På sikt bör det övervägas om sådan kontroll ska ske även vid utresa.

Justitiedepartementet har informerat om att promemorian i dessa delar är föremål för beredning inom Regeringskansliet och att Sverige driver linjen om biometriska kontroller inom EU.

Med en inre utlänningskontroll avses en åtgärd som vidtas med stöd av 9 kap. 9 § utlänningslagen (2005:716). I den bestämmelsen föreskrivs att en utlänningskontroll som vidtas i Sverige är skyldig att på begäran av en polis överlämna pass eller andra handlingar som visar att han eller hon har rätt att uppehålla sig i Sverige. Av 7 kap. 2 § utlänningsförordningen (2006:97) framgår att Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen omedelbart ska underrätta Migrationsverket om det uppkommit en fråga om avvisning eller utvisning som ska prövas av verket. Vidare framgår att Migrationsverket ska underrättas om Polismyndigheten har fattat ett beslut om avvisning. Av 8 kap. 10 § utlänningslagen framgår vidare att en EES-medborgare eller en

familjemedlem till en EES-medborgare som har vistats i Sverige mer än tre månader och som inte har uppehållsrätt får utvisas om han eller hon uppehåller sig här men saknar de tillstånd som krävs för att få uppehålla sig i landet. Justitiedepartementet har informerat om att det många gånger dock är svårt att bevisa att den som anträffas har varit här i landet i mer än tre månader eftersom de inte registreras när de kommer till landet. Någon uppföljning av varför så få fall rapporterats till Migrationsverket (7 kap. 2 § utlänningsförordningen) har inte skett.

Rikspolisstyrelsen har utfärdat föreskrifter och allmänna råd om inre utlänningskontroller (RPSFS 2001:4, FAP 273-1). Av de allmänna råden framgår att med en inre utlänningskontroll avses alla handlingar som syftar till att kontrollera om en utlänningskontroll har rätt att uppehålla sig i landet. En inre utlänningskontroll behöver alltså inte enbart innebära en uppmaning att visa upp pass eller andra handlingar, utan det kan även handla om frågor till utlänningskontrollerna och kontroller i dataregister. Att en utlänningskontroll är skyldig att på begäran av en polis visa upp pass eller andra handlingar innebär inte att han eller hon också är skyldig att bära pass eller andra handlingar med sig.

En inre utlänningskontroll får enligt 9 kap. 9 § utlänningslagen endast utföras om det finns grundad anledning att anta att utlänningskontrollen saknar rätt att uppehålla sig här i landet eller om det annars finns särskild anledning till en kontroll. I Rikspolisstyrelsens allmänna råd anges att rekvisitet ”grundad anledning att anta” bör uppfattas så att en inre utlänningskontroll får utföras endast efter en helhetsbedömning av de objektiva omständigheter som finns grundade på den enskilda polisens iakttagelser, spaningsuppgifter, underrättelseuppslag, tips eller annan tillförlitlig information. Utlänningskontrollens uppträdande och umgänge kan vara en omständighet som i vissa fall kan ge anledning att anta att han eller hon inte har rätt att uppehålla sig i landet. Inre utlänningskontroller får inte genomföras enbart på grund av att en person har ett utseende som uppfattas som utländskt eller på grund av hans eller hennes språk eller namn. Rekvisitet ”annars finns särskild anledning till kontroll” bör enligt Rikspolisstyrelsens allmänna råd kunna tillämpas när det finns anledning att kontrollera identiteten på en utlänningskontroll i samband med t.ex. ett frihetsberövande eller en brottsutredning. Vid en fordons- och förarkontroll kan en inre utlänningskontroll utföras i samband med att förarens identitet och rätt att framföra fordonet kontrolleras. Vid en sådan kontroll bör även en passagerare i ett fordon bli föremål för en inre utlänningskontroll om det finns objektiva omständigheter som ger grundad anledning till en kontroll.

Rikspolisstyrelsen har utfärdat föreskrifter och allmänna råd om verkställighet av beslut om avvisning och utvisning (RPSFS 2014-8, FAP 638-1). Av de allmänna råden framgår att en underårig inte bör eftersökas eller hämtas i eller i anslutning till en skola där han eller hon är elev. Vidare framgår att ett beslut om avvisning eller utvisning som gäller en utlänningskontroll är inlagd på sjukhus inte bör verkställas förrän den läkare som är ansvarig för vården bedömt att det kan ske. Hämtning på sjukhus bör ske endast i undantagsfall och först efter kontakt med sjukhuset.

Ett motionsyrkande av liknande innebörd som motion 2015/16:83 (V) behandlades av utskottet i betänkande 2013/14:JuU14 (s. 29 f.). Utskottet anförde att det såg positivt på att barn som vistas i landet utan tillstånd har fått möjlighet att gå i skolan. Utskottet ansåg det också tillfredsställande att det införts en lagstadgad minsta nivå för hälso- och sjukvård för personer som vistas i Sverige utan tillstånd. För att de aktuella målgrupperna i praktiken ska våga utnyttja rätten till utbildning och hälso- och sjukvård måste de emellertid kunna känna sig trygga med att polisen inte kommer att ingripa mot dem i skolan eller när de uppsöker vård. Motionsyrkandet avstyrktes med hänvisning till de åtgärder som avsågs vidtas, innefattande bl.a. ändrade föreskrifter och allmänna råd om verkställighet av beslut om avvisning och utvisning. Riksdagen följde utskottets förslag (prot. 2013/14:71).

Utskottet behandlade vid beredningen av proposition 2015/16:81 Åtgärder mot missbruk av svenska pass ett motionsyrkande om att den biometriska informationen bör kontrolleras vid alla gränspassager. Motionsyrkandet avstyrktes med hänvisning dels till att Sverige inom EU verkar för att vid Schengenområdets yttre gränser införa en obligatorisk kontroll av biometrisk information i pass som omfattar både unionsmedborgare och tredjelandsmedborgare, dels till att Sverige påbörjat en införande av biometriska kontroller i Sverige. Riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2015/16JuU25, rskr. 2015/16:158).

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser positivt på att Sverige inom EU verkar för att biometriska kontroller ska införas vid Schengenområdets yttre gränser. Denna frågeställning liksom frågan om behovet av obligatoriska kontroller av fingeravtryck behandlas som anförts ovan i promemorian Missbruk av svenska pass – Omfattning och åtgärdsförslag (Ds 2015:129). Promemorian är i dessa delar föremål för beredning inom Regeringskansliet. Utskottet anser inte att beredningen av betänkandet bör föregripas, varför motion 2015/16:3241 (M) yrkandena 7 och 8 bör avslås.

I motion 2015/16:3126 (SD) yrkande 3 efterfrågas en kraftig skärpning av såväl den yttre gränskontrollen som den inre utlänningskontrollen. Utskottet konstaterar inledningsvis att Sverige sedan den 21 december 2015 har en lag (2015:1073) om särskilda åtgärder vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet som bemyndigar regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om identitetskontroller vid transporter som utförs med buss, tåg eller passagerarfartyg till Sverige från en annan stat. När det gäller den inre utlänningskontrollen anser utskottet att gällande regelverk är väl avvägt och att det saknas anledning till skärpning av detta. Motionsyrkandet avstyrks därför.

Utskottet vidhåller att det är positivt att barn som vistas i landet utan tillstånd har fått möjlighet att gå i skolan samt att det införts en lagstadgad

minsta nivå för hälso- och sjukvård för personer som vistas i Sverige utan tillstånd. Som redovisats ovan har Rikspolisstyrelsen utfärdat föreskrifter och allmänna råd av vilka det framgår att en underårig inte bör eftersökas eller hämtas i eller i anslutning till en skola där han eller hon är elev. Vidare bör hämtning på sjukhus ske endast i undantagsfall och först efter kontakt med sjukhuset. Mot denna bakgrund får motion 2015/16:83 (V) yrkande 7 anses vara i huvudsak tillgodosedd. Motionsyrkandet avstyrks.

I motion 2015/16 2816 (SD) yrkande 2 efterfrågas en uppföljning av varför polisen inte i någon större omfattning rapporterar till Migrationsverket om de EU-medborgare som saknar rätt att vistas i landet. Enligt vad utskottet fått veta torde den bristande rapporteringen bero på att polisen saknar kännedom om när de aktuella personerna kom till landet och därför inte kan bedöma om de varit här mer än tre månader. Utskottet utgår från att polisen vidtar lämpliga åtgärder för att komma till rätta med detta problem. Något initiativ från riksdagens sida är dock inte nödvändigt, varför motionsyrkandet avstyrks.

Avhopparverksamhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om motverkande av nyrekrytering till kriminella nätverk.

Jämför reservation 15 (M, C, L, KD).

Motionen

I motion 2015/16:2651 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 1 anföras att nyrekryteringen till de kriminella nätverken måste motverkas. Enligt motionärerna ska det finnas stöd att tillgå för den som vill lämna det kriminella livet.

Bakgrund

I budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 4 s. 36) anför regeringen att samhället behöver agera med särskild kraft när det gäller ungdomar vars negativa utveckling har gått så långt att det bedöms finnas risk för långvarig och allvarlig kriminalitet. Det är ofta bland dessa ungdomar som den organiserade brottsligheten har sin rekryteringsbas. Rikspolisstyrelsen hade under 2013 och 2014 i uppdrag att aktivt stödja arbetet med s.k. sociala insatsgrupper för unga som riskerar att utveckla en kriminell livsstil. Rikspolisstyrelsen pekar på att insatserna indikerar ett positivt resultat och att de samverkande aktörerna anser att det finns skäl att fortsätta arbetet. Socialstyrelsen har ett pågående uppdrag att låta utvärdera resultatet för de ungdomar som varit föremål för arbetet i en social insatsgrupp. I uppdraget

ingår också att utvärdera hur själva samverkansformen fungerar. Uppdraget ska redovisas senast den 30 september 2017.

I budgetpropositionen framgår också (s. 20 och s. 58) att regeringen ser det som angeläget att stödja organisationer som hjälper personer att lämna ett liv i kriminalitet, s.k. avhopparverksamhet.

Av Brås regleringsbrev för 2016 framgår att Brå har följande uppdrag när det gäller Avhopparverksamhet.

Personer som önskar lämna kriminella grupperingar kan på ett antal platser i landet få stöd genom så kallad avhopparverksamhet. I nuläget finns ingen samlad bild av dessa verksamheters omfattning och struktur och hur väl de möter behoven på området. Brå har därför i uppdrag att genomföra en nationell kartläggning av tillgången till stöd för avhoppare. I uppdraget ingår att redovisa hur stödinsatserna är uppbyggda hos Polismyndigheten och Kriminalvården, kommuner och andra aktörer. I uppdraget ingår också att göra en bedömning av i vilken utsträckning den avhopparverksamhet som finns tillgänglig täcker de behov som finns på området. Brå ska också identifiera framgångsfaktorer i arbetet och lämna förslag på hur avhopparverksamheten skulle kunna utvecklas. Förslagen ska utgå från de behov av stöd och skydd som avhoppare har. Vid genomförandet av uppdraget ska Brå beakta Polismyndighetens arbete med att utveckla en nationell strategi för dessa frågor. Uppdraget ska redovisas senast den 15 maj 2016.

Vidare framgår av höständeringsbudgeten för 2015 (prop. 2015/16:2) att regeringen inom utgiftsområde 4, anslaget 1:1 Polismyndigheten avsatt 2 miljoner kronor till avhopparverksamhet. Dessutom framgår av budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 4) att regeringen under samma anslag avsatt 5 miljoner kronor för avhopparverksamhet under 2016.

Justitiedepartementet har informerat om att Polismyndigheten har tagit fram en nationell strategi för avhopparverksamhet som gäller deras egen verksamhet. Under 2016 avser polisen, med beaktande av utfallet av Brås uppdrag, att ta fram riktlinjer för verksamheten som ska klargöra polisens roll.

Utskottet behandlade vid fjolårets behandling av polismotioner ett yrkande som delvis liknade det nu aktuella (bet. 2014/15:JuU16). Utskottet anförde att arbetet med att skapa bättre förutsättningar för kriminella att lämna sin livsstil är viktigt och att det därför såg med tillfredsställelse på det arbete som bedrivs på området bl.a. inom ramen för de sociala insatsgrupperna. Att Brå fått ett uppdrag att göra en nationell kartläggning av tillgången till stöd för avhoppare och att Polismyndigheten arbetar med en strategi på området var enligt utskottet mycket värdefullt. Mot bakgrund av det anförda saknades det enligt utskottet anledning att göra något tillkännagivande till regeringen i frågan. Motionen avstyrktes. Riksdagen följde utskottets förslag (prot. 2014/15:79).

Utskottet har också nyligen behandlat ett motionsyrkande om en översyn av statliga myndigheters uppbackning av kommuner som bygger upp och utvecklar avhopparverksamhet för vuxna kriminella. Utskottet vidhöll då sin tidigare uppfattning att det bl.a. mot bakgrund av det ovannämnda uppdrag som lämnats till Brå om att göra en nationell kartläggning av tillgången till

stöd för avhoppare saknas anledning att göra något tillkännagivande om en översyn av statliga myndigheters uppbackning av kommuner som bygger upp och utvecklar avhopparverksamhet för vuxna kriminella (bet. 2015/16:JuU21 s. 17 f.).

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller att arbetet med att skapa bättre förutsättningar för kriminella att lämna sin livsstil är viktigt. Ju tidigare en ung person som är på väg in i kriminalitet kan lämna sin livsstil, desto bättre är det naturligtvis. Det arbete som bedrivs inom ramen för de sociala insatsgrupperna och den kartläggning som Brå har i uppdrag att göra är enligt utskottet värdefulla för att motverka nyrekrytering och stödja de som vill hoppa av en kriminell livsstil. Mot denna bakgrund saknas det enligt utskottet skäl att göra något tillkännagivande till regeringen i denna fråga. Motion 2015/16:2651 (M, C, FP, KD) yrkande 1 avstyrks därför.

Arbetet mot tvångsäktenskap

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att Sverige ska ta efter det arbete som bedrivs av den brittiska enheten Forced Marriage Unit för att förhindra att flickor och kvinnor utsätts för tvångsgifte.

Motionen

I motion 2015/16:1492 av Désirée Pethrus (M) anförs att det bör ses över om Sverige kan ta efter det arbete som görs av den brittiska enheten Forced Marriage Unit för att förhindra att flickor och kvinnor utsätts för tvångsgifte.

Bakgrund

Justitie- och migrationsminister Morgan Johansson anförde i en interpellationsdebatt den 19 januari 2016 (ip. 2015/16:289, prot. 2015/16:54) om ofrivilliga äktenskap bl.a. följande.

Regeringen tar arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck, däribland tvångs- och barnäktenskap, på största allvar. Utöver när det förekommer tvång är det i dag också straffbart att förmå någon att ingå ett äktenskap eller en äktenskapsliknande förbindelse genom att utnyttja personens utsatta belägenhet, så kallat äktenskapstvång.

Det pågår arbete med att kriminalisera stämpling till äktenskapstvång. Därmed kommer det straffbara området att omfatta samtliga förstadier till äktenskapstvång. Därutöver har det införts ny civilrättslig lagstiftning för att stärka skyddet mot tvångs- och barnäktenskap. Det är till exempel inte längre möjligt för personer under 18 år att gifta sig enligt svensk rätt.

De internationella aspekterna medför emellertid att brottsligheten kan vara svår att utreda. Svårigheterna beror dock inte på det svenska regelverket, som förser våra brottsutredande myndigheter med bra verktyg för att kunna begära bistånd från utlandet. Däremot kan det av flera skäl vara svårt att få sådan hjälp. Exempelvis har varken Irak eller Syrien kontroll över hela sina territorier.

Våra utlandsmyndigheter har en allmän skyldighet att i skälig omfattning lämna enskilda svenskar hjälp och bistånd vid behov. I dessa ärenden agerar utlandsmyndigheterna främst som en förmedlande länk mellan berörda personer och myndigheter i den svenska hemkommunen. Möjligheten att bistå utsatta personer i utlandet är dock ofta begränsad. Det är därför mycket viktigt att i första hand motverka att barn och unga som riskerar tvångs- eller barnäktenskap utomlands tvingas eller luras att lämna Sverige.

Särskilda insatser görs även hos polisen. Den nya polisorganisationen skapar förutsättningar för att bättre möta de särskilda krav som arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck innebär. Det gäller bl.a. att utbilda poliser över hela landet och att genomföra metodutveckling för att öka förmågan att upptäcka och klara upp hedersrelaterat våld och förtryck.

Av Polismyndighetens regleringsbrev för 2016 framgår att myndigheten, som ett led i uppföljningen av regeringens jämställdhetsmål på rättsväsendets område, senast den 15 maj 2016 bl.a. ska redovisa hur den arbetar med transnationella ärenden där det finns misstanke om hedersrelaterat våld och förtryck, äktenskap mot den egna viljan eller barnäktenskap. Av redovisningen ska det bl.a. framgå hur många ärenden av detta slag myndigheten hanterar, vilka rutiner som finns på området samt i vilken mån samarbete förekommer med Interpol, de internationella åklagarkamrarna, Utrikesdepartementet, Socialstyrelsen och Länsstyrelsen Östergötland. Myndigheten ska också göra en bedömning av om det finns behov av fortsatta åtgärder på området och, om så är fallet, lämna en redogörelse för dessa åtgärder.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att arbetet mot tvångsäktenskap är mycket viktigt. Utskottet ser därför med tillfredsställelse på det arbete som bedrivs på området, bl.a. det uppdrag som Polismyndigheten fått att redovisa hur man arbetar med transnationella ärenden där det finns misstanke om hedersrelaterat våld och förtryck, äktenskap mot den egna viljan eller barnäktenskap. Mot bakgrund av det anförda saknas det enligt utskottet anledning att göra något tillkännagivande i denna fråga till regeringen. Motion 2015/16:1492 (KD) avstyrks därför.

Polisens arbete mot människohandel

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande som efterfrågar en nationell handlingsplan mot människohandel och ett som efterfrågar att arbetet mot att ensamkommande barn som försvinner måste ha högsta prioritet.

Jämför reservationerna 16 (M, C, L, KD) och 17 (KD).

Motionerna

I motion 2015/16:2651 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 4 efterfrågas en nationell handlingsplan med ett samlat grepp för att effektivisera arbetet mot människohandel. Det kan t.ex. handla om sätt att bedriva informationskampanjer för att göra det lättare att upptäcka människohandel.

I motion 2015/16:2567 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 14 pekas på problemet med ensamkommande barn och unga som riskerar att utsättas för människohandel. Ett stort antal ensamkommande barn försvinner varje år, och en del av dem kan befaras ha blivit utsatta för människohandel. Arbetet med att vidta åtgärder mot detta måste ha högsta prioritet.

Bakgrund

I budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 4) framhåller regeringen (s. 23) att människohandel är en allvarlig brottslighet där människor utnyttjas på ett hänsynslöst och cyniskt sätt. Under senare år har människohandel för andra exploateringssyften än sexuella ändamål blivit vanligare. Hit hör exploatering för tvångsarbete eller för annan verksamhet i en situation som innebär nödläge för den utsatte. Rättsväsendet behöver ägna uppmärksamhet åt utvecklingen när det gäller människohandel och brottslighet som förekommer i samband med människohandel. Regeringen har gett Länsstyrelsen i Stockholms län i uppdrag att fortsätta utveckla samverkan och samordningen mellan myndigheterna, civilsamhället och andra aktörer som bidrar till att bekämpa människohandeln.

Regeringen anför vidare att det också pågår utredningsarbete i syfte att säkerställa ett starkt straffrättsligt skydd mot människohandel. Trots att lagstiftningen skärptes så sent som 2010 är antalet fällande domar för sådana brott få. Mot denna bakgrund har en särskild utredare i uppdrag att bl.a. utvärdera människohandelsbrottet och överväga om ytterligare åtgärder bör vidtas för att öka det straffrättsliga skyddet mot människohandel. Uppdraget ska redovisas senast den 9 juni 2016.

Den särskilda utredaren har därefter i tilläggsuppdrag fått i uppgift att (dir. 2015:131), utöver vad som framgår av redan beslutade kommittédirektiv, se över den straffrättsliga lagstiftningen mot exploatering av utsatta personer,

såsom för tvångsarbete, tiggeri eller annan ekonomisk vinning. Syftet med översynen är att säkerställa att det straffrättsliga skyddet är starkt. Uppdraget ska fortfarande slutredovisas senast den 9 juni 2016.

Inrikesminister Anders Ygeman anförde i ett frågesvar den 7 januari 2016 om regeringens åtgärder mot människohandel med barn (fr. 2015/16:529) bl.a. följande.

Polismyndigheten beslutade i oktober 2015 om en ambitionshöjning rörande människohandel. Ambitionshöjningen innefattar flera åtgärder, bl.a. kompetens- och metodutveckling och en förstärkt samverkan med andra myndigheter och aktörer. Regeringen gav vidare i juli 2015 Polismyndigheten i uppdrag att föreslå åtgärder för att motverka brottslighet som riktas mot utsatta EU-/EES-medborgare. Uppdraget redovisades den 2 december 2015. Som en följd av uppdraget prioriterar nu Polismyndigheten arbetet mot människohandel mot denna grupp, bl.a. genom att det i vissa polisregioner ska finnas särskilda grupper för att bekämpa människohandel.

Inom Åklagarmyndigheten bedrivs vid Utvecklingscentrum i Göteborg kontinuerligt metod- och rättsutveckling rörande människohandel och samverkan med andra myndigheter. Utvecklingscentrum har i en tillsynsrapport i maj 2015 granskat handläggningen av människohandelsärenden i syfte att förbättra arbetet med dessa ärenden.

Människohandel är ett komplext fenomen som berör fler samhällsområden än rättsväsendet. Det behövs såväl rättsliga och sociala åtgärder som insatser ur ett jämställdhetsperspektiv. Regeringen har därför gett Länsstyrelsen i Stockholms län ett fortsatt uppdrag att under perioden 2015-2016 samordna arbetet mot prostitution och människohandel. Barnrättsperspektivet ska särskilt uppmärksammas vid genomförandet av uppdraget.

Det är särskilt viktigt att säkerställa att barn som är offer för människohandel kan upptäckas och ges det stöd och skydd som behövs. Som regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2015 kommer åtgärderna i den handlingsplan för skydd av barn mot människohandel, exploatering och sexuella övergrepp som tagits fram för perioden 2014-2015, att följas upp kontinuerligt. En uppdatering av handlingsplanen för perioden 2016-2018 ska göras under år 2016.

Socialdepartementet har informerat om att Barnombudsmannens rapport Barn på flykt – Barns och ungas röster om mottagandet av ensamkommande bereds inom Regeringskansliet.

Yrkanden liknande de nu aktuella behandlades vid fjolårets behandling av motioner om polisfrågor (bet. 2014/15:JuU16). Utskottet anförde då bl.a. att det delade regeringens bedömning att människohandel är en särskilt allvarlig brottslighet varför ett effektivt arbete mot människohandel är utomordentligt viktigt. Utskottet anförde vidare att det såg mycket positivt på att en utredare har fått i uppdrag att utvärdera människohandelsbrottet och överväga om ytterligare åtgärder borde vidtas för att öka det straffrättsliga skyddet. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen följde utskottets förslag (prot. 2014/15:79).

Vidare gjorde utskottet våren 2015 i betänkande 2014/15:JuU14 ett tillkännagivande till regeringen om att den skulle återkomma till riksdagen

med förslag om skärpta straff för människohandel och koppleri eftersom de nu föreskrivna straffen för dessa brott inte fullt ut återspeglar brottens allvar. Riksdagen följde utskottets förslag (prot. 2014/15:74).

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att människohandel är en allvarlig brottslighet där människor utnyttjas på ett hänsynslöst och cyniskt sätt. Ett effektivt arbete är därför mycket viktigt. Utskottet anser att det är mycket positivt att ett omfattande arbete bedrivs på området av bl.a. polis och åklagare. Riksdagen gav dessutom våren 2015 regeringen till känna att den skulle återkomma till riksdagen med förslag om skärpt straff för bl.a. människohandel. Utskottet konstaterar att det sedan många år funnits olika handlingsplaner om människohandel bl.a. mot människohandel och prostitution och om skydd av barn mot människohandel, exploatering och sexuella övergrepp. Något tillkännagivande till regeringen om en nationell handlingsplan mot människohandel anser utskottet dock inte är nödvändigt. Motion 2015/16:2651 (M, C, FP, KD) yrkande 4 avstyrks därför.

Utskottet ser allvarligt på problemet med ensamkommande barn som försvinner. Det arbete som initierats genom handlingsplanen för skydd av barn mot människohandel, exploatering och sexuella övergrepp är mycket viktigt för att motverka detta. Även Barnombudsmannens rapport torde vara av stort värde i detta sammanhang. Mot denna bakgrund saknas det enligt utskottet skäl för ett initiativ från riksdagens sida med anledning av motion 2015/16:2567 (KD) yrkande 14. Motionsyrkandet avstyrks.

Tobaksförsäljning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att polisen bör ges tydliga direktiv att minska tobaksförsäljningen till unga.

Motionen

I motion 2015/16:2061 av Josef Fransson (SD) yrkande 1 att anföras att polisen bör ges tydliga direktiv att minska tobaksförsäljningen till unga genom att statuera exempel som visar att staten tar försäljning av tobak till minderåriga på allvar. Indragen rätt att sälja tobak bör vara ett kraftigt instrument i kombination med att brottet beivras i tillräcklig utsträckning.

Bakgrund

Tobaksvaror får enligt 12 § tobakslagen (1993:581) inte säljas eller på annat sätt lämnas ut i näringsverksamhet till den som inte har fyllt 18 år. Den som lämnar ut tobaksvaror ska förvissa sig om att mottagaren har uppnått nämnda ålder. Om det finns särskild anledning att anta att en tobaksvara är avsedd att lämnas över till någon som inte har fyllt 18 år får varan inte lämnas ut. På varje försäljningsställe för tobaksvaror ska det finnas en tydlig och klart synbar skylt med information om förbudet mot att sälja eller lämna ut sådana varor till den som inte har fyllt 18 år.

Tobaksvaror som säljs till konsumenter ska tillhandahållas på ett sådant sätt att det går att kontrollera mottagarens ålder (12 a §).

Av 19 § följer att den centrala tillsynen över att denna lag och anslutande föreskrifter följs utövas av Folkhälsomyndigheten när det gäller handel m.m. enligt 12–12 d §§.

I 20 a § anges att den omedelbara tillsynen över att denna lag och anslutande föreskrifter följs utövas av kommunen och Polismyndigheten när det gäller bestämmelserna om handel m.m. enligt 12–12 d §§.

Av 20 a § framgår att kommunen vid allvarliga eller upprepade överträdelse av bestämmelserna i denna lag får förbjuda en näringsidkare som tillhandahåller tobaksvaror för försäljning till konsumenter att fortsätta försäljningen eller, om förbud får anses vara en alltför ingripande åtgärd, meddela varning.

Av 27 § följer att den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot förbudet att sälja eller på annat sätt lämna ut tobaksvaror i näringsverksamhet till den som är under 18 år döms för olovlig tobaksförsäljning till böter eller fängelse i högst sex månader.

Regeringen överlämnade i februari 2016 skrivelsen En samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken 2016–2020 (skr. 2015/16:86) till riksdagen, i vilken man föreslår sex mål för det fortsatta arbetet. Ett av målen avser att antalet barn och unga som börjar använda narkotika, dopningsmedel och tobak eller debuterar tidigt med alkohol successivt ska minska. Strategin är en uppföljning till en tidigare samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken 2011–2015.

Ett motionsyrkande motsvarande det nu aktuella behandlades under förra riksmötet av socialutskottet (bet. 2014/15:SoU6 s. 34 f.). Utskottet anförde då följande i sitt ställningstagande.

När det gäller frågan om att hindra försäljning av tobak till minderåriga noterar utskottet inledningsvis lagändringen från den 1 maj 2014 som gör det möjligt för kommunerna att genomföra kontrollköp. Utskottet ser vidare positivt på att frågan om tillståndskrav för tobaksförsäljning omfattas av uppdraget för utredningen Genomförande av EU:s tobaksprodukt direktiv (SOU 2014:16) med slutredovisning den 1 mars 2016. Riksdagen bör inte ta något initiativ med anledning av yrkandet om särskilda direktiv för polisen. Utskottet har förståelse för yrkandena om höjd åldersgräns för inköp av tobaksprodukter och om särskilda butiker för

tobaksförsäljning men är inte för närvarande berett att föreslå något initiativ i dessa delar heller.

Motionsyrkandena avstyrktes och riksdagen följde utskottets förslag (prot. 2014/15:82).

Vidare beslutade riksdagen under 2014 om ett tillkännagivande till regeringen om att regeringen ska göra en översyn för att möjliggöra tillståndsplikt för försäljning av tobak och därefter skyndsamt återkomma till riksdagen med förslag på hur en sådan ska utformas (bet. 2013/14:SoU13 Tobaksfrågor, rskr. 2013/14:196). I uppdraget för Tobaksdirektivsutredningen (dir. 2014:108 och 2015:16) ingår att analysera för- och nackdelar med att införa tillståndsplikt för försäljning av tobak och vid behov lämna förslag på hur en sådan tillståndsplikt skulle kunna utformas. Uppdraget har helt nyligen redovisats i betänkandet En översyn av tobakslagen – Nya steg mot ett minskat tobaksbruk (SOU 2016:14). Utredningen föreslår att detaljhandel och partihandel med tobaksvaror ska få bedrivas endast av den som har tillstånd för sådan handel. Tillstånd ska endast beviljas den som visar att han eller hon med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden samt omständigheterna i övrigt är lämplig att utöva verksamheten samt att verksamheten kommer att drivas i enlighet med tobakslagens krav. Den som ansöker om tillstånd ska visa att det finns ett lämpligt egenkontrollprogram för verksamheten. Tillståndsansökningar ska prövas av kommunerna. Innan beslut i tillståndsfrågan fattas ska Polismyndigheten – och om ansökan avser partihandel också Tullverket – yttra sig över sökandens lämplighet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar motionärens uppfattning att det är viktigt att minska tobaksförsäljningen till unga. Som redovisas ovan har en utredning helt nyligen föreslagit att detaljhandel och partihandel med tobaksvaror ska få bedrivas endast av den som har tillstånd för sådan handel. Utskottet bedömer att detta bör förbättra möjligheterna att förhindra att tobak säljs till underåriga. Mot denna bakgrund och på grund av att beredningen av utredningens förslag inte bör föregripas bör något tillkännagivande inte göras med anledning av motion 2015/16:2061 (SD) yrkande 1. Motionsyrkandet bör avslås.

Flyktingspionage

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att Sverige ska arbeta mot flyktingspionage i Sverige.

Motionen

I motion 2015/16:1996 av Désirée Pethrus (KD) yrkande 5 anförs att Sverige ska arbeta mot flyktingspionage i Sverige. Motionären pekar på att det är viktigt att Sverige på olika sätt markerar mot det oacceptabla i att Rwanda hotar sina landsmän i exil och bedriver flyktingspionage på svensk mark.

Bakgrund

Straffbestämmelserna mot s.k. flyktingspionage finns i 19 kap. 10 b § brottsbalken som föreskriver att ”den som med uppsåt att gå främmande makt tillhanda, här i landet hemligen eller med användande av svikliga eller otillbörliga medel antingen bedriver verksamhet vars syfte är anskaffande av uppgifter om någon annans personliga förhållanden eller medverkar till sådan verksamhet mer än tillfälligt, döms för olovlig underrättelseverksamhet mot person till fängelse i högst ett år. Är brottet grovt döms till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år”.

Justitiedepartementet har informerat utskottet om att Säkerhetspolisen bedriver ett aktivt arbete för att motverka flyktingspionage. Av Säkerhetspolisens årsbok för 2014 framgår bl.a. följande.

Säkerhetspolisen motverkar andra länders underrättelseverksamhet i Sverige dels genom att följa kända underrättelseaktörer och underrättelsehot, dels genom att leta efter hittills okända hot. Genom detta säkerhetsunderrättelsearbete ges stöd för bedömningar av hot och sårbarheter. Dessa bedömningar skapar sedan underlag för att vidta åtgärder. En hotreducerande åtgärd är att regeringen, efter en begäran från Säkerhetspolisen, utvisar en underrättelseofficer eller vägrar en officer stationering i Sverige.

Exempel på sårbarhetsreduktion är Säkerhetspolisens föreläsningsverksamhet och samtal med personer i riskzonen. Varje år lyssnar drygt 1 000 personer som arbetar i skyddsvärda verksamheter till föredrag om underrättelsehotet. De kan därmed bli mindre mottagliga för till exempel värvningsförsök och kan agera med större försiktighet då de använder mobiltelefoner. Eventuella åtgärder som vidtas resulterar med andra ord i att skyddet för den skyddsvärda verksamheten förstärks.

Säkerhetspolisen arbetar på samma sätt med att förebygga, avslöja och lagföra olovlig underrättelseverksamhet riktad mot exilgrupper, oppositionella och andra flyktingar eller skyddsbehövande i Sverige, så kallat flyktingspionage.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar motionärens uppfattning att Sverige ska arbeta mot flyktingspionage och konstaterar också att så sker. Motion 2015/16:1996 (KD) yrkande 5 avstyrks därför.

Gendarmeriorganisation

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att inrätta någon form av gendarmeriorganisation i Sverige.

Jämför reservation 18 (SD).

Motionen

I motion 2015/16:3218 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkande 9 efterfrågas att ett gendarmeri med tyngre vapen och offensivare taktik än den reguljära polisen bör sättas upp med regional placering i Stockholm, Göteborg och Malmö.

Bakgrund

Försvarsmakten har länge på olika sätt gett stöd till samhället i övrigt. Även om det allt övervägande antalet stödinsatser har gällt räddningstjänst har Försvarsmakten också lämnat andra former av stöd, t.ex. till polisen. Generella bestämmelser om Försvarsmaktens stöd till civil verksamhet finns i förordningen (2002:375) om Försvarsmaktens stöd till civil verksamhet (stödförordningen). Förordningen gäller dock inte för sådant stöd från Försvarsmakten till civil verksamhet som regleras särskilt i lag eller förordning. Inom ramen för stödförordningen får Försvarsmakten lämna stöd till polisen, Kustbevakningen, Tullverket, andra statliga myndigheter samt kommuner och landsting.

I Sverige har det länge betraktats som en allmän grundsats för militär medverkan vid polisiär verksamhet att väpnade trupper inte får sättas in mot den egna befolkningen eller andra civila. Denna grundsats framgår av 7 § stödförordningen. Enligt den bestämmelsen får Försvarsmaktens personal inte användas i situationer där det finns risk för att den kan komma att bruka tvång eller våld mot enskilda när stöd lämnas enligt förordningen.

Efter terroristattacker i USA den 11 september 2001 inleddes ett utredningsarbete om myndigheternas och de övriga offentliga organens beredskap när det gäller omfattande terroristattentat och andra liknande extraordinära händelser i Sverige. Det utreddes även om polisen skulle få utökade möjligheter att begära stöd från Försvarsmakten när det gäller att förhindra och ingripa mot terroristattacker och andra sådana omfattande

angrepp på samhället. Utredningsarbetet resulterade i lagen (2006:343) om Försvarsmaktens stöd till polisen vid terrorismbekämpning. Enligt denna lag finns det en möjlighet för polisen att begära stöd från Försvarsmakten även med uppgifter som kan innebära användning av våld och tvång mot enskilda. En sådan begäran om stöd ska beslutas av Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen. Stödet ska gälla att förhindra eller på annat sätt ingripa mot en handling som kan utgöra brott enligt lagen (2003:148) om straff för terroristbrott. I förarbetena till lagen (prop. 2005/06:111 s. 19 f.) anför regeringen att det finns former av terroristattentat som polisen inte kan hantera på egen hand främst vid händelser som utspelar sig i luftrummet eller till sjöss. Ett annat exempel på när polisens resurser inte räcker till kan enligt propositionen vara om flera terroristattentat inträffar samtidigt på olika håll i landet. Regeringen framhåller i propositionen att det inte kan komma i fråga att Försvarsmakten lämnar stöd till polisen som kan innebära användning av våld eller tvång i samband med sådan brottslighet som polisen återkommande har att hantera, t.ex. ordningsstörningar vid demonstrationer, gängbrottslighet eller fotbollshuliganism (s. 29).

Vidare finns i skyddslagen (2010:305) bestämmelser om vissa åtgärder till förstärkt skydd för byggnader, andra anläggningar, områden och andra objekt mot sabotage, terroristbrott enligt 2 § lagen (2003:148) om straff för terroristbrott, spioneri samt röjande i andra fall av hemliga uppgifter som rör totalförsvaret, och grovt rån (1 §). Av 9 § framgår att polismän, militär personal eller annan särskilt utsedd personal får anlitas för bevakning av ett skyddsobjekt.

Utskottet behandlade ett motionsyrkande om att inrätta en gendarmeriorganisation vid behandlingen av motioner om polisfrågor från den allmänna motionstiden 2011 (bet. 2011/12:JuU15 s. 42–43). Utskottet avstyrkte motionsyrkandet med hänvisning till att den nuvarande ordningen är väl avvägd.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller att den nuvarande ordningen för Försvarsmaktens stöd till polisen är väl avvägd. Utskottet avstyrker därför motion 2015/16:3218 (SD) yrkande 9.

Kostnader och säkerhet vid idrottsevenemang

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår fem motionsyrkanden om kostnader och säkerhet vid idrottsevenemang. I motionerna föreslås bl.a. att ett centralt register ska upprättas för personer med tillträdesförbud och att idrottsklubbarna själva ska stå för kostnaden för polisbevakning.

Motionerna

I motion 2015/16:2021 av Angelika Bengtsson (SD) yrkande 1 begärs att det ska upprättas ett centralt register för personer med tillträdesförbud. I yrkande 3 föreslås att polisen ska ges större möjligheter och resurser för att lagföra personer som före, under eller efter matcher utför olagliga handlingar.

I motion 2015/16:2597 av Thomas Finnborg (M) efterfrågas fler förebyggande åtgärder för att minska våldet i samband med fotbollsmatcher. Motionären föreslår bl.a. att tiden för tillträdesförbud ska förlängas och att maskeringsförbud ska införas.

I motion 2015/16:1483 av Lisbeth Sundén Andersson (M) anförs att idrottsklubbarna själva ska stå för polisbevakningen vid fotbollsmatcher. I motion 2015/16:3235 av samma motionär efterfrågas ett maskeringsförbud på fotbollsmatcher.

Bakgrund

Av 2 § lagen (2015:51) om register över tillträdesförbud vid idrottsarrangemang framgår att Polismyndigheten med hjälp av automatiserad behandling får föra ett register med uppgifter om personer som har fått tillträdesförbud enligt lagen (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang. Av 7 § framgår att en idrottsorganisation får behandla personuppgifter från tillträdesförbudsregistret om det behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka överträdelser av ett tillträdesförbud vid ett idrottsarrangemang som organisationen anordnar.

Av 3 § lagen (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang följer att tillträdesförbud ska gälla för en viss tid, högst tre år.

Den 1 januari 2014 togs skyldigheten för anordnare av allmänna sammankomster att ersätta Polismyndighetens kostnader för att hålla ordning vid tillställningen bort (prop. 2013/14:1, bet. 2013/14:FiU1, rskr. 2013/14:569).

Av Regeringskansliets propositionsförteckning från den 12 januari 2016 framgår att regeringen avser att lämna en proposition om maskeringsförbud vid idrottsevenemang i september 2016.

Under 2015 har en nationell samordnare haft i uppdrag att främja en positiv supporterkultur, motverka idrottsrelaterad brottslighet och stödja

genomförandet av de åtgärder som följer av den nationella strategi som Svenska Fotbollförbundet, Svensk Elitfotboll, Svenska hockeyligan, Svenska Ishockeyförbundet, Svenska Bandyförbundet och polisen undertecknade i juni 2014. Samordnaren lämnade sin slutrapport den 18 januari 2016. I rapporten lämnas bl.a. i ett par punkter förslag till vad som kan göras inom idrottsrörelsen för att förändra normer präglade av destruktiv maskulinitet inom supporterkulturen. Rapporten bereds inom Regeringskansliet.

Regeringen gav den 23 januari 2014 Statskontoret i uppdrag att utvärdera effekterna av avskaffandet av ersättningsskyldigheten för polisens kostnader för att hålla ordning vid offentliga tillställningar och allmänna sammankomster. Ersättningsskyldigheten avskaffades den 1 januari 2014. Statskontoret redovisade sitt uppdrag i december 2015 i rapporten Den ifrågasatta avgiften – Om arrangörers skyldighet att ersätta polisens bevakningskostnader (2015:27). Rapporten bereds inom Regeringskansliet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att Polismyndigheten redan i dag har rätt att föra ett register över personer med tillträdesförbud. Ur detta register kan som redovisats ovan personuppgifter lämnas till idrottsorganisationer som får behandla dessa om det behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka överträdelse av ett tillträdesförbud vid ett idrottsarrangemang som organisationen anordnar. Utskottet är inte berett att ställa sig bakom skapandet av ett centralt register i den meningen att det ska vara fråga om ett register till vilket idrottsföreningar har direktåtkomst. Motion 2015/16:2021 (SD) yrkande 1 avstyrks därför. I yrkande 3 i motionen efterfrågar motionären större möjligheter och resurser för att lagföra personer som före, under eller efter matcher utför olagliga handlingar. Utskottet anser att det är Polismyndighetens ansvar att, inom gällande ekonomiska och rättsliga ramar, lägga upp hur arbetet i samband med bevakningen av ett idrottsevenemang ska gå till. Motionsyrkandet avstyrks.

Att vidta förebyggande åtgärder för att minska våldet i samband med fotbollsmatcher är värdefullt. Något tillkännagivande om detta till regeringen är dock inte nödvändigt. Motion 2015/16:2597 (M) avstyrks därför.

Statskontoret har i uppdrag att utvärdera effekterna av avskaffandet av ersättningsskyldigheten för polisens kostnader för att hålla ordning vid offentliga tillställningar och allmänna sammankomster. Mot denna bakgrund och eftersom beredningen av rapporten inte bör föregripas bör motion 2015/16:1483 (M) avslås.

Mot bakgrund av att regeringen har aviserat att man i höst tänker lämna en proposition till riksdagen om maskeringsförbud vid idrottsevenemang får motion 2015/16:3235 (M) anses i huvudsak tillgodosedd, varför den bör avslås.

Pass

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om att passinnehavare bör få en påminnelse när passets giltighetstid närmar sig sitt slut.

Motionen

I motion 2015/16:811 av Lena Hallengren (S) anförs att det bör övervägas om inte innehavare av pass bör få en påminnelse när passets giltighetstid närmar sig sitt slut, på motsvarande sätt som gäller för körkortsinnehavare.

Bakgrund

Av 3 § passlagen (19878:302) framgår att ett vanligt pass utfärdas med en giltighetstid av fem år om annat inte följer av passlagen eller av föreskrifter som för särskilt angivna fall meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Utskottet har nyligen i betänkande 2015/16:JuU25 Åtgärder mot missbruk av svenska pass (prop. 2015/16:81) föreslagit bl.a. att giltighetstiden för vanliga pass till barn under tolv år ska sänkas från nuvarande fem år till tre år.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har en viss förståelse för motionärens förslag men anser inte att det bör leda till något initiativ från riksdagens sida. Motion 2015/16:811 (S) avstyrks.

Datalagring och integritet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår två motionsyrkanden om datalagring och integritet.

Motionerna

I motion 2015/16:928 av Rickard Nordin (C) föreslås att svensk lagstiftning utifrån datalagringsdirektivet upphävs. Motionären är kritisk till att svenska telefon- och bredbandsleverantörer, trots att datalagringsdirektivet är ogiltigförklarat av EU-domstolen, fortfarande har en skyldighet att lagra och lämna ut trafik-, lokaliserings- och abonnemangsuppgifter till statliga myndigheter.

I motion 2015/16:914 av Betty Malmberg (M) begärs ett tillkännagivande om att den personliga integriteten bör stärkas inom EU och att Sverige ska vara drivande i arbetet. Motionären pekar på att EU de senaste åren har fattat ett antal beslut som på olika sätt har lett till begränsningar i den personliga integriteten. Motionären anför vidare att det självklart är viktigt att förfoga över effektiva verktyg för att kunna komma åt kriminalitet och stävja terrorism. Men att för den skull masslagra trafikdata om allt och alla är en kraftig inskränkning i den personliga integriteten.

Bakgrund

Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/24/EG av den 15 mars 2006 om lagring av uppgifter som genererats eller behandlats i samband med tillhandahållande av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster eller allmänna kommunikationsnät och om ändring av direktiv 2002/58/EG (datalagringsdirektivet) genomfördes i svensk rätt genom lag- och förordningsändringar som trädde i kraft den 1 maj 2012 (prop. 2010/11:46, bet. 2010/11JuU14, rskr. 2010/11:189, bet. 2011/12:JuU28, rskr. 2011/12:165 och 166).

EU-domstolen meddelade den 8 april 2014 dom i de förenade målen C-293/12 och C-594/12, Digital Rights Ireland m.fl., om giltigheten av datalagringsdirektivet med anledning av begäran av förhandsavgöranden från nationella domstolar i Irland respektive Österrike. EU-domstolen förklarade i domen datalagringsdirektivet ogiltigt.

Den 29 april 2014 gav chefen för Justitiedepartementet en utredare i uppdrag att biträda departementet med att, i ljuset av EU-domstolens dom, bl.a. grundligt analysera reglerna om lagring av uppgifter enligt 6 kap. 16 a–f §§ lagen om elektronisk kommunikation (LEK), samt övriga bestämmelser om tillgång till och behandling av sådana uppgifter, och deras förhållande till unionsrätten. Analysen redovisades den 13 juni 2014 i departementspromemoria 2014:23.

Regeringen gav därefter i juni 2014 en särskild utredare i uppdrag att utvärdera lagen om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet (inhämtningslagen). Utredaren skulle också föreslå de förändringar som bedöms lämpliga för att stärka skyddet för den personliga integriteten vid tillämpningen av bestämmelserna om elektronisk kommunikation i brottsbekämpningen (dir. 2014:101). Uppdraget redovisades i mars 2015 i betänkandet Datalagring och integritet (SOU 2015:31). Betänkandet har remitterats och bereds nu i Regeringskansliet.

Inrikesminister Anders Ygeman anförde i en interpellationsdebatt den 27 januari 2015 (ip. 2014/15:201, prot. 2014/15:51) om trafikdatalagring bl.a. följande.

De svenska reglerna om leverantörers skyldighet att lagra och lämna ut trafik-, lokaliserings- och abonnemangsuppgifter till brottsbekämpande

myndigheter gäller oförändrat. En utredare har i en departementspromemoria som överlämnades förra året (Ds 2014:23) kommit fram till att de svenska reglerna om datalagring rymmer inom de ramar som ställs upp av unions- och Europarättens allmänna principer och kravet på respekt för grundläggande rättigheter. Utredaren konstaterade samtidigt att unionsrätten och Europarätten endast anger en miniminivå för integritetsskydd och att Sverige bör sträva efter att uppfylla sådana krav med marginal. Utredaren bedömde därför att det fanns skäl att närmare överväga några förändringar för att ytterligare stärka skyddet för den personliga integriteten, bland annat vad gäller reglerna om en oberoende kontroll av inhämtning av uppgifter i underrättelseskedet.

Utredaren analyserar för närvarande vilka förändringar som bör göras i reglerna om lagring och utlämnande av uppgifter om elektronisk kommunikation för att stärka skyddet för den personliga integriteten (dir. 2014:101). I detta sammanhang övervägs också förutsättningarna för utlämnande av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet, den så kallade inhämtningslagen. Uppdraget ska redovisas i mars 2015. Några tilläggsdirektiv är inte planerade.

Justitiedepartementet har informerat om att Sverige i EU-arbetet är drivande för att säkerställa att skyddsintresset får tillräckligt genomslag i alla sammanhang. Detta arbete har Sverige drivit bl.a. i förhandlingarna om den nya dataskyddsförordning som ska ersätta det nuvarande dataskyddsdirektivet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan inte ställa sig bakom kravet i motion 2015/16:928 (C) att all lagstiftning som skett utifrån det s.k. datalagringsdirektivet ska avskaffas. Motionen avstyrks.

Utskottet konstaterar att Sverige får sägas vara drivande i arbetet med att stärka den personliga integriteten inom EU. Någon tillkännagivande med anledning av motion 2015/16:914 (M) är därför inte nödvändigt. Motionen avstyrks.

Vapenfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om kortare handläggningstider i vapenlicensärenden och tillkännager detta för regeringen.

Vidare ställer sig riksdagen bakom det som utskottet anför om enhetlig tillämpning vid licensprövning i vapenärenden m.m. och tillkännager detta för regeringen.

Riksdagen avslår övriga motioner om olika vapenfrågor. I motionerna föreslås bl.a. skärpta straff för vapenbrott och en översyn av vapenlagstiftningen.

Jämför reservationerna 19 (L), 20 (L), 21 (M, C, L, KD), 22 (M, C, L, KD), 23 (M, C, L, KD), 24 (V), 25 (M, C, KD), 26 (M, C, KD) 27 (SD) och 28 (SD) samt särskilt yttrande 1 (SD).

Motionerna

Skärpta straff för vapenbrott m.m.

I motion 2015/16:1989 av Caroline Szyber (KD) föreslås en skärpt syn på olaga vapeninnehav som begås av tidigare dömda och en utvidgning av rubriceringen synnerligen grovt vapenbrott. Enligt motionären ska det i lagrummet, utöver vad som nu gäller, anges att det ska beaktas om gärningsmannen tidigare dömts till villkorlig dom, skyddstillsyn eller fängelse för ett stort antal brott enligt brottsbalken m.fl. lagar.

I motion 2015/16:2785 av Roger Haddad m.fl. (FP) yrkande 1 efterfrågas en bestämmelse om synnerligen grovt smugglingsbrott. Motionärerna anför att en ny bestämmelse om synnerligen grovt smugglingsbrott ger rättsväsendet möjligheter att besluta om hemliga tvångsmedel, vilket förbättrar förutsättningarna att upptäcka och beivra organiserad och storskalig smuggling av exempelvis vapen. I yrkande 2 efterfrågas en kriminalisering av förberedelse till såväl grovt vapenbrott som vapenbrott av normalgraden.

I motion 2015/16:2650 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 1 anför att den straffrättsliga påföljden bör ses över vad gäller innehav av olicensierade konverterade gasvapen. I yrkande 2 efterfrågas en harmoniserad lagstiftning inom EU vad gäller deaktiverade vapen. I yrkande 5 i motionen efterfrågas en kriminalisering av försök, förberedelse och stämpling till grovt och synnerligen grovt vapenbrott som ett led i kampen mot den organiserade brottsligheten.

Nytt vapenuppdrag

I motion 2015/16:2650 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 3 framförs att Tullverket och polisen bör ges ett nytt vapenuppdrag. Motionärerna pekar på att en förutsättning för att bekämpa vapensmuggling är att säkerställa att myndigheterna både nationellt och internationellt samarbetar och delar information. Det internationella arbetet har också stärkts, framför allt genom att skjutvapen sedan 2014 är ett prioriterat brottsområde inom EU. Polisen och Tullverket behöver även fortsättningsvis arbeta nära varandra, och därför bör ett nytt gemensamt vapenuppdrag ges till dessa myndigheter.

Handläggningstiderna i vapenlicensärenden

I motionerna 2015/16:2308 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 1, 2015/16:2415 av Johan Hedin (C) yrkande 1 och 2015/16:2880 av Magnus Oscarsson (KD) yrkande 1 efterfrågas kortare handläggningstider vid licensprövning av jaktvapen och vapen för prickskytteändamål. I yrkande 2 i motionerna efterfrågas en enhetlig tillämpning i hela landet av regelverket vid licensprövning av jaktvapen. Vidare efterfrågas i yrkande 3 i motionerna en enhetlig tillämpning i hela landet av regelverket vid licensprövning av vapen för prickskytteändamål.

I motion 2015/16:2667 av Cecilia Widegren (M) yrkande 1 anförs att handläggningstiden för vapenlicensärenden bör kortas. I yrkande 2 i motionen anförs att det administrativa arbetet vid hanteringen av vapenlicenser bör ses över. Även i motion 2015/16:2074 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 2 efterfrågas en kortare handläggningstid.

I motion 2015/16:851 av Monica Haider m.fl. (S) påtalas vikten av att minska de långa handläggningstiderna för vapenlicens för jaktvapen.

I motion 2015/16:986 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 4 anförs att en maxtid om en månads handläggningstid ska införas vid ansökningar om vapenlicens under förutsättning att handlingarna är korrekt ifyllda. I yrkande 5 i samma motion efterfrågas ett digitalt ansökningsförfarande vid ansökningar om vapenlicens. Ett digitalt ansökningsförfarande efterfrågas även i motionerna 2015/16:2308 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 4, 2015/16:2415 av Johan Hedin (C) yrkande 4 och 2015/16:2880 av Magnus Oscarsson (KD) yrkande 4.

Översyn av den samlade vapenlagstiftningen

I motionerna 2015/16:2308 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 5, 2015/16:2415 av Johan Hedin (C) yrkande 5 och 2015/16:2880 av Magnus Oscarsson (KD) yrkande 5 efterfrågas en översyn av det samlade regelverket för tillståndsgivning och innehav av legala vapen. Motionärerna anför att det i dagsläget finns ett antal särregler för enskilda delar, som exempelvis ljuddämpare och instickspipor. Enligt motionärerna är det dags att ta ett samlat

grepp om de olika särreglerna och att även se över legaldefinitionerna i lagstiftningen för att få till stånd ett regelverk som är mer anpassat i tiden.

I motion 2015/16:986 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 1 efterfrågas en översyn och modernisering av vapenlagstiftningen. Enligt motionärerna bör i synnerhet ett antal punkter förändras för att effektivisera arbetet, minska arbetsbördan för myndigheten och förbättra för jägare, jakt- och skytteorganisationer, vapenhandlare m.fl.

I motionerna 2015/16:2308 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 6, 2015/16:2415 av Johan Hedin (C) yrkande 6 och 2015/16:2880 av Magnus Oscarsson (KD) yrkande 6 efterfrågas en översyn av det samlade regelverket för tillståndsgivning för vapenförvaring. Motionärerna pekar på att många jägare regelmässigt jagar på andra orter än där de är bosatta. Att vapnet förvaras på ett säkert sätt där jakten bedrivs, i stället för att transporteras över långa avstånd är en fördel. Det finns anledning att se över regelverket så att fler i denna situation kan få detta tillstånd.

Införande av vapen i Sverige

I motionerna 2015/16:2308 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkandena 7 och 8, 2015/16:2415 av Johan Hedin (C) yrkandena 7 och 8 samt 2015/16:2880 av Magnus Oscarsson (KD) yrkandena 7 och 8 efterfrågas åtgärder för att underlätta för personer som vill komma till Sverige på jakt eller tävlingsskytte. Motionärerna anser att Sverige bör erkänna EU:s vapenpass och EU:s samtliga medlemsstater därför bör omfattas av samma undantag från kravet på införseltillstånd som de nordiska länderna.

Även i motion 2015/16:986 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 18 framförs att möjligheterna att införa ett slags vapenpass som finns i övriga Europa för att underlätta jakt inom EU och i andra länder bör undersökas.

Tidsbegränsade vapenlicenser m.m.

I motion 2015/16:2896 av Sten Bergheden (M) yrkande 1 anförs att kravet på att förnya vapenlicensen vart femte år bör ses över. I yrkande 3 i motionen anförs att man bör göra det lättare för skyttar att skaffa fler vapen när intresset växer och behoven ökar. Detta bör åstadkommas genom att bestämmelsen om att vapenlicensen måste förnyas ses över så att den som gör ett uppehåll i sitt skytte inte måste sälja sina vapen för att han eller hon inte är tillräckligt aktiv.

I motion 2015/16:986 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 9 anförs att kravet på att söka ny samlarlicens vart femte år bör tas bort.

I motion 2015/16:1629 av Magnus Persson (SD) efterfrågas lättnader i möjligheterna för andra än målskyttar att få licens för enhandsvapen.

I motion 2015/16:2074 av Runar Filper (SD) m.fl. yrkande 5 anförs att det bör vara ett lagstadgat krav att skytteföreningar i kombination med någon form av skjutprov kräver utdrag ur belastningsregistret för att förhindra att vapen kommer i orätta händer.

Bakgrund

Straff för vapenbrott m.m.

19 kap. 1 § vapenlagen (1996:67) anges följande. Den som uppsåtligen innehar ett skjutvapen utan att ha rätt till det eller överlåter eller lånar ut ett skjutvapen till någon som inte har rätt att inneha vapnet döms för vapenbrott till fängelse i högst två år. Om gärningen har begåtts av oaktsamhet eller om brottet är ringa, döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Av 9 kap. 1 a § framgår att om brottet är grovt döms till fängelse i lägst ett och högst fyra år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om vapnet har innehafts på en allmän plats eller på en annan plats där människor brukar samlas eller har samlats eller i ett fordon på en sådan plats, om vapnet har varit av särskilt farlig beskaffenhet, om innehavet, överlåtelsen eller utlåningen har avsett flera vapen, eller om gärningen annars varit av särskilt farlig art. Om brottet är synnerligen grovt döms för synnerligen grovt vapenbrott till fängelse i lägst tre och högst sex år. Vid den bedömningen ska det särskilt beaktas om innehavet, överlåtelsen eller utlåningen har avsett ett stort antal vapen.

Straffbestämmelserna har denna lydelse sedan den 1 september 2014 när bl.a. minimistrafvet för grovt vapenbrott höjdes från fängelse i sex månader till fängelse i ett år och ett nytt brott, synnerligen grovt vapenbrott, infördes (prop. 2013/14:226, bet. 2013/14:JuU36, rskr. 2013/14:393).

Förstadier till vapenbrott, såsom försök, förberedelse och stämpling, är inte kriminaliserade.

Regeringen föreslår i proposition 2015/16:113 Bättre straffrättsliga verktyg mot organiserad brottslighet bl.a. att försök, förberedelse och stämpling till grovt vapenbrott och synnerligen grovt vapenbrott ska kriminaliseras. Enligt regeringen är straffskalan för de grova vapenbrotten sådan att en kriminalisering av förstadier till brotten i sig framstår som rimlig. En kriminalisering kan också förväntas få praktiska effekter i kampen mot kriminella nätverk. Propositionen behandlas för närvarande i riksdagen.

Av 2 kap. 1 § andra stycket vapenlagen följer att tillstånd inte krävs för den som har fyllt 18 år om vapnet har en begränsad effekt i förhållande till andra jämförbara skjutvapen (effektbegränsade vapen) och vapnet är 1. ett kolsyre-, luft- eller fjädervapen eller ett vapen med ett annat liknande utskjutningsmedel och är avsett för målskjutning eller 2. ett harpunvapen.

Den som gör sig skyldig till smuggling döms enligt 3 § lagen (2000:1225) om straff för smuggling till böter eller fängelse i högst två år. Om brottet är att anse som grovt döms för grov smuggling till fängelse i lägst sex månader och högst sex år. Av 27 kap. 19 § rättegångsbalken framgår att det hemliga tvångsmedlet hemlig övervakning av elektronisk kommunikation kan användas vid förundersökningar om grovt smuglingsbrott då det lägsta straffet för detta brott inte understiger fängelse i sex månader. När det gäller t.ex. hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation är dock kravet att det inte ska vara föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år för brottet.

I regeringens proposition 2013/14:226 Skärpningar i vapenlagstiftningen anför regeringen (s. 38) att det, när det gäller Tullverkets synpunkt att skärpningarna i vapenbrottets straffskala bör medföra ändringar i lagen om (2000:1225) straff för smuggling, kan noteras att det grova smugglingsbrottet har samma straffmaximum, fängelse i sex år, som regeringen föreslår att vapenbrottet ska få. Straffskalan ger därför utrymme för att beakta den skärpta synen på vapenbrott vid straffmätningen av smugglingsbrott som avser vapen.

Kommissionen antog den 15 december 2015 genomförandeförordning (EU) 2015/2403 om fastställande av gemensamma riktlinjer om standarder och metoder för deaktivering i syfte att se till att deaktiverade skjutvapen görs irreversibelt funktionsodugliga.

Polisens arbete mot illegala vapen

Rikspolisstyrelsen och Tullverket redovisade i november 2014 ett regeringsuppdrag som avsåg att minska införseln av illegala skjutvapen. Uppdraget gavs av regeringen i juni 2011. I december 2012 gavs ett andra uppdrag till myndigheterna, vilket hade samma utgångspunkter som det föregående. Enligt uppdraget skulle myndigheterna fortsätta att fördjupa underrättelsesamarbetet, vidareutveckla samarbetet med behöriga myndigheter i andra länder och genomföra gemensamma operativa insatser. Polisen och Tullverket har i arbetet fokuserat på vissa typer av skjutvapen: revolverar, pistoler, gevär, automatkarbiner och lätta kulsprutor, vilka är tillståndspliktiga enligt vapenlagen (1996:67). Under uppdraget har gemensamma kontrollinsatser genomförts vid gränspassager, och myndigheterna har samarbetat i ett antal förundersökningar. Dessutom har en rad inspektioner och revisioner genomförts hos vapenhandlare. I redovisningen av uppdraget framgår vidare att man, för att säkerställa att det operativa arbetet inom polisen och Tullverket samt samverkan mellan myndigheterna fortsätter efter vapenuppdragets avslut, har beslutat att polisens nationella ledningsgrupp (NOLG) och Tullverkets avdelning Brottbekämpning beslutat att inrätta en expertgrupp. Expertgruppen kommer att ledas av Rikskriminalpolisen (numera Nationella operativa avdelningen) som ordförande med biträdande ordförande från Tullverket.

Enligt uppgift från Justitiedepartementet är det inte aktuellt med något förnyat vapenuppdrag, men det gemensamma arbetet, innefattande samverkan, metodutveckling och olika projekt m.m. kommer att fortsätta i framtiden.

Av Polismyndighetens regleringsbrev för 2016 framgår att Polismyndigheten har ett uppdrag när det gäller illegala vapen och explosiva varor där myndigheten ska skapa förutsättningar för att ytterligare kunna motverka förekomsten av illegala vapen och explosiva varor inom landet.

Uppdraget ska delredovisas senast den 1 mars 2017 och slutredovisas senast den 1 mars 2018 (Ju2015/09349/PO).

Av Polismyndighetens regleringsbrev för 2016 framgår vidare att Polismyndigheten, Kustbevakningen och Tullverket ska vidareutveckla samverkan mellan myndigheterna. En gemensam kartläggning av områden där samverkan bör förstärkas ytterligare ska tas fram. Tidigare identifierade förbättringsområden samt behov av utökad samverkan för att utveckla underrättelse- och riskbaserade arbetsmetoder ska särskilt beaktas. Myndigheterna ska i en gemensam rapport redovisa kartläggningen till Regeringskansliet (Justitiedepartementet) i samband med årsredovisningen.

Generella förutsättningar för tillstånd att inneha skjutvapen

De generella förutsättningarna för att en enskild person ska få meddelas tillstånd att inneha skjutvapen finns i 2 kap. 4–6 a §§ vapenlagen. De krav som ställs upp är bl.a. att vapnet ska behövas för ett godtagbart ändamål och att det skäligen kan antas att vapnet inte kommer att missbrukas. För att tillstånd ska meddelas till helautomatiska vapen eller enhandsvapen krävs dessutom synnerliga skäl (6 §). Ett sådant tillstånd ska tidsbegränsas till att gälla högst fem år om inte särskilda skäl talar emot en sådan begränsning (6 a §).

Vapensamlingar och licens

För att få äga skjutvapen för samlingsändamål krävs en vapenlicens utfärdad av polisen för varje enskilt vapen. Tidsbegränsning gäller endast för helautomatiska vapen eller enhandsvapen för flerskott (2 kap. 6 a § vapenlagen).

Vapengarderob

Som framgår ovan får en enskild person meddelas tillstånd att inneha ett skjutvapen endast om han eller hon kan visa behov av vapnet för ett godtagbart ändamål (2 kap. 4 § vapenlagen). Tillstånd måste sökas för varje vapen. För tillstånd till innehav av jaktvapen krävs vidare enligt 2 kap. 4 § första stycket vapenförordningen (1996:70) att den sökande har avlagt ett prov som visar att han eller hon har grundläggande kunskaper om jakt och viltvård och kan handha vapnet. Den som har avlagt ett sådant prov ska anses ha behov av jaktvapen, om inte särskilda skäl talar emot det. Behovet ska anses motsvara fyra vapen, om det inte finns omständigheter som talar för att sökanden behöver fler vapen än så. Tillstånd till fler än sex jaktvapen får beviljas endast om sökanden visar att det finns ett mycket kvalificerat behov (2 kap. 4 § fjärde och femte styckena vapenförordningen). I Rikspolisstyrelsens allmänna råd om vapenlagstiftningen anges att tillstånd till innehav av fler än sex jaktvapen endast bör meddelas undantagsvis (RPSFS 2009:13, FAP 551-3, s. 13).

Enhandsvapen för jakt eller avlivning av djur

Av 2 kap. 5 § 4 vapenförordningen framgår att tillstånd för enhandsvapen av flerskottstyp för jakt eller avlivning av djur får ges för yrkesmässigt bedriven jakt- eller viltvård eller annat kvalificerat behov.

Handläggning av licensfrågor m.m.

Av 1 kap. 3 § vapenförordningen framgår att frågor om tillstånd att inneha vapen hanteras av Polismyndigheten om inte annat anges. Ansökan om tillstånd att inneha skjutvapen ska göras skriftligen (2 kap. 6 §). Polismyndigheten ska utfärda bevis över tillstånd att inneha skjutvapen eller ammunition och, om tillståndet avser innehav av vapen, en dubblett av beviset (3 kap. 1 §).

I samband med fjolårets behandling av motioner om polisfrågor (bet. 2014/15:JuU16) föreslog utskottet ett tillkännagivande till regeringen om att se över regelverket för hantering av vapenlicenser för att underlätta för jägare, och riksdagen följde utskottet (prot. 2014/15:78).

Regeringen gav den 30 juli 2015 Polismyndigheten i uppdrag att redovisa och utveckla arbetet med hanteringen av vapentillstånd. I uppdraget ingår att

- beskriva och analysera tillförlitlig och kvalitetssäkrad statistik över de senaste årens utveckling av handläggningstider för vapentillstånd
- redovisa olika faktorer påverkan på handläggningstiderna för vapentillstånd
- identifiera och beskriva framgångsfaktorer i arbetet med hanteringen av vapentillstånd
- utveckla och genomföra långsiktiga och hållbara rutiner för ett effektivt och rättssäkert arbete med vapentillstånd
- säkerställa att arbetet med hanteringen av vapentillstånd bedrivs enhetligt inom Polismyndigheten.

Uppdraget ska delredovisas senast den 1 mars 2016. Av delredovisningen ska framgå hur handläggningstiderna de senaste åren har utvecklats samt en analys av utvecklingen. Statistiken ska därefter årligen redovisas till regeringen i samband med årsredovisningen. Därutöver ska de framgångsfaktorer som identifierats i hanteringen av vapentillstånd redovisas.

Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 mars 2017. Av slutredovisningen ska framgå vilka åtgärder som vidtagits för att göra handläggningen av vapentillstånd mer effektiv och enhetlig inom Polismyndigheten, vilka resultat som har uppnåtts samt vilka långsiktiga rutiner som genomförts och varför.

En delredovisning gjordes den 1 mars 2016 i rapporten Polisens vapenkontroll – utveckling och effektivitet.

Inrikesminister Anders Ygeman anförde i en interpellationsdebatt den 18 december 2015 (ip. 2015/16:176, 177, 179 och 180, prot. 2015/16:49) om vapenlicenser, vapenförvaring och det europeiska vapenpasset bl.a. följande.

Polismyndigheten har numera bättre förutsättningar för att få till stånd ett mer effektivt och enhetligt arbete med ärenden om vapentillstånd än vad som varit fallet de senaste åren.

Regeringen har därför gett Polismyndigheten i uppdrag att se över och effektivisera rutinerna rörande vapentillstånd och tillgodose att hanteringen är enhetlig och rättssäker. Uppdraget ska delredovisas den 1 mars 2016 och slutredovisas den 1 mars 2017.

Vad gäller införandet av ett digitalt ansökningsförfarande är det en fråga för Polismyndigheten att hantera. Ett sådant ansökningsförfarande skulle väsentligt underlätta för dem som vill ansöka om vapenlicens. Polismyndigheten har avsatt resurser för ett sådant arbete under 2016, men det är i nuläget oklart när ett system kan vara i bruk.

Vapenlagstiftningen måste först och främst vara utformad på ett sådant sätt att den i möjligaste mån motverkar förekomst av illegala vapen i landet och att vapen kommer till brottslig användning.

Det befintliga regelverket ställer därför höga krav på bland annat förvaring av skjutvapen och ammunition. Mot bakgrund av det rådande läget i samhället, där vi ser en ökad brottslig användning av skjutvapen, är det enligt min uppfattning inte lämpligt att för närvarande överväga några ändringar i regelverket som skulle kunna innebära en sänkning av de nu gällande förvaringskraven.

Även kravet på tillstånd till införsel av vapen vid tillfällig användning för jakt eller tävling har ansetts motiverat med hänsyn till framför allt säkerhetsaspekter. Att Sverige kräver införseltillstånd och inte enbart godtar ett europeiskt skjutvapenpass som villkor för införsel av vapen har också stöd i EU:s vapendirektiv.

Om kravet på införseltillstånd avskaffades skulle det innebära att möjligheten för Polismyndigheten att göra kontroller i bland annat misstanke- och belastningsregistren och Schengens informationssystem, SIS, väsentligt försämrades. Att avskaffa kravet på införseltillstånd kan därför inte, särskilt i det rådande läget i samhället, anses förenligt med strävan att upprätthålla en god kontroll över de vapen som förs in till och innehas i Sverige.

Efter terrorattentaten i Paris och Köpenhamn i början av 2015 uppmanade först Europeiska rådet vid sitt möte den 12 februari och därefter RIF-rådet den 12–13 mars kommissionen att bl.a. se över EU:s regelverk på vapenområdet. Efter att kommissionen i april 2015 presenterade den europeiska säkerhetsagendan antog rådet i oktober slutsatser som bl.a. uppmanade kommissionen att skyndsamt presentera ett reviderat förslag till vapendirektiv.

Kommissionen presenterade därefter i november 2015 ett reviderat förslag till vapendirektiv. Med anledning av förslaget till ändrat vapendirektiv har Regeringskansliet upprättat faktapromemoria 2015/16:FPM24.

Förslaget innehåller en rad skärpningar i förhållande till nuvarande direktiv, bl.a. dessa:

- Skjutvapen enligt kategori A förbjuds (helautomatiska vapen samt vissa halvautomatiska som antingen liknar eller kan modifieras till att bli helautomatiska).
- Halvautomatiska skjutvapen för civilt bruk som liknar vapen med automatisk mekanism förs över till kategori A.
- Ett förbättrat informationsutbyte införs så att nationella vapenregister kan kommunicera på EU-nivå.

- Ett EU-system för märkning av alla skjutvapen inrättas.
- Direktivet omfattar även bl.a. avaktiverade vapen, larmvapen, signalvapen, akustiska vapen och vapenreplikor.
- Direktivet omfattar även samlares och museers vapen.
- Vapenmäklare ska omfattas av samma krav på tillstånd som vapenhandlare, och vid prövningen ska personlig och yrkesmässig integritet och förmåga beaktas.
- Vapenmäklare ska omfattas av samma krav som vapenhandlare vad gäller registerföring.
- Vapenhandlares och vapenmäklares register ska vara anslutna till de nationella vapenregistren.
- Internethandel mellan privatpersoner begränsas, och förmedling av skjutvapen genom distanskommunikation regleras närmare.
- Tillstånd för vapen enligt kategori B (tillståndspliktiga vapen) tidsbegränsas till maximalt fem år.
- Obligatorisk läkarundersökning ska genomföras i samband med tillståndsprövning.

Utskottet har subsidiaritetsprövat kommissionens förslag till reviderat vapendirektiv och anförde i utlåtande 2015/16:JuU26 att det ansåg att kommissionens förslag i flera delar strider mot subsidiaritetsprincipen och föreslog därför att riksdagen skulle lämna ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande. I det motiverade yttrandet anfördes sammanfattningsvis att direktivet enligt riksdagens mening på ett övergripande plan är förenligt med subsidiaritetsprincipen, men att det samtidigt i flera delar strider mot denna princip. Det rör sig i första hand om reglerna om tidsbegränsade tillstånd och obligatoriska läkarundersökningar i samband med tillståndsprövning. Riksdagen anser att dessa åtgärder går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå det eftersträlvade målet med dem. Dessa mål kan enligt riksdagen uppnås lika bra om medlemsstaterna ges större utrymme att inom direktivets ram själva bestämma de åtgärder som ska vidtas. Riksdagen följde utskottets förslag (prot. 2015/16:59).

Förvaring av vapen

Den som innehar ett skjutvapen eller ammunition är skyldig att ta hand om egendomen och hålla den under sådan uppsikt att det inte finns risk att någon obehörig kommer åt den (5 kap. 1 § vapenlagen). När skjutvapen inte används ska de förvaras i säkerhetsskåp eller något annat lika säkert förvaringsutrymme (5 kap. 2 § vapenlagen). Polismyndigheten får meddela närmare föreskrifter om hur vapen ska förvaras för att uppfylla detta krav (9 kap. 1 § vapenförordningen)

Rikspolisstyrelsen har utfärdat allmänna råd om förvaring av vapen och ammunition (RPSFS 2009:13 FAP 551-3). För att uppfylla kravet på uppsikt enligt 1 § bör skjutvapen förvaras i tillståndshavarens bostad, vilket regelmässigt innebär där tillståndshavaren är folkbokförd. Med bostad kan

likställas en byggnad, t.ex. ett garage eller förråd, som är låsbar och sammanbyggd med bostaden och där det finns en genomgångsdörr mellan byggnaden och bostaden. Detsamma gäller byggnader som inte är sammanbyggda med bostaden men så placerade i förhållande till denna att byggnaderna är möjliga att övervaka från bostaden. I sådana fall bör dock en anordning finnas som anger för personer i bostaden när byggnaden angrips. En sådan anordning bör inte utan svårighet kunna sättas ur funktion.

Enligt 5 kap. 3 § vapenlagen får en innehavare lämna över sitt skjutvapen eller sin ammunition till någon annan för förvaring om han eller hon inte själv kan ta hand om egendomen eller om det annars finns särskilda skäl. För sådan förvaring krävs tillstånd om inte utlåning i motsvarande fall är tillåten enligt 3 kap. Vid tillståndsprövningen ska Polismyndigheten särskilt beakta möjligheten för mottagaren att erbjuda en säker förvaring. Tillståndet ska tidsbegränsas.

Europeiskt skjutvapenpass och införseltillstånd

Av 3 kap. 9 § vapenförordningen framgår att Polismyndigheten efter ansökan ska utfärda ett europeiskt skjutvapenpass till den som har tillstånd att i Sverige inneha ett skjutvapen som avses i bilagan till vapenförordningen. Skjutvapenpasset ska ha en begränsad giltighetstid, och det får återkallas av Polismyndigheten om det finns särskilda skäl för det.

Av 2 kap. 11 § vapenlagen följer att det för tillstånd att föra in skjutvapen till Sverige gäller samma förutsättningar som för tillstånd att inneha vapnen enligt 3–6 §§. Av 2 kap. 12 § samma lag följer vidare att ett införseltillstånd ger rätt att under den begränsade tid och för det ändamål som anges i tillståndet i Sverige inneha de skjutvapen och den ammunition som förts hit med stöd av tillståndet. Tillståndet gäller under förutsättning att vapnen och ammunitionen förs in inom sex månader från dagen för tillståndet eller den längre tid som Polismyndigheten bestämmer.

Kontroller inför medlemskap i skytteförening

Av kommentaren till 3 kap. 8 § vapenlagen (se Landgren & Åberg, Vapenlagen, 1 februari 2015, Zeteo, kommentaren till 3 kap. 8 §) som reglerar frågan om förbud mot utlåning av vapen till den som fått skjutvapen förverkat m.m. framgår bl.a. följande.

Bestämmelsen är utformad på så sätt att den lägger ett ansvar på långgivaren att försäkra sig om att den tilltänkte låntagaren inte fått innehavstillstånd återkallat eller skjutvapen förverkat eller omhändertaget. Det kan dock inte anses åligga långgivaren att göra annat än begränsade efterforskningar i frågan. Frågan om vilken undersökningsplikt som en skjutledare har vid utlåning av vapen av skyttesammanslutning har behandlats i utskottsbetänkandet till vapenlagen (bet. 1995/96:JuU12 s. 12). Vad som enligt utskottets mening kan krävas i fråga om aktsamhet av skjutledaren är att han eller hon med hjälp av frågor till den som vill låna ett skjutvapen försöker utröna om det föreligger någon omständighet som gör att det

behövs tillstånd av Polismyndigheten för att utlåning ska få ske. Om så visar sig vara fallet bör ett tillstånd uppvisas. I annat fall finns det enligt utskottets mening inte skäl för skjutledaren att försöka göra ytterligare efterforskningar eller att vägra att låna ut skjutvapnet såvida det inte föreligger någon särskild omständighet som ger honom eller henne anledning att misstänka att utlåning inte får ske.

Belastningsregistret (lagen [1998:620] om belastningsregister) är i första hand till för att bistå de brottsbekämpande och rättsvårdande myndigheterna i deras kärnverksamhet. Dessutom får, om det är särskilt föreskrivet, information från registret användas av polismyndigheter och andra myndigheter vid sådan lämplighetsprövning, tillståndsprövning eller annan prövning som anges i en författning. Vidare följer av vissa författningar att arbetsgivare i vissa fall är skyldiga att göra en kontroll av belastningsregistret innan de anställer en ny arbetstagarare. Detta gäller t.ex. på skolområdet och för hem för vård eller boende som tar emot barn. Enligt 9 § i lagen har en enskild rätt att på begäran skriftligen få ta del av samtliga uppgifter ur registret om sig själv. Sådana uppgifter ska på begäran lämnas ut utan avgift en gång per kalenderår. För uppgifter i belastningsregistret gäller enligt 35 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) absolut sekretess.

Utskottets ställningstagande

I motion 2015/16:1989 (KD) efterfrågas en skärpt syn på olaga vapeninnehav som begåtts av tidigare dömda och en utvidgning av rubriceringen synnerligen grovt vapenbrott. Motionären föreslår bl.a. att lagrummet ska kompletteras med en omfattande uppräkningslista av vilken tidigare brottslighet och vilka tidigare påföljder som ska tala för att ett vapenbrott ska bedömas som synnerligen grovt. Utskottet, som konstaterar att bestämmelser om straffmätning finns i 29 kap. brottsbalken, är inte berett att ställa sig bakom det förslag till ändrad lydelse av 9 kap. 1 a § vapenlagen som föreslås i motionen. Motionen bör avslås.

I motion 2015/16:2785 (FP) yrkande 1 efterfrågas en ny brottsrubricering, synnerligen grovt smugglingsbrott, för att förbättra rättsväsendets möjligheter att använda sig av hemliga tvångsmedel. Utskottet är inte berett att ställa sig bakom ett sådant initiativ och avstyrker motionen.

I motion 2015/16:2785 (FP) yrkande 2 efterfrågas en kriminalisering av försök, förberedelse och stämpling till såväl vapenbrott av normalgraden som grovt vapenbrott, och i motion 2015/16:2650 (M, C, FP, KD) yrkande 5 efterfrågas en kriminalisering av försök, förberedelse och stämpling till grovt och synnerligen grovt vapenbrott. Utskottet konstaterar att regeringen nyligen har överlämnat en proposition i vilken försök, förberedelse och stämpling till grovt och synnerligen grovt vapenbrott ska kriminaliseras (prop. 2015/16:113). Motion 2015/16:2650 yrkande 5 får härigenom anses tillgodosedd, varför den avstyrks. Utskottet är inte berett att föreslå att även försök, förberedelse och stämpling till vapenbrott av normalgraden ska

kriminaliseras. Motion 2015/16:2785 yrkande 2 avstyrks därför i den mån den inte är tillgodosedd med det som anförs ovan.

När ett gasvapen konverteras och används som skjutvapen blir det tillståndspliktigt. Den som innehar vapnet gör sig därför skyldig till vapenbrott om han eller hon inte ansöker om tillstånd att inneha vapnet. Att gasvapen konverteras och kommer till användning som skjutvapen utan att tillstånd skaffas är naturligtvis inte önskvärt. Utskottet anser dock inte att det finns anledning till en särskild straffrättslig reglering för det fall vapenbrottet avser användningen av ett konverterat gasvapen. Motion 2015/16:2650 (M, C, FP, KD) yrkande 1 avstyrks därför.

Utskottet konstaterar att kommissionen helt nyligen har antagit genomförandeförordning (EU) 2015/2403 om fastställande av gemensamma riktlinjer om standarder och metoder för deaktivering i syfte att se till att deaktiverade skjutvapen görs irreversibelt funktionsodugliga. Mot denna bakgrund får motion 2015/16:2650 (M, C, FP, KD) yrkande 2 anses tillgodosedd och bör därför avslås.

Utskottet anser det mycket värdefullt att Tullverket och polisen har ett nära samarbete när det gäller att minska införseln av illegala vapen. Det arbete som bedrivits inom det uppdrag som gavs 2011 och som redovisades 2014 har därför varit mycket viktigt. Utskottet konstaterar dock att det omfattande samarbete som satts igång inom ramen för uppdraget avses att fortsätta även efter att uppdraget avslutats. Mot denna bakgrund saknas det skäl för riksdagen att göra något tillkännagivande med anledning av motion 2015/16:2650 (M, C, FP, KD) yrkande 3, i vilken det framförs att de båda myndigheterna bör ges ett nytt vapenuppdrag. Motionsyrkandet bör avslås.

Utskottet anförde vid förra årets behandling av motioner om polisfrågor att det är viktigt att vapenärenden handläggs effektivt, rättssäkert och utan alltför långa handläggningstider. Riksdagen gav vidare, som redovisats ovan, regeringen till känna att den skulle se över regelverket för vapenlicenser för att underlätta för jägare. Utskottet konstaterar att regeringen i linje med tillkännagivandet har gett Polismyndigheten i uppdrag att redovisa och utveckla arbetet med hanteringen av vapentillstånd. Utskottet finner dock skäl att på nytt peka på vikten av att handläggningstiderna kortas och att regeringen vidtar åtgärder som leder till konkreta resultat. Utskottet föreslår därför att riksdagen ställer sig bakom det utskottet anför om att vikten av att handläggningstiderna för vapenlicensärenden måste kortas och tillkännager detta för regeringen. Därmed tillstyrker utskottet motionerna 2015/16:2308 av Beatrice Ask (M) yrkande 1, 2015/16:2415 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 1 och 2015/16:2880 av Magnus Oscarsson (KD) yrkande 1 samt tillstyrker delvis motionerna 2015/16:851 av Monica Haider (S), 2015/16:986 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 4, 2015/16:2074 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 2 och 2015/16:2667 av Cecilia Widegren (M) yrkandena 1 och 2.

De samlade regelverken tillämpas på olika sätt i landet när det gäller tillståndsgivning, och detta är inte acceptabelt. Utskottet anser att regeringen ska se till att tillståndsprövningen utförs på ett likartat sätt i hela landet. Vidare

skulle enligt utskottets mening ett digitalt ansökningsförfarande kunna innebära en minskning av antalet felaktigt ifyllda ansökningshandlingar. Utskottet konstaterar att regeringen i det ovan beskrivna uppdraget även gett Polismyndigheten i uppdrag att vidta åtgärder som ska leda till att arbetet med hantering av vapentillstånd bedrivs enhetligt inom myndigheten och att Polismyndigheten har avsatt resurser till att under 2016 arbeta med att införa ett digitalt ansökningsförfarande. Detta anser utskottet vara värdefullt. Då det dock är osäkert när arbetet med att införa enhetlig hantering ger resultat och då det även är oklart när ett system för digitalt ansökningsförfarande kan tas i bruk föreslår utskottet att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om vikten en enhetlig tillämpning vid licensprovningen och införande av ett digitalt ansökningsförfarande. Med det anförda tillstyrker utskottet motionerna 2015/16:986 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 5, 2015/16:2308 av Beatrice Ask (M) yrkandena 2–4, 2015/16:2415 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 2–4 och 2015/16:2880 av Magnus Oscarsson (KD) yrkandena 2–4.

I motion 2015/16:986 (M) yrkande 1 efterfrågas en översyn och modernisering av vapenlagstiftningen. I motionerna 2015/16:2308 (M) yrkande 5, 2015/16:2415 (C) yrkande 5 och 2015/16:2880 (KD) yrkande 5 anförs att det bör göras en översyn av det samlade regelverket vad gäller tillståndsgivning och innehav av legala vapen och vapendelar. Utskottet anser att vapenlagstiftningen har en tillfredsställande utformning, varför det saknas anledning till en översyn av denna. Motionsyrkandena bör därför avslås.

Utskottet finner inte heller när det gäller reglerna för vapenförvaring skäl till något tillkännagivande till regeringen om att en översyn bör göras. Motionerna 2015/16:2308 (M) yrkande 6, 2015/16:2415 (C) yrkande 6 och 2015/16:2880 (KD) yrkande 6 avstyrks därför.

Utskottet anser att gällande bestämmelser med ett krav på tillstånd till införsel av vapen vid tillfällig användning för jakt eller tävling får anses motiverat med hänsyn till framför allt säkerhetsaspekter, varför inte enbart ett europeiskt skjutvapenpass bör godtas. Utskottet anser därför inte heller att något tillkännagivande bör göras till förmån för motionerna 2015/16:2308 (M) yrkandena 7 och 8, 2015/16:2415 (C) yrkandena 7 och 8 och 2015/16:2880 (KD) yrkandena 7 och 8, som därför avstyrks.

I motion 2015/16:2896 (M) yrkandena 1 och 3 framförs att kraven på att förnya vapentillstånd vart femte år bör tas bort. Utskottet konstaterar att kravet på att förnya vapentillstånd vart femte år endast gäller för helautomatiska vapen och enhandsvapen för flerskott. Utskottet anser att bestämmelsen är väl avvägd varför det saknas anledning för riksdagen att ta något initiativ med anledning av motionsyrkandena. Dessa bör därför avslås.

I motion 2015/16:986 (M) yrkande 9 efterfrågas att kravet på att söka en ny samlarlicens vart femte år bör tas bort. Utskottet konstaterar inledningsvis att det endast är i fråga helautomatiska vapen eller enhandsvapen för flerskott som en licens för en samling vapen måste förlängas vart femte år (2 kap. 6 a § vapenlagen). För övriga vapen i en vapensamling gäller ingen särreglering.

Mot denna bakgrund och då utskottet som redogjorts för ovan finner regleringen av tillstånd för helautomatiska vapen eller enhandsvapen för flerskott väl avvägd saknas det anledning för riksdagen att ta något initiativ med anledning av motionen. Yrkandet bör avslås.

I motion 2015/16:1629 (SD) efterfrågas en översyn av licenskraven för enhandsvapen. Utskottet anser att licenskraven är väl avvägda och anser därför inte att kraven bör ses över. Motionen avstyrks.

Utskottet anser inte heller att det finns skäl att, som föreslås i motion 2015/16:2074 (SD) yrkande 5, föreskriva i lag att skytteföreningar ska kräva utdrag ur belastningsregistret av nya medlemmar. Motionen avstyrks.

Ordningsvakter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår tre motionsyrkanden om utökade befogenheter för och utökad användning av ordningsvakter.

Jämför reservation 29 (SD).

Motionerna

I motion 2015/16:1328 av Sofia Arkelsten m.fl. (M) yrkande 8 anförs att man bör utreda att utöka ordningsvaktens mandat att upprätthålla ordningsföreskrifterna samt inrätta en specialutbildning för ordningsvakter. Motionären anför att ordningsvakter bör ges rätt att bötfälla personer som t.ex. skräpar ned.

I motion 2015/16:1877 av Fredrik Schulte (M) yrkande 2 anförs att kommuner bör ges möjlighet att anställa ordningsvakter för att upprätthålla kommunala ordningsföreskrifter.

I motion 2015/16:2843 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) yrkande 3 efterfrågas utökade befogenheter för ordningsvakter. Enligt motionärerna bör ordningsvakter ges utökade befogenheter som att kräva identifikation eller utdela ordningsböter eftersom polisen tyvärr inte har den närvaro som krävs på gator och torg. Möjligheterna till detta bör utredas. Det bör även utredas en lagändring som gör att polisen kan delegera rätten att avhysa till ordningsvakter.

Bakgrund

Ordningsvakter är personer som har förordnats av en polismyndighet att medverka till att upprätthålla den allmänna ordningen, t.ex. i anslutning till en krog eller ett idrottsarrangemang. Bestämmelser om ordningsvakter finns i lagen (1980:578) om ordningsvakter och i ordningsvaktsförordningen

(1980:589). Därutöver har dåvarande Rikspolisstyrelsen utfärdat föreskrifter och allmänna råd om ordningsvakter, RPSFS 2012:17 (FAP 692–1).

Ordningsvakter får, enligt 2 § lagen om ordningsvakter, förordnas att tjänstgöra vid

- allmänna sammankomster och cirkusföreställningar
- offentliga tillställningar
- bad- eller campingplatser och lokaler eller platser för idrott, friluftsliv, spel, lek, förströelse eller liknande som allmänheten har tillträde till
- lokaler eller utrymmen där alkohol serveras till allmänheten med tillstånd enligt alkohollagen.

Ordningsvakter får vidare förordnas att tjänstgöra vid säkerhetskontroller i domstolar och offentliga sammanträden i kommuner och landsting (2 a och 2 b §§). Om det finns ett särskilt behov och det är av väsentlig betydelse från allmän synpunkt får ordningsvakter förordnas även i andra fall (3 §).

Enligt Rikspolisstyrelsens allmänna råd om ordningsvakter bör följande frågor besvaras med ja innan Polismyndigheten beslutar om ett förordnande med stöd av 3 § lagen om ordningsvakter:

- Finns det ett särskilt behov av ordningshållning på platsen?
- Är det av väsentlig betydelse från allmän synpunkt med ordningshållning på platsen? (För att det ska vara fråga om ett särskilt behov krävs att platsen är utsatt för ordningsstörningar. Som underlag för denna bedömning kan läggas observationer, brottsstatistik, antalet omhändertagna personer, trygghetsmätningar m.m.)
- Är den ordningshållning som bör utföras på platsen av sådan art att det krävs personal med särskilda befogenheter?
- Är det svårt för Polismyndigheten att avdela det antal poliser som krävs för att upprätthålla allmän ordning på platsen utan att det får negativa konsekvenser för utförandet av andra mer prioriterade polisuppgifter?

För att kunna förordnas till ordningsvakt krävs att personen med hänsyn till laglydnad och övriga omständigheter är lämplig för uppdraget och har fyllt 20 år. Vidare krävs att personen med godkänt resultat har genomgått polisens grundutbildning för ordningsvakter eller fortbildning.

Ordningsvakter har enligt 29 § tredje stycket polislagen (1984:387) vissa befogenheter som normalt endast tillkommer polisen. En ordningsvakt kan, t.ex. när någon stör den allmänna ordningen eller är en omedelbar fara för densamma, avvisa eller avlägsna någon från ett visst område eller utrymme när det är nödvändigt för att ordningen ska kunna upprätthållas. Om en sådan åtgärd inte är tillräcklig, får en ordningsvakt tillfälligt omhänderta personen. Ordningsvakter har också under vissa omständigheter rätt att använda handfängsel. En ordningsvakt har vidare befogenhet att omhänderta en person med stöd av lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m. samt även beslagta spritdrycker, vin eller starköl enligt lagen (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m. I samtliga fall när en

ordningsvakt gripit eller omhändertagit någon ska han eller hon skyndsamt överlämnas till närmaste polis.

Bestämmelser om föreläggande av ordningsbot finns i 48 kap. 13–20 §§ rättegångsbalken. Av bestämmelserna framgår att ordningsbot förutom av polismän får utfärdas av åklagare, tulltjänstemän och kustbevakningstjänstemän.

Av 16 kap. 1 § utsökningsbalken följer att med avhysning avses en förpliktelse för tidigare ägare eller nyttjanderättshavare att flytta från fast egendom, en bostadslägenhet eller något annat utrymme i en byggnad.

Av 3 § utsökningsförordningen (1981:981) framgår att Kronofogdemyndigheten får begära hjälp av Polismyndigheten, om förrättningsmannen kan antas möta motstånd vid en förrättning eller om sådan hjälp av annan särskild anledning behövs för att förrättningen ska kunna genomföras.

Utskottets ställningstagande

Det är polisen som har huvudansvaret för att upprätthålla den allmänna ordningen i samhället. Som framgår ovan får dock andra än poliser förordnas till ordningsvakter för att medverka till att upprätthålla den allmänna ordningen. Det är emellertid alltid polisen som ansvarar för att förordna ordningsvakterna, och därmed är det också polisen som bedömer behovet av ordningsvakter i särskilda fall. Polisen är dock oförhindrad att förordna ordningsvakter efter en begäran om detta från en kommun. Bestämmelserna är enligt utskottet väl avvägda. Utskottet anser således inte att det finns skäl att utreda frågan om utökade befogenheter för ordningsvakter eller att ge kommuner rätt att förordna ordningsvakter. Utskottet anser inte heller att det finns skäl att göra ett tillkännagivande till regeringen om att inrätta en specialutbildning för ordningsvakter. Motionerna 2015/16:1328 (M) yrkande 8, 2015/16:1877 (M) yrkande 2 och 2015/16:2843 (SD) yrkande 3 avstyrks.

Tillstånd till offentliga danstillställningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig, med bifall till motioner från M, SD, MP, C, V, FP och KD bakom det som utskottet anför om att kravet på tillstånd för att få anordna offentliga danstillställningar (s.k. danstillstånd) ska tas bort, och tillkännager detta för regeringen.

Motionerna

I motion 2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 8 anförs att regelverket för det s.k. danstillståndet ska avskaffas. En begäran med detta

innehåll framförs även i motionerna 2015/16:56 av Rossana Dinamarca m.fl. (V), 2015/16:903 av Jan R Andersson och Finn Bengtsson (båda M), 2015/16:930 av Rickard Nordin (C), 2015/16:1299 av Tina Ghasemi (M), 2015/16:1348 av Sofia Fölster (M), 2015/16:1597 av Jenny Petersson och Katarina Brännström (båda M), 2015/16:1735 av Christian Holm Barenfeld (M), 2015/16:1833 av Margareta Cederfelt m.fl. (M), 2015/16:2101 av Anders Forsberg och Runar Filper (båda SD) yrkande 3, 2015/16:2573 av Thomas Finnborg (M), 2015/16:2643 av Rasmus Ling (MP), 2015/16:2783 av Roger Haddad m.fl. (FP) och 2015/16:3103 av Markus Wiechel (SD).

Bakgrund

Enligt 2 kap. 4 § ordningslagen (1993:1617) krävs tillstånd för att få anordna en offentlig danstillställning även om den inte anordnas på en offentlig plats. Ansökan om tillstånd görs hos Polismyndigheten.

Inrikesminister Anders Ygeman anförde i ett frågesvar den 8 december 2015 (fr. 2015/16:412) bl.a. följande.

Det är viktigt att danstillställningar inte genomförs på ett sätt som kan medföra ordningsstörningar eller på annat sätt riskera säkerheten för de personer som deltar i arrangemanget. Genom att det finns ett krav på tillstånd får Polismyndigheten kännedom om en tillställning. Polismyndigheten har då möjlighet att meddela villkor för tillställningen, t.ex. vilken tid den ska vara avslutad, hur många som får vistas i lokalen och hur många ordningsvakter som ska finnas på platsen. Även frågor om parkeringsplatser, toaletter och brandskydd kan då tillgodoses. Vidare kan polisen vid behov förbjuda, ställa in och upplösa en tillställning med stöd av ordningslagen.

De argument som kan anföras mot ett avskaffande av kravet på danstillstånd, framför allt när det gäller ordning och säkerhet, väger därmed tyngre än behovet av minskad administration. Jag avser därför inte att nu vidta några åtgärder i frågan.

Tidigare utskottsbehandling

Riksdagen behandlade våren 2005 proposition 2003/04:174 Några frågor om ordningslagen. I propositionen skrev regeringen när det gällde frågan om krav på danstillstånd bl.a. att de argument som kan anföras mot ett avskaffande av kravet på danstillstånd, framför allt när det gäller ordning och säkerhet, väger tyngre än behovet av minskad byråkrati. Vidare anfördes att det är väl känt att det vid danstillställningar kan uppkomma bråk och andra situationer som kräver polisingripande (s. 14). I samband med justitieutskottets beredning av propositionen tog utskottet även ställning till en motion med ett yrkande om att kravet på tillstånd för danstillställningar ska avskaffas. Utskottet anförde då att ett avskaffande av kravet på tillstånd till danstillställningar som inte genomförs på offentlig plats skulle kunna leda till minskad byråkrati. Ett avskaffande av kravet skulle emellertid försvåra polisens informationsinhämtande och därmed göra det svårare för polisen att fullgöra sitt uppdrag att upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Utskottet anförde

vidare att danstillställningar med stor publik också kan leda till t.ex. trafikproblem och ordningsstörningar, och det är viktigt att villkoren för tillställningen uppmärksammas vid en ansökan. Utskottet ansåg att kravet på tillstånd till danstillställningar åtminstone tills vidare borde vara kvar (bet. 2004/05:JuU12 s. 6).

Motionsyrkanden om avskaffande av tillstånd till danstillställningar har därefter behandlats av utskottet vid flera tillfällen. I betänkande 2007/08:JuU10 Polisfrågor (s. 32 f.) uttalade utskottet att det i fråga om kravet på tillstånd för danstillställningar inte hade någon annan uppfattning än vad det dåvarande justitieutskottet hade våren 2005. I betänkande 2010/11:JuU7 Polisfrågor (s. 41 f.) vidhöll utskottet sin uppfattning att kravet på tillstånd till danstillställningar bör vara kvar. Även vid den senaste behandlingen (bet. 2014/15:JuU16) vidhöll utskottet att kravet på tillstånd bör vara kvar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att de argument som tidigare framförts mot ett avskaffande av kravet på s.k. danstillstånd, bl.a. när det gäller ordning och säkerhet, inte uppväger den administration som detta innebär för såväl den enskilda anordnaren som för polisen. Ordningens krav på tillstånd för att få anordna en offentlig danstillställning även om den inte anordnas på en offentlig plats bör därför avskaffas. Utskottet föreslår därför att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att danstillståndet bör avskaffas och tillkännager detta för regeringen. Med det anförda bifaller utskottet motionerna 2015/16:2101 av Anders Forsberg och Runar Filper (båda SD) yrkande 3, 2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 8, 2015/16:2783 av Roger Haddad m.fl. (FP) och 2015/16:3103 av Markus Wiechel (SD) och bifaller delvis motionerna 2015/16:56 av Rossana Dinamarca m.fl. (V), 2015/16:903 av Jan R Andersson och Finn Bengtsson (båda M), 2015/16:930 av Richard Nordin (C), 2015/16:1299 av Tina Ghasemi (M), 2015/16:1348 av Sofia Fölster (M), 2015/16:1597 av Jenny Petersson och Katarina Brännström (båda M), 2015/16:1735 av Christian Holm Barenfeld (M), 2015/16:1833 av Margareta Cederfelt m.fl. (M), 2015/16:2573 av Thomas Finnborg (M) och 2015/16:2643 av Rasmus Ling (MP).

Tiggeri m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår tolv motionsyrkanden om olika frågor kopplade till tiggeri och avhysning. I motionerna föreslås bl.a. att tiggeri ska förbjudas, att organiserande av tiggeri ska kriminaliseras och att reglerna om avhysning ska förenklas.

Jämför reservationerna 30 (V, L), 31 (M), 32 (M), 33 (L), 34 (M), 35 (SD), 36 (SD), 37 (SD) och 38 (SD).

Motionerna

I motion 2015/16:1482 av Fredrik Malm m.fl. (FP) yrkande 3 anförs att lösningen på tiggeriproblematiken inte ligger i att förbjuda tiggeri. Enligt motionärerna bör man i stället föra en sådan politik som leder till att färre ska behöva leva i sådan fattigdom att de söker sig till rikare länder för att tigga. I yrkande 15 i motionen efterfrågas en skärpt lagstiftning om utnyttjande av dem som tigger.

I motion 2015/16:2304 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 1 efterfrågas uppdaterade kartläggningar för att klargöra dagens situation för utsatta EU-medborgare. I yrkande 2 i motionen anförs att organiserande av tiggeri där utsatta människor utnyttjas ska kriminaliseras. I yrkande 3 föreslås att ordningslagen och hur den tillämpas i landets kommuner ska ses över, bl.a. vad gäller regler för penninginsamling och utnyttjande av allmän mark.

I motion 2015/16:2834 av Kent Ekeroth och Adam Marttinen (båda SD) yrkande 12 begärs att utländskt tiggeri ska förbjudas och att reglerna för avhysning ska förenklas. Motionärerna anför att utlänningar som ertappas med tiggeri eller liknande bör bötfällas och omedelbart avvisas från landet med förbud att återvända. Ett förbud för utländska medborgare att ägna sig åt tiggeri efterfrågas även i motion 2015/16:2843 yrkande 2 av samma motionärer. I yrkande 5 i motionen yrkas att tiggeriproblematiken ska prioriteras. Enligt motionärerna beror en stor del av problematiken på passivitet från polisledningens sida. De anser att avhysning och av- eller utvisning av EU-migranter som tigger och uppför kåkstäder bör vara en av de prioriteringar som åläggs polisen.

I motion 2015/16:3122 av David Lång och Mikael Jansson (båda SD) anförs att tiggeri och prostitution ska kriminaliseras så att det är att betrakta som oärlig försörjning och därmed är skäl för att avvisa respektive utvisa utländska medborgare.

I motion 2015/16:2621 av Mikael Jansson och David Lång (båda SD) efterfrågas utökade möjligheter för polisen och gemene man att avlägsna personer som olovligt gjort intrång i hus.

I motion 2015/16:2755 av Markus Wiechel (SD) yrkande 1 anförs att kommunerna, kanske med hjälp av inhyrda vakter, bör få utökade möjligheter att avhysa människor som olovligen nyttjar kommunal mark.

I motion 2015/16:2843 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) yrkande 4 efterfrågas förenklade regler för avhysning. Enligt motionärerna bör polisen ges rätt att ta bort anordningar som placerats på offentlig plats utan tillstånd eller i strid med kommunala ordningsföreskrifter.

Bakgrund

Tiggeri – att utan erbjudande om någon motprestation be om ekonomiskt understöd – är inte i sig straffbart eller annars otillåtet enligt svensk lag. Detta gäller även när det bedrivs i former som kan beskrivas som organiserade, om man med detta menar att enskilda som tigger samordnar sin aktivitet när de bor, reser och lever tillsammans.

Möjligheten att kräva tillstånd för penninginsamling har prövats av Södertälje tingsrätt i mål 2014-B266. I målet åtalades tre tiggare för att ha brutit mot en kommuns ordningsföreskrifter sedan de suttit på allmän plats med en mugg eller låda framför sig. Enligt åklagaren utgjorde deras agerande ett brott mot ett förbud att utan tillstånd samla in pengar i bössa eller liknande. Tiggarna frikändes dock då deras agerande inte ansågs utgöra aktiva penninginsamlingar och därför inte heller var tillståndspliktigt.

Riksdagens ombudsmän (JO) riktade i ett beslut den 28 juni 2011 (dnr. 6340-2010) allvarlig kritik mot Polismyndigheten i Stockholms län för att den avvisat utlänningar med motiveringen att dessa ägnade sig åt tiggeri och dagdriveri. Polismyndigheten i Stockholms län avvisade 26 rumänska romer under återopande av att de ”ägnat sig åt dagdriveri/tiggeri”. I sammanfattningen anförde JO bl.a. följande.

Enligt den bestämmelse som tillämpades får en utlänning avvisas om det kan antas att han eller hon under vistelsen i Sverige inte kommer att försörja sig på ett ärligt sätt. Bestämmelsen kan emellertid inte tolkas så som polismyndigheten gjort. I beslutet framhålls att utvecklingen på fri- och rättighetsområdet har inneburit successivt skärpta krav på legalitet och rättssäkerhet. Den aktuella bestämmelsen bör idag inte tillämpas på andra försörjningssätt än sådana som är rättsligen förbjudna. Tiggeri är inte i sig otillåtet enligt svensk lag, än mindre dagdriveri. Avvisningen saknade därmed stöd i utlänningslagen. Polismyndigheten i Stockholms län kritiseras.

Av 8 kap. 3 § 2 utlänningslagen framgår att en utlänning som inte är EES-medborgare eller familjemedlem till en EES-medborgare får avvisas om det kan antas att han eller hon under vistelsen i Sverige eller i något annat nordiskt land inte kommer att försörja sig på ett ärligt sätt eller kommer att bedriva verksamhet som kräver arbetstillstånd, utan att han eller hon har ett sådant tillstånd.

Regeringen utsåg i januari 2015 en nationell samordnare för arbetet med utsatta EES-medborgare som vistas tillfälligt i Sverige (dir. 2015:9). Samordnaren har bl.a. i uppdrag att stödja det arbete som utförs av

myndigheter, kommuner, landsting och organisationer som möter utsatta EES-medborgare som vistas tillfälligt i Sverige och som inte har uppehållsrätt. Uppdraget syftar också till att främja erfarenhetsutbyte och samverkan mellan berörda aktörer, vilket kan vara särskilt viktigt då personer avlägsnas från tillfälliga boplatser. Den nationella samordnaren lämnade den 1 februari 2016 sitt slutbetänkande Framtid sökes (SOU 2016:6). I betänkandet lämnar samordnaren vissa förslag som bl.a. berör nu aktuella motionsspörsmål om avhysningar från otillåtna bosättningar. I betänkandets sammanfattning anför bl.a. att budskapet från det svenska samhället i dessa situationer bör vara tydligt. EU-medborgare är välkomna hit, men samtidigt ska svensk lagstiftning tillämpas. Det är förbjudet att bo i parker eller i andra offentliga rum eller på privat mark. Samordnaren anför vidare att det är angeläget att samarbetsformer mellan det offentliga och civila samhället utvecklas. Den fortsatta hanteringen av frågan bör enligt samordnaren läggas in i den ordinarie samhällsstrukturen. Regionalt samarbete är även fortsättningsvis av stor vikt. Länsstyrelserna bör därför ges ett uppdrag att samordna arbetet med utsatta EU-medborgare. Varje länsstyrelse bör inom sin region

- skapa och underhålla en övergripande lägesbild
- verka för ett gott samarbete mellan berörda aktörer
- ansvara för spridning av kunskap och goda exempel.

Länsstyrelsen i Stockholm föreslås ges ett mer övergripande uppdrag att samla de regionala lägesbilderna till en nationell. I det uppdraget bör bl.a. ingå att följa rättsläget i fråga om

- uppehållsrätten
- handläggning och bedömning av barn till utsatta EU-medborgare
- nödbistånd
- regler och rutiner för bl.a. avhysningar och spridande av denna kunskap till bl.a. övriga länsstyrelser.

Betänkandet bereds inom Regeringskansliet.

Justitie- och migrationsminister Morgan Johansson anförde i en interpellationsdebatt den 2 juni 2015 (ip. 2014/15:604, prot. 2014/15:107) om åtgärder för att hindra att utsatta människor utnyttjas i organiserat tiggeri bl.a. följande.

Det är naturligtvis oacceptabelt att människor som är utsatta, inte minst på grund av fattigdom och diskriminering, blir utnyttjade eller utsatta för brott i Sverige när de försöker skaffa möjlighet till försörjning. Den som utnyttjar någons utsatta belägenhet och rekryterar eller transporterar en person i syfte att han eller hon ska exploateras för tiggeri gör sig skyldig till människohandel. Den som under andra omständigheter med våld eller hot förmår någon att tigga eller överlämna pengar kan göra sig skyldig till exempelvis olaga tvång eller utpressning.

Det bör dock understrykas att tiggeri inte är förbjudet i Sverige. Att förbjuda tiggeri löser inte heller de utsattas situation. Det är inte heller förbjudet att tillsammans med andra ordna en resa för att tigga eller försöka lösa sin försörjning.

Av 4 § lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning framgår att en ansökan om särskild handräckning får avse åläggande för svaranden att

1. vidta rättelse när sökandens besittning har egenmäktigt rubbats eller annan olovlig åtgärd har vidtagits beträffande fast eller lös egendom eller utövningen av sökandens rätt till viss egendom på annat sätt lovligen hindras
2. vidta eller tåla en åtgärd när särskild handräckning får ske enligt föreskrift i lag.

Justitie- och migrationsminister Morgan Johansson anförde vidare i en interpellationsdebatt den 3 september 2015 (ip. 2014/15:675, prot. 2015/16:122) om avhysning av läger och bosättningar bl.a. följande.

Regeringen presenterade den 24 juni i år ett åtgärds paket för utsatta EU-medborgare som vistas tillfälligt i Sverige. Insatserna syftar till att bekämpa utsatthet och tiggeri, med det långsiktiga målet att ingen ska behöva tigga i Sverige. En viktig del av paketet är en bättre hantering av otillåtna bosättningar på allmän och privat mark. Jag aviserade att en utredare ska få i uppdrag att analysera hur markägares möjligheter att få hjälp med åtgärder vid otillåtna bosättningar kan förbättras. Jag avser att tillsätta utredningen inom kort. Utredningen kan förväntas vara klar före nästa sommar.

Justitiedepartementet gav den 30 september 2015 en utredare i uppdrag att analysera och ge förslag på hur markägares möjligheter att få handräckning vid otillåtna bosättningar kan förbättras. I arbetet ska utredaren beakta intresset av rättssäkerhet i förfarandet. I uppdraget ingår inte att föreslå straffbestämmelser. Uppdraget ska redovisas senast den 30 maj 2016.

Justitie- och migrationsminister Morgan Johansson anförde i en interpellationsdebatt den 2 juni 2015 (ip. 2014/15:604, prot. 2014/15:107) om åtgärder för att hindra att utsatta människor utnyttjas i organiserat tiggeri bl.a. följande.

Om det är fråga om otillåtna bosättningar eller andra ordningsstörningar på offentlig plats blir ordningslagens bestämmelser tillämpliga.

Kommunerna har också möjlighet att meddela föreskrifter som behövs för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats. Vid agerande i strid mot ordningslagen eller en kommunal ordningsföreskrift kan polisen vidta åtgärder enligt ordningslagen. De kan förelägga en person att ta bort anordningar som placerats på en offentlig plats utan nödvändigt tillstånd. Om föreläggandet inte följs får polisen själv vidta åtgärder. Det är en polisiär uppgift att övervaka den allmänna ordningen och säkerheten och ingripa när störningar har inträffat.

Justitieukskottet har behandlat motionsyrkanden liknande de i motionerna 2015/16:2834 (SD) yrkande 12 och 2015/16:2843 (SD) yrkande 2 tidigare, senast i betänkande 2014/15:JuU16 (s. 68 f.). I betänkandet uttalade utskottet att det inte hade ändrat uppfattning när det gäller frågan om att kriminalisera tiggeri när det gäller vissa människor, dvs. utskottet var inte berett att ställa sig bakom ett sådant förslag. I betänkandet redogjordes även för ett frågesvar från den 16 december 2014 (fr. 2014/15:126) i vilket justitie- och

integrationsministern anförde att det inte var aktuellt att utreda frågan om ett svenskt förbud mot tiggeri i Sverige.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar motionärernas uppfattning i motion 2015/16:1482 (FP) yrkande 3 att lösningen på tiggeriproblematiken inte ligger i att förbjuda tiggeri. Något tillkännagivande om detta är dock inte nödvändigt, varför motionsyrkandet bör avslås.

Utskottet konstaterar att den nationella samordnaren för arbetet med utsatta EES-medborgare nyligen har lämnat sitt slutbetänkande. I betänkandet föreslås olika åtgärder för hur arbetet med utsatta EU-medborgare ska läggas upp. Det föreslås bl.a. att länsstyrelserna, var och en inom sin region, ska skapa och underhålla en övergripande lägesbild. Mot bakgrund av detta förslag får motion 2015/16:2304 (M) yrkande 1 anses i huvudsak tillgodosedd. Motionsyrkandet avstyrks.

Utskottet har förståelse för motionärernas synpunkter i motionerna 2015/16:1482 (FP) yrkande 15 och 2015/16:2304 (M) yrkande 2 där det efterfrågas en skärpt lagstiftning respektive en kriminalisering av dem som utnyttjar eller organiserar tiggeri. Utskottet konstaterar att många av de åtgärder som de som organiserar tiggeri vidtar är kriminaliserade. Det kan som justitie- och migrationsministern påtalat i ett interpellationssvar röra sig om människohandel, olaga tvång eller utpressning. Mot denna bakgrund anser utskottet inte att något tillkännagivande till regeringen är nödvändigt med anledning av motionsyrkandena, som därmed avstyrks.

I motion 2015/16:2304 (M) yrkande 3 efterfrågas en översyn av ordningslagen när det gäller reglerna för penninginsamling och utnyttjande av allmän mark. Utskottet noterar att en utredare har fått i uppdrag att analysera och ge förslag på hur markägares möjligheter att få handräckning vid otillåtna bosättningar kan förbättras. Vidare har frågan om penninginsamling utifrån ordningslagens bestämmelser prövats i domstol. Mot denna bakgrund anser utskottet inte att det finns skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande till förmån för vad som anförs i motionsyrkandet, utan det bör avslås.

Utskottet har inte ändrat uppfattning i frågan om att kriminalisera tiggeri när det gäller vissa människor. Utskottet anser därför att riksdagen bör avslå motionerna 2015/16:2834 (SD) yrkande 12 i denna del och 2015/16:2843 (SD) yrkande 2. Utskottet finner inte heller skäl att ställa sig bakom vad som anförs i motion 2015/16:3122 (SD) om att kriminalisera tiggeri och prostitution, utan motionsyrkandet bör avslås.

Utskottet anser inte heller att avhysning och avvisning eller utvisning av EU-migranter bör åläggas polisen som en prioriterad uppgift. Motion 2015/16:2843 (SD) yrkande 5 avstyrks därför.

Som redovisats ovan har en utredare fått i uppdrag att analysera och ge förslag på hur markägares möjligheter att få handräckning vid otillåtna bosättningar kan förbättras. Mot denna bakgrund saknas det anledning till

något initiativ från riksdagens sida med anledning av motion 2015/16:2621 (SD). Motionen bör avslås.

Mot bakgrund av den möjlighet som kommuner har att meddela föreskrifter som behövs för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats sammantaget med de åtgärder som polisen kan vidta enligt ordningslagen anser utskottet inte att det behövs något tillkännagivande om att låta kommunerna få utökade möjligheter att avhysa människor som olovligen nyttjar kommunal mark. Motion 2015/16:2755 (SD) yrkande 1 avstyrks därför.

I motionerna 2015/16:2834 (SD) yrkande 12 i denna del och 2015/16:2843 (SD) yrkande 4 begärs att reglerna om avhysning ska förenklas. Med beaktande av gällande regelverk och det utredningsuppdrag som getts om att ge förslag på hur markägares möjligheter att få handräckning vid otillåtna bosättningar kan förbättras anser utskottet inte att något tillkännagivande bör göras till regeringen med anledning av motionsyrkandena, utan dessa bör avslås.

Avskaffande av hotellagen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att avskaffa hotellagen.

Motionen

I motion 2015/16:2756 av Markus Wiechel (SD) efterfrågas en översyn av konsekvenserna av att avskaffa hotellagen. Motionären pekar på att Polismyndighetens tillstånd i dag krävs för att driva hotell eller pensionat som är avsett att samtidigt ta emot minst nio gäster eller som omfattar minst fem gästrum. Enligt motionären känns hela tillståndsplikten lite föråldrad, och detta krångel riskerar tyvärr att innebära att några som önskar starta sin verksamhet avstår eller rent av minskar sin boendekapacitet för att undvika tillståndsplikten.

Bakgrund

Enligt 2 § lagen (1966:742) om hotell- och pensionatsrörelse får en hotell- eller pensionatsrörelse som är avsedd att samtidigt ta emot minst nio gäster eller som omfattar minst fem gästrum endast drivas av den som har tillstånd av Polismyndigheten.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är viktigt att de personer som bedriver hotell- och pensionatsrörelser av en viss omfattning kontrolleras och att det är lämpligt att det är Polismyndigheten som sköter denna kontroll och utfärdar tillstånd till verksamheten. Utskottet avstyrker därför motion 2015/16:2756 (SD).

Dödsfall utomlands

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en översyn av reglerna för svenska medborgare som avlider utomlands.

Motionen

I motion 2015/16:2157 av Catharina Bråkenhielm (S) efterfrågas en översyn av reglerna för svenska medborgare som avlider utomlands.

Bakgrund

Av lagen (2003:491) om konsulärt ekonomiskt bistånd framgår att ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands (konsulärt ekonomiskt bistånd) lämnas av svenska beskickningar och karriärkonsulat enligt bestämmelserna i lagen.

Av 6 § följer att den som har råkat i nöd eller annan svårighet i utlandet och därför behöver ekonomisk hjälp har rätt till konsulärt ekonomiskt bistånd om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt och det är skäligt att bistånd lämnas. Bistånd lämnas med skäligt belopp för nödvändiga kostnader. Av sista stycket i lagrummet framgår att bistånd även kan lämnas för en avliden person enligt föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Vidare följer av 17 § att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om bl.a. konsulärt ekonomiskt bistånd som avser en avliden person.

Regeringskansliet har, enligt bemyndigande i förordningen med instruktion för utrikesrepresentationen, meddelat föreskrifter i författningen Regeringskansliets föreskrifter (UF 2003:10) om konsulärt ekonomiskt bistånd m.m. (3 §). Av den följer att konsulärt ekonomiskt bistånd får lämnas för kostnader i samband med billigaste värdiga begravning för person som i livet fått eller kunnat få konsulärt ekonomiskt bistånd. Utrikesdepartementet har informerat om att någon översyn av lagen (2003:491) om konsulärt ekonomiskt bistånd inte är aktuell för närvarande.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att den nuvarande lagstiftningen är väl avvägd när det gäller rätten till konsulärt ekonomiskt bistånd för kostnader i samband med dödsfall utomlands. Utskottet anser därför att riksdagen bör avslå motion 2015/16:2157 (S).

Förenklad beredning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår knappt 60 motionsyrkanden med olika förslag som har behandlats och avslagits tidigare under valperioden. Jämför särskilda yttrandena 2 (SD) och 3 (C).

Utskottets ställningstagande

Motionsyrkandena i bilaga 2 överensstämmer helt eller delvis med yrkanden som utskottet behandlat och avstyrkt tidigare under valperioden. Utskottet ser ingen anledning att nu göra någon annan bedömning. Motionsyrkandena behandlades i betänkande 2014/15:JuU16 Polisfrågor. Riksdagen följde utskottets förslag och avtog yrkandena.

Reservationer

1. Effektivare avrapporteringsystem m.m., punkt 3 (KD)

av Andreas Carlson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 4 och 5.

Ställningstagande

Jag tycker det är viktigt att polisens arbete renodlas och förenklas i så stor utsträckning som möjligt. Poliserna måste ges större möjlighet att göra sitt jobb och inte sitta fast i administrativt arbete i föråldrade och synkroniserade datasystem. Därför måste det omoderna avrapporteringsystemet åtgärdas.

För några år sedan investerades avsevärda medel i ett nytt datasystem som visade sig vara för dåligt för att använda, och poliser i yttre tjänst använder i dag ett system vars första utgåva kom 1987. Detta system är tidsödande och komplicerat att använda. I genomsnitt tar det en timme och sex minuter för en patrull att avrapportera ett ärende och vara redo att åka ut igen. Om tidsåtgången för avrapporteringen reduceras med exempelvis tio minuter per polis motsvarar det ungefär årsarbetstiden för 100 poliser. Jag tycker det är mycket viktigt att få fler synliga poliser, i synnerhet i brottsutsatta områden, och ett förbättrat avrapporteringsystem skulle bidra till det.

Det är också angeläget att de tekniska verktygen som polisen använder fungerar väl. I dag använder många poliser sina privata telefoner i tjänsten eftersom den utrustning som erbjuds av arbetsgivaren inte motsvarar de förväntningar som finns. Modern teknik bör bli en naturlig del av verksamheten i det vardagliga polisarbetet, vilket anges ovan och när allt fler brott sker på internet. Tekniska hjälpmedel som t.ex. automatisk nummerplåtsavläsning skulle kunna användas i mycket högre utsträckning.

Det är bra att Polismyndigheten arbetar med frågorna, bl.a. genom planerna på ett avrapporteringsystem som ska kunna användas genom smarta telefoner och genom en ny it-plan. Samtidigt är det oerhört angeläget att dessa planer inom det snaraste leder till konkreta resultat.

Jag vill att ett effektivt rapporteringssystem ska införas inom polisen så snart det är möjligt samt att det följs upp hur polisen använder sig av tekniska arbetsverktyg, hur användningen kan förbättras och hur detta påverkar hur polisen använder sin arbetstid.

2. Samverkan mot brott, punkt 5 (M, C, L, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Roger Haddad (L) och Andreas Carlson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2015/16:2335 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 2 och

2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 2 och
bifaller delvis motion

2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 4.

Ställningstagande

Samverkansföreningar är betydelsefulla när det gäller att förebygga brott. Den lokala handeln kan tillsammans med kommunen och polisen göra mycket för att öka tryggheten i ett område. Det brottsförebyggande arbetet måste utgå från den lokala problembilden. Polisen måste samarbeta med kommuner och företagorganisationer för att det brottsförebyggande arbetet ska bli så effektivt som möjligt. Sedan 2008 har polisen och kommunerna arbetat med s.k. samverkansöverenskommelser. Det innebär arbete utifrån en gemensam problembild som reglerar vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp. De flesta kommuner arbetar i dag utifrån en denna modell. Enligt vår mening bör denna typ av samverkansavtal finnas i alla kommuner. Vi ser också en stor utvecklingspotential i att samverka mer med företag och företagorganisationer.

För att öka tryggheten krävs arbete på alla nivåer. I det lokala politiska arbetet finns en rad olika verktyg för att förebygga brottslighet och arbeta systematiskt mot otrygghet såväl när det gäller att motverka att unga dras in i

kriminalitet och missbruk som när det gäller insatser för att motverka grov kriminalitet. Det är viktigt att allmänheten upplever att polisen är närvarande och synlig. Lokalt trygghetsarbete kan också innebära att stödja frivilliga insatser såsom grannsamverkan, nattvandringar, föräldravandringar och liknande aktiviteter. Vi anser att sådan verksamhet ska uppmuntras.

Medborgarlöften kommer att vara en del av den nya styrningen av polisen. Medborgarna involveras i arbetet med att ta fram löftena, och medborgarlöftena kommer att återspegla det som medborgarna upplever vara problem.

Sammanfattningsvis vill vi se ett bättre samarbete mellan polisen och andra aktörer, exempelvis genom samarbetsavtal med lokala frivilliga organisationer, samverkansavtal med kommuner och genom medborgarlöften. Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser vad vi har anfört.

3. Renodla polisens arbetsuppgifter, punkt 6 (S, MP, V)

av Mats Pertoft (MP), Helene Petersson i Stockaryd (S), Elin Lundgren (S), Arhe Hamednaca (S), Susanne Eberstein (S), Petter Löberg (S), Linda Snecker (V) och Lawen Redar (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 7 och

2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 3.

Ställningstagande

När det gäller att renodla polisens arbetsuppgifter kan man konstatera att det pågår ett omfattande arbete med denna inriktning. T.ex. bereds betänkanden om Polismyndighetens uppgifter på djurområdet, respektive transporter av frihetsberövade inom Regeringskansliet. Vidare pågår det ett projekt med anledning av betänkandet Bättre insatser vid missbruk och beroende (SOU 2011:35) där regeringen har avsatt medel under tre år i syfte att få till stånd en praxisändring genom att landsting och kommuner tillsammans med polisen gemensamt utvecklar alternativa lösningar till förvaring i arrest. Den rekrytering av civila utredare och civila gränskontrollanter som sker är också ett led i att renodla polisens arbetsuppgifter. Mot bakgrund av det anförda anser vi att det saknas anledning att återuppta den nedlagda utredningen från 2014 om att renodla polisens arbetsuppgifter. Riksdagen bör därför inte göra något tillkännagivande till regeringen i frågan, utan de aktuella motionerna bör avslås.

4. Polisens arbete i brottsutsatta områden, punkt 7 (M, C, L, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Roger Haddad (L) och Andreas Carlson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 6.

Ställningstagande

Det är nödvändigt att samhället på ett tydligt och kraftfullt sätt tar sig an problematiken med särskilt brottsutsatta områden. Det krävs uthållighet i polisens och kommunernas brottsförebyggande arbete. Insatserna får inte bli tillfälliga. Enbart kriminella krafter tjänar på att allmänheten i någon mån fruktar dem eller att polisen inte kan arbeta obehindrat mot dem. Medborgarnas grundläggande rätt till trygghet från brott ska gälla alla oavsett var i landet man är bosatt. Inte minst är det synnerligen viktigt att motverka alla tendenser till en underminering av rättsstatens legitimitet och att parallella rättssystem och samhällen skapas.

Stöd och hjälp till brottsoffer, vittnesprogram och dialog med boende i särskilt utsatta områden är viktiga byggstenar i det arbetet. Den samverkan som används i satsningen mot grov organiserad brottslighet kan tjäna som förebild i det arbetet. Ett problem i dessa områden är en grundläggande misstro gentemot myndigheter. Det kan handla om polis, räddningstjänst, socialtjänst och andra samhällsföreträdare. För att bidra till att återupprätta förtroendet för dessa och andra myndigheter är kontinuerlig närvaro och personkännedom viktigt. Vi ser t.ex. gärna en fortsättning på och en utbyggnad av projekt där myndighetsföreträdare möter ungdomar i deras närmiljö.

En viktig utmaning är att ha poliser som över längre tid arbetar i dessa områden. Kontinuitet och lokalkännedom är viktigt. På sikt kan detta bidra till att bygga upp förtroendet för polisen i särskilt utsatta områden. För att säkerställa att poliser över längre tid vill och kan tjänstgöra i sådana områden kan t.ex. incitament i form av karriärmöjligheter och lön vara viktiga.

Riksdagen riktade i december 2015 ett tillkännagivande till regeringen om vikten av polisens närvaro i brottsutsatta områden. Det är angeläget att regeringen nu arbetar i enlighet med innebörden i tillkännagivandet.

Vi vill att det görs kraftfulla insatser i linje med vad vi anfört ovan för att motverka parallella samhällen och otrygghet i särskilt brottsutsatta områden.

5. Insatser mot grov organiserad brottslighet, punkt 8 (M, C)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M), Johan Hedin (C) och Anders Hansson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2403 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 16 och
bifaller delvis motion
2015/16:1549 av Lars Hjälmered (M).

Ställningstagande

Drog- och människohandel utgör stora delar av den grova organiserade brottsligheten och går ofta ut över samhällets mest utsatta personer. Kampen mot denna typ av brottslighet måste börja lokalt då lokala myndigheter, polisen och kommunerna tillsammans med företagare och branschorganisationer tidigt kan upptäcka och försvåra organiserad brottslighet och stöjda brottsutsatta. Ett tätt samarbete behövs också mellan bl.a. Säkerhetspolisen, Skatteverket och Försäkringskassan. Myndigheternas oförmåga att kunna dela information med varandra är ett stort hinder för polisens och Säpos utredningar. Regeringen bör se över de sekretesshinder som finns för att ta bort spärrar som kan underlätta utredningar av grov organiserad brottslighet och terroristbrott och samtidigt värna den integritetskultur vi har i Sverige. Enligt vår mening är det mycket angeläget att skydda enskilda och företag från grov organiserad brottslighet. Därför vill vi att de som utreder grova brott i högre utsträckning ska få utbyta information med varandra. Vi välkomnar att regeringen avser att avlämna en proposition om informationsutbyte vid samverkan mot viss organiserad brottslighet i april 2016. För att uppfylla syftet att motverka grov organiserad brottslighet måste verktygen som ges för informationsutbyte vara kraftfulla och väl tillämpbara i praktiken.

6. Kommunernas arbete mot grov organiserad brottslighet, punkt 9 (C)

av Johan Hedin (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2403 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 17.

Ställningstagande

Arbetet mot de kriminella gängen måste utföras såväl genom förebyggande verksamhet som genom att se till att det finns avhopparverksamheter för dem som vill lämna ett kriminellt liv. Jag anser att etableringen av kriminella gäng bör försvåras genom att hindra dem från att arbeta ostört. Det är viktigt att hjälpa de kommuner som drabbas genom att se över möjligheten att ge ett aktivt stöd från rättsväsendet och det övriga samhället, t.ex. kunskapsstöd från de rättsvårdande myndigheterna. Jag vill därför att förutsättningarna att ge kommuner bättre stöd för att arbeta mot grov organiserad brottslighet ska ses över.

7. Administrativa åtgärder mot brott, punkt 10 (KD)

av Andreas Carlson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 10.

Ställningstagande

Det är inte enbart polisiära krafter som bekämpar brott. Ett nog så viktigt vapen mot brottslighet är de administrativa åtgärder som kan vidtas. Att neka en krog tillstånd att servera alkohol kan vara en väl så ingripande åtgärd för en entreprenör som inte kan visa hur inköpet av restaurangen finansierats. Även länsstyrelsens kontroller av verksamheten eller huruvida personen i fråga är tidigare dömd för ekobrott är verksamma åtgärder. Administrativa åtgärder kan alltså ses som ett komplement till de rättsliga. Genom att ”gå på pengarna” kan kriminell verksamhet motverkas.

Att regeringen gett en utredare i uppdrag att göra en översyn av välfärdsstatens förmåga att stå emot organiserad och systematisk ekonomisk brottslighet är ett första steg. För att utredningen ska kunna mynna ut i välbehövliga förslag på åtgärder behöver den fokusera på administrativa åtgärder mot brott. Det är emellertid inte tillräckligt; jag anser att det behövs ett bredare grepp för att bekämpa brott genom att ”gå på pengarna”.

Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser vad jag här har anfört.

8. Åtgärder mot gränsöverskridande brottslighet, punkt 11 (M, C, L, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Roger Haddad (L) och Andreas Carlson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2015/16:2651 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 2 och
2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 9 och
bifaller delvis motion
2015/16:2261 av Jan Björklund m.fl. (FP) yrkande 6.

Ställningstagande

Den grova organiserade brottsligheten innebär lidande och stor skada för både enskilda människor och företag, men också för samhället i stort. Den ökande våldsanvändningen är för närvarande ett av de största problemen kopplade till organiserad brottslighet. Våldet ökar i både omfattning och grovhet.

För att komma åt brottslighet som rör sig över gränserna behöver också rättsväsendet samarbeta internationellt. Bättre förutsättningar att utreda och lagföra gränsöverskridande brott är viktigt i kampen mot den gränsöverskridande organiserade brottsligheten. Samverkan mellan tullen och de rättsvårdande myndigheterna har intensifierats under senare år. Arbetet axel mot axel i enskilda ärenden har bl.a. lett till fler beslag av vapen. Även EU-samarbetet innebär styrka möjligheter att bekämpa gränsöverskridande brottslighet. Det är viktigt att samarbetet mot den gränsöverskridande brottsligheten fortsätter och fördjupas.

9. En europeisk polis och åklagare, punkt 12 (L)

av Roger Haddad (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2261 av Jan Björklund m.fl. (FP) yrkande 6 i denna del.

Ställningstagande

Om brottslingarna rör sig över gränserna, måste poliserna också kunna göra det. För att den organiserade brottsligheten ska kunna stoppas måste rättssamarbetet inom EU förstärkas.

Jag anser att man bör skapa ett ”europeiskt FBI” för att bekämpa den gränsöverskridande brottsligheten. Det betyder att Europas polissamarbete Europol förstärks med en operativ polisstyrka som kan hjälpa de nationella polismyndigheterna i brottsutredningar. Det skulle betyda mycket för att klara upp utredningar där många olika länder är inblandade. Det kan gälla exempelvis människohandel, penningtvätt eller narkotikasmuggling.

Större polisutredningar ska alltid ledas av en åklagare, och det bör också gälla på europeisk nivå. EU:s åklagarsamarbete Eurojust bör utvecklas till en europeisk åklagarmyndighet för den gränsöverskridande och grova brottslighet där den europeiska polisstyrkan deltar i utredningar. Kommissionens förslag om inrättandet av en europeisk åklagarmyndighet för att utreda bedrägerier med EU-medel (EPPO) kan ses som ett första steg för att på sikt förverkliga detta. Jag har sett att den svenska regeringen rör sig i en mer konstruktiv riktning vad avser förslaget om EPPO, och det välkomnar jag. De frågor som återstår att lösa i de fortsatta förhandlingarna ska inte hindra den svenska regeringen från att medverka till inrättandet av EPPO.

10. Arbetet mot narkotikabrottslighet, punkt 13 (M)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M) och Anders Hansson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2306 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkandena 2, 5 och 11.

Ställningstagande

Vi vill ha ett samhälle fritt från narkotika. Narkotikamissbruk och illegal narkotikahandel är allvarliga hot mot samhället och ska med kraft bekämpas inom alla samhällsområden. Den förra regeringen tog flera viktiga steg för att motverka narkotikaanvändning.

I dag har nästan alla kommuner ingått samverkansavtal med polisen. Samverkansavtal kan också ingås mellan polisen och lokala frivilliga

organisationer. Vi anser att det är viktigt att polisen breddar sitt samarbete med de lokala frivilliga organisationerna och ser betydelsen av att flera sådana samverkansavtal ingås.

Det är viktigt att samhället reagerar när unga är på väg i en negativ riktning. Ju tidigare samhället reagerar, desto större är möjligheterna att bryta utvecklingen. Vi vill att polisen ska ha ett utvecklat samarbete med varje skola och att polis och socialtjänst som upptäcker unga i riskzonen för kriminalitet ska kontakta föräldrarna för ett orossamtal.

Vi vill också peka på vikten av att arbetet med sociala insatsgrupper fortsätter. Sociala insatsgrupper är ett viktigt verktyg för att ta ett helhetsgrepp om unga människors problematik. Samarbetet mellan sociala myndigheter, polisen, skolan eller en arbetsförmedling eller andra berörda har i många fall varit av avgörande betydelse för att förhindra att unga i farozonen sjunker djupare ned i kriminalitet och missbruk.

Det internationella samarbetet är viktigt för att bekämpa internationell brottslighet, men också för att kunna förebygga och förhindra att narkotika smugglas in i landet. Europols verksamhet har utvecklats genom åren och är av stor betydelse i kampen mot både internationell och inom-europeisk narkotikabrottslighet. Det finns goda möjligheter att utveckla arbetet inom ramen för Europol ytterligare. Även Interpol spelar en mycket viktig roll. Vi anser att arbetet inom ramen för båda dessa organisationer kan förbättras och utvecklas ytterligare.

Sverige behöver även skapa kanaler till länder utanför EU som är s.k. transitländer för narkotikasmuggling. Vi vet att narkotikasmuggling i större eller mindre omfattning finansierar i princip all terrorism i världen. Om vi bekämpar narkotikan bekämpar vi även terrorism och grov organiserad brottslighet. Det europeiska samarbetet innebär samtidigt stärkta möjligheter att bekämpa gränsöverskridande brottslighet med annan inriktning. Det kan handla om människohandel, trafficking och organiserade stöldlikor förutom narkotikasmuggling och terrorism. All brottslighet kan bekämpas mer effektivt i samarbete med andra länder. När vi samarbetar blir möjligheterna att komma åt den grova organiserade brottsligheten mycket större.

I alla internationella sammanhang där global narkotikapolitik diskuteras bör Sverige tydligt stå upp för den svenska restriktiva narkotikapolitiken. Vidare bör från svenskt håll alltid göras ansträngningar att upprätthålla sådana bestämmelser och åtgärder som minskar tillgången till narkotika. FN-organet UNODC brukar framhålla att tillgången till narkotika, eller med andra ord mängden, alltid påverkar omfattningen av de narkotikarelaterade skador som individer och samhällen råkar ut för.

Sammanfattningsvis vill vi förbättra samarbetet mellan polisen och andra aktörer för att bättre bekämpa narkotikabrott, utveckla internationella samarbeten inom bekämpningen av narkotikabrott, t.ex. arbetet inom Interpol, samt att Sverige i större utsträckning ska medverka i narkotikabekämpningen och hanteringen av den globala narkotikaproblematiken.

11. Arbetet mot miljöbrott, punkt 15 (C)

av Johan Hedin (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:2403 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 19.

Ställningstagande

Den organiserade brottsligheten kontrollerar förutom mycket annat den olagliga handeln med sopor, farligt avfall och vilda djur. Risken för upptäckt är förhållandevis liten, straffen är relativt låga och vinsterna kan bli enorma, liksom följderna för miljön. Miljöbrott berör ofta flera länder och en rad olika myndigheter både inom och utanför Sverige. Polisens skyldighet att samverka med andra myndigheter såväl inom som utom Sveriges gränser måste förtydligas när det gäller miljöbrott. Det behövs ett register över beslut om företagsbot för att förhindra företag från att begå upprepade miljöbrott utan att myndigheterna nödvändigtvis uppmärksammar detta. Vi vill se över möjligheten att skapa ett register som skulle göra det möjligt att utdöma en väsentligt högre bot vid upprepade brott.

12. Biometriska kontroller m.m., punkt 22 (M, SD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Kent Ekeroth (SD), Anti Avsan (M), Anders Hansson (M) och Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:3241 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkandena 7 och 8.

Ställningstagande

Vi tycker det är viktigt att säkerställa att svenska pass inte utnyttjas av fel personer. Den illegala användningen av svenska pass är ett problem som har uppmärksamats av polisen, EU:s gränsbyrå Frontex och svenska utlandsmyndigheter. Närmare 60 000 borttappade pass anmäldes 2013. Det

kan inte uteslutas att en del av dessa används för att underlätta för extremister att resa ut ur och in i landet. Det kan inte heller uteslutas att en del av passen används för att ge kriminella falska identiteter.

Den förra regeringen tillsatte en utredning som särskilt ska se över om reglerna för utfärdande av pass bidrar till att svenska pass blivit vanliga att utnyttja illegalt. Utredningen lämnade över sina rekommendationer till regeringen i februari 2015. Åtgärder föreslås i den ovannämnda utredningen och ligger nu, i den mån de inte har lämnats till riksdagen genom proposition 2015/16:81 Åtgärder mot missbruk av svenska pass, för beredning i Regeringskansliet.

Vi vill att användningen av biometriska kontroller vid Schengens yttre gränser ska öka. Vi vill också att det ska införas en obligatorisk kontroll av fingeravtryck för resenärer till Schengen från tredjeländer, och på sikt även för dem som reser från Schengen till tredjeländer.

13. Gränskontroller, punkt 23 (SD)

av Kent Ekeröth (SD) och Adam Martinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 23 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2015/16:3126 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 3.

Ställningstagande

Alldeles oavsett hur välfungerande gränskontroller Sverige har och alldeles oavsett hur väl vi lyckas kommunicera ut gällande regelverk till omvärlden är det svårfrånkomligt att enskilda individer försöker, och i enstaka fall lyckas, ta sig in i landet utan tillstånd. Dessutom finns ett förhållandevis stort antal personer som redan vistas i landet illegalt, personer som vistas här legalt men med temporära uppehållstillstånd som alltså kommer att löpa ut och personer som genom att bryta mot lagar och regelverk kan framtas sina respektive uppehållstillstånd.

Det är vår mening att ingen person ska kunna vistas i Sverige utan tillstånd. Alla människor som passerar svensk gräns ska kunna anmodas att bevisa sin identitet. För att ett hållbart, rättssäkert och effektivt flyktingsystem ska kunna upprätthållas måste varje land förhålla sig till de regler och avtal som tecknats. Detta bör vara en grundläggande princip för alla former av samhällsbyggen, och missbruk av dessa ska beivras. Svenska myndigheter i allmänhet och Migrationsverket i synnerhet har under alltför lång tid varit dåliga på att upprätthålla denna princip, vilket måste åtgärdas. Alla former av asylmissbruk

måste bekämpas. Därför vill vi att både den yttre gränskontrollen och den inre utlänningskontrollen ska skärpas kraftigt. Polisen bör få de möjligheter som krävs för att utföra kontroller utan att behöva ta hänsyn till om vissa grupper anser sig vara diskriminerade, om det visar sig att en grupp följer ett visst mönster eller har ett beteendemönster som sticker ut.

14. Verkställighet av avvsningsbeslut, punkt 24 (V)

av Linda Snecker (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:83 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 7.

Ställningstagande

Hälften av världens 60 miljoner människor på flykt är barn. Senaste året har vi därför sett allt fler barn söka sig till Europa och Sverige. Regeringen har gjort förbättringar i flyktingmottagandet för ensamkommande barn och ungdomar, men viktiga frågor återstår. I och med den ändring i skollagen som trädde i kraft den 1 juli 2013 har barn till papperslösa rätt att gå i skolan. Det är en välkommen förändring. Samtidigt finns det en risk att de berörda barnen och deras föräldrar inte vågar utnyttja rätten till utbildning av rädsla för ett gripande i eller på väg till eller från skolan. Det finns också en risk att polisen skuggar barnen på väg från skolan eller förskolan för att spåra föräldrarna. För att rätten till utbildning ska gälla alla barn, inte bara i teorin utan även i praktiken, måste skolan, och vägen till och från denna, bli en frizon där polisen inte griper barn till papperslösa. Detta gäller även vid situationer där barn nyttjar sin rätt till vård. Jag anser därför att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett förslag om en ändring i polislagen med innebörden att polisen inte ska få eftersöka barn som ska avvisas eller utvisas i eller på väg till och från skolan, förskolan eller en vårdinrättning.

15. Avhopparverksamhet, punkt 26 (M, C, L, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Roger Haddad (L) och Andreas Carlson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 26 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2651 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 1.

Ställningstagande

För att minska den organiserade brottsligheten måste nyrekryteringen till de kriminella nätverken motverkas. Vi vill att det ska finnas stöd att tillgå för den som vill lämna det kriminella livet. I det återfallsförebyggande arbetet är avhopparverksamhet en viktig del. Vi vill att den som vill hoppa av från en verksamhet med kriminella inslag ska kunna få hjälp och stöd oavsett var i landet hon eller han befinner sig. Vi vill också att avhopparverksamheten dels ska bli bättre på att snabbt fånga upp dem som vill lämna en kriminell livsstil, dels ska göras till ett attraktivt alternativ för den som börjar tröttna på ett liv i kriminalitet. Dessutom är Kriminalvårdens åtgärder för att få intagna att bryta med sin kriminalitet viktiga.

Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser vad vi här har anfört.

16. Handlingsplan mot människohandel, punkt 28 (M, C, L, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Aysan (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Roger Haddad (L) och Andreas Carlson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 28 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2651 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 4.

Ställningstagande

Organiserad brottslighet ligger bakom huvuddelen av den gränsöverskridande brottsligheten, bl.a. människohandel. Den förra regeringen tog 2007 initiativ till en bred nationell mobilisering mot den grova organiserade brottsligheten. Mobiliseringen, som nu involverar tolv myndigheter inom och utom rättsväsendet, har lett till ett mer omfattande och uthålligt arbete än tidigare.

Att förebygga och bekämpa människohandel är en högt prioriterad fråga för oss. Trots förändringar av människohandelsbrottets utformning, den förra regeringens olika satsningar och de åtgärder som brottsbekämpande myndigheter vidtagit är det fortfarande få anmälningar som leder till åtal och fällande domar för människohandelsbrott. I september 2014 tillsattes därför en utredning, Ett starkt straffrättsligt skydd vid människohandel och köp av sexuell handling av barn (dir. 2014:128), som bl.a. ska undersöka om det finns behov av och i sådant fall föreslå åtgärder i syfte att säkerställa ett starkare straffrättsligt skydd mot människohandel, köp av sexuell tjänst och köp av sexuell handling av barn. Uppdraget ska efter att utredningen fått tilläggsdirektiv redovisas senast i juni 2016. Riksdagen har tillkännagett för regeringen att straffen för människohandel och koppleri behöver skärpas. Utredningen måste följa det fokus som lämnas i riksdagens tillkännagivande för att kunna mynna ut i förslag som i praktiken leder till en minskning av människohandeln.

Att de brottsbekämpande myndigheterna har goda förutsättningar att arbeta mot människohandel, som ofta är resurskrävande och svårutredd, är en annan viktig förutsättning. Vi vill genom en nationell handlingsplan ta ett samlat grepp för att effektivisera arbetet mot människohandel. Det kan t.ex. handla om sätt att bedriva informationskampanjer för att göra det lättare att upptäcka människohandel.

17. Ensamkommande barn och unga som riskerar att utsättas för människohandel, punkt 29 (KD)

av Andreas Carlson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 29 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:2567 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 14.

Ställningstagande

Att ensamkommande barn försvinner och riskerar att råka ut för människohandel är en av de mycket svåra frågor som kommunerna hanterar. Under 2014 försvann 300 ensamkommande barn, enligt Migrationsverket. En del av dem befaras ha blivit utsatta för trafficking. Migrationsverket har lämnat en redovisning till regeringen om vilka åtgärder som vidtas för att uppmärksamma ärenden i vilka barn är utsatta för, eller riskerar att utsättas för, människohandel samt hur arbetet med andra aktörer bedrivs i dessa frågor. Barnombudsmannen samlade under 2015 representanter från olika

myndigheter för att diskutera ensamkommande asylsökande barn som försvinner i Sverige. Regeringen bereder en skrivelse med slutsatser från överläggningen med Barnombudsmannen. Jag vill att dessa arbeten ska ges högsta prioritet.

18. Gendarmeriorganisation, punkt 32 (SD)

av Kent Ekeröth (SD) och Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 32 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:3218 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkande 9.

Ställningstagande

I Sverige är den reguljära polisen underbemannad med tanke på att arbetsbelastningen har ökat. De kriminella har vidare blivit mer organiserade och tyngre beväpnade. Det finns många no-go-zoner i de svenska städerna där polisen måste säkra områdena innan övriga blåljusorganisationer kan köra in. På nätterna är det så få radiobilar ute att de tvingas nonchalera lätta och medellätta brott för att vara beredda att möta de tyngre.

Andra länder som haft no-go-zoner har fått bukt med problemet genom att utmana de kriminella gängen och sätta hårt mot hårt. Därefter har man lyckats genomföra sociala satsningar. Det finns ingen annan väg för Sverige. Ett återinförande av särskilda beredskapspolisen kan vidare avlasta den reguljära polisen vid kriser i fredstid, men den trygghets- och säkerhetskris som ständigt råder i dag kräver ytterligare en kår: ett gendarmeri. Gendarmer måste rekryteras noga, de ska ha allmänhetens förtroende men vara omutliga och modiga. En gendarm väntar aldrig på förstärkning, jämför med Texas Rangers motto: "one riot, one ranger". Gendarmer kan t.ex. bevaka offentliga institutioner och lösa andra specialuppgifter där tydlig säkerhet bör upprättas.

Vi vill att ett gendarmeri med tyngre vapen och offensivare taktik än den vanliga polisens ska sättas upp med regional placering i Stockholm, Göteborg och Malmö.

19. Synnerligen grovt smugglingsbrott, punkt 38 (L)

av Roger Haddad (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 38 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2785 av Roger Haddad m.fl. (FP) yrkande 1.

Ställningstagande

Den grova organiserade brottsligheten är ett allvarligt hot mot rättssamhället och enskilda människors trygghet. Ett växande problem är att den organiserade brottslighetens tillgång till tung beväpning har ökat samtidigt som våldsanvändningen har blivit grövre.

I dag straffas smuggling av normalgraden med böter eller fängelse i högst två år, medan grovt smugglingsbrott straffas med fängelse i mellan sex månader och sex år. För smuggling av narkotika gäller en särskild straffskala med högre straff, vilket gör att en bredare arsenal av hemliga tvångsmedel är möjligt att använda. Dessvärre gäller inte detsamma för vapensmuggling, inte ens om den bedrivs i stor skala.

Jag vill därför införa en ny bestämmelse om synnerligen grovt smugglingsbrott. Genom att minimistraflet läggs högre kommer rättsväsendet att ha möjlighet att besluta om hemliga tvångsmedel, vilket förbättrar förutsättningarna att upptäcka och beivra organiserad och storskalig smuggling av exempelvis vapen. Regeringen bör återkomma med ett förslag som tillgodoser vad jag anför.

20. Kriminalisera förberedelse till vapenbrott, punkt 39 (L)

av Roger Haddad (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 39 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2785 av Roger Haddad m.fl. (FP) yrkande 2.

Ställningstagande

Under den förra regeringen skärptes lagstiftningen mot vapenbrott, och rättsväsendet har fått fler redskap för att motverka vapenbrott. Men mer måste göras. De alarmerande händelserna i vissa av våra mest utsatta

bostadsområden visar att det är en central trygghetsfråga att ytterligare öka insatserna mot vapenbrott.

I dag är förberedelse till vapenbrott inte kriminaliserat, vilket allvarligt försvårar möjligheten att ingripa mot vapenbrott redan på planeringsstadiet. Regeringen har aviserat att förberedelse till grovt vapenbrott ska kriminaliseras. Jag tycker inte att det är tillräckligt. Jag vill att förberedelse till såväl grovt vapenbrott som vapenbrott av normalgraden ska vara kriminaliserat. Regeringen bör återkomma med ett förslag som tillgodoser det jag nu anför.

21. Kriminalisera försök, föreberedelse och stämpling till grovt vapenbrott, punkt 40 (M, C, L, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Roger Haddad (L) och Andreas Carlson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 40 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anføres i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2650 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 5.

Ställningstagande

Det behövs ett utvidgat straffansvar för vissa typer av brott som kan antas vara särskilt vanligt förekommande inom ramen för den grova organiserade brottsligheten. Det rör sig framför allt om brott med hot- eller våldsinslag samt om olika former av ekonomisk brottslighet. Vapenbrott tillsammans med t.ex. övergrepp i rättssak eller grov utpressning är exempel på brott som förekommer inom den grova organiserade brottsligheten och som måste tas på största allvar.

Den förra regeringen tillsatte Utredningen om skärpta straffrättsliga åtgärder mot organiserad brottslighet, vars slutbetänkande presenterades 2014. Ett av förslagen i utredningen var att kriminalisera stämpling till grovt och synnerligen grovt vapenbrott. Försök, förberedelse och stämpling till grovt och synnerligen grovt vapenbrott bör kriminaliseras som ett led i kampen mot den organiserade brottsligheten. Regeringen föreslår i proposition 2015/16:113 att bl.a. försök, förberedelse och stämpling till grovt vapenbrott och synnerligen grovt vapenbrott ska kriminaliseras, vilket vi välkomnar.

Vi tycker det är angeläget att detta nu hanteras skyndsamt och att polisen i det praktiska arbetet med att utreda dessa brott återspeglar det allvarliga

problem de utgör. Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser vad vi här har anfört.

22. Påföljden för olicensierade konverterade gasvapen, punkt 41 (M, C, L, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Roger Haddad (L) och Andreas Carlson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 41 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:2650 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 1.

Ställningstagande

Vi oroas över att det under senare år blivit allt vanligare med skjutningar i offentlig miljö. Våldet från kriminella aktörer ökar i både omfattning och grovhet.

Konverterade skjutvapen har blivit allt vanligare. De konverterade gaspistolerna är billiga och lättillgängliga skjutvapen och utgör ett problem för länder inom hela EU. Gaspistoler är ofta identiska med skarpa pistoler och kan modifieras på ett sätt som gör att de blir att betrakta som licenspliktiga skjutvapen. Både polisen och Tullverket uppger att de har uppmärksammat ett markant ökat antal beslag av gaspistoler i originalutförande av just de modeller som är vanligast i konverterat skick i Sverige. Tullverket har de senaste åren gjort ett större antal beslag av bl.a. gaspistoler i post- och kurirflödet. Det har i regel handlat om enstaka gasvapen i originalskick som beställts via webbsidor från andra EU-länder.

För att komma till rätta med problematiken krävs en samsyn inom EU om att gasvapen ska vara licenspliktiga i hela unionen. Vi menar att innehav av ett olicensierat konverterat gasvapen inte ger ett kännbart eller avskräckande straff i Sverige. Därför bör den straffrättsliga påföljden för den som innehar ett olicensierat konverterat gasvapen ses över. Regeringen bör återkomma med ett förslag som tillgodoser det vi nu anfört.

23. Gemensamt vapenuppdrag, punkt 43 (M, C, L, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Roger Haddad (L) och Andreas Carlson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 43 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2650 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 3.

Ställningstagande

Den ökade användningen av skjutvapen bland kriminella ger anledning till oro, och det bör sättas in kraftfulla åtgärder för att häva denna trend. Den ökande våldsanvändningen är ett av de största problemen kopplade till organiserad brottslighet. Kriminella tycks vara likgiltiga inför konsekvenserna av att använda skjutvapen, vilket innebär en fara för medborgarna.

Den förra regeringen gav 2011–2014 Rikspolisstyrelsen och Tullverket i uppdrag att minska införseln av illegala skjutvapen i Sverige. Under uppdraget genomfördes gemensamma kontrollinsatser vid gränspassager och myndigheterna samarbetade bl.a. i ett antal förundersökningar. En rad inspektioner och revisioner genomfördes även hos vapenhandlare. Samarbetet mellan polisen och Tullverket innebar ett viktigt utbyte av kunskaper och erfarenheter mellan myndigheterna, och de utvecklade bl.a. en gemensam kontrollstrategi och rutiner för underrättelseutbyte. En förutsättning för att bekämpa vapensmuggling är att säkerställa att myndigheter samarbetar och delar information på nationell och internationell nivå. Det internationella arbetet har också stärkts, framför allt genom att skjutvapen sedan 2014 är ett prioriterat brottsområde inom EU. Polisen och Tullverket behöver även fortsättningsvis arbeta nära varandra, och därför anser vi att ett nytt gemensamt vapenuppdrag bör ges till dessa myndigheter.

24. Kortare handläggningstider i vapenlicensärenden, punkt 44 (V)

av Linda Snecker (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 44 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna
2015/16:851 av Monica Haider m.fl. (S),
2015/16:986 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 4,
2015/16:2074 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 2,
2015/16:2308 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 1,
2015/16:2415 av Johan Hedin (C) yrkande 1,

2015/16:2667 av Cecilia Widegren (M) yrkandena 1 och 2 samt
2015/16:2880 av Magnus Oscarsson (KD) yrkande 1.

Ställningstagande

Jag anser det är viktigt att vapenlicensärenden handläggs på ett omsorgsfullt sätt så att det säkerställs att licenser inte utfärdas för personer som inte är lämpliga att inneha vapen. Mot denna bakgrund och då det pågår ett arbete för att utveckla arbetet med hanteringen av vapentillstånd saknas det anledning att nu på nytt ge regeringen tillkänna vikten av att handläggningstiderna i vapenlicensärenden kortas. Jag anser således att motionsyrkandena bör avslås.

25. Översyn av vapenlagstiftningen, punkt 46 (M, C, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M) och Andreas Carlson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 46 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2015/16:2308 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 5,

2015/16:2415 av Johan Hedin (C) yrkande 5 och

2015/16:2880 av Magnus Oscarsson (KD) yrkande 5 och

bifaller delvis motion

2015/16:986 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 1.

Ställningstagande

Vi anser att vapenlagstiftningen ska vara modern och motsvara jaktens behov. Vapen påverkas av den tekniska utvecklingen i likhet med många andra produkter. I dag har vi ett antal särregler för enskilda delar, exempelvis ljuddämpare och instickspipor. Vi menar att det är dags att ta ett samlat grepp om de olika särreglerna och att även se över legaldefinitionerna i lagstiftningen för att få till stånd ett regelverk som är mer anpassat i tiden. Vi vill få till stånd ett regelverk som inte försvårar för jakt- och sportskyttar i onödan. Ett sådant regelverk ska naturligtvis vara utformat på ett sätt som inte gör det möjligt att av olika delar skapa ett nytt vapen med funktioner som man inte har rätt att få licens till. Regeringen bör återkomma med ett förslag som tillgodoser det vi nu anför.

26. Förvaring av vapen och införande av vapen i Sverige, punkt 47 (M, C, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M) och Andreas Carlson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 47 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2015/16:986 av Sten Bergheden m.fl. (M) yrkande 18,
2015/16:2308 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkandena 6–8,
2015/16:2415 av Johan Hedin (C) yrkandena 6–8 och
2015/16:2880 av Magnus Oscarsson (KD) yrkandena 6–8.

Ställningstagande

Vi anser att det är mycket viktigt att vapen förvaras på ett säkert sätt. Förvaring av det egna vapnet hos en annan person kräver tillstånd. Det är en rimlig ordning. Vi ser dock att det många gånger kan vara motiverat att vapen förvaras på ett annat ställe än i den egna bostaden. Många jägare jagar regelmässigt på andra orter än där de är bosatta. Att vapnet förvaras på ett säkert sätt där jakten bedrivs, i stället för att transporteras över långa avstånd, är enligt oss en fördel. Vi vill att regelverket ska ses över så att fler i denna situation kan få detta tillstånd.

Sverige har valt att inte erkänna det europeiska vapenpasset. Vi har fortfarande krav på införseltillstånd för alla personer som vill resa till Sverige såväl från EU-länder som från andra länder för att jaga eller bedriva tävlingsskytte. Ett tillstånd kostar 700 kronor och tar normalt minst sex veckor att få. Enligt vår mening innebär det att den inre marknaden inom EU försvåras, och det blir ibland nästan omöjligt att besöka Sverige för att jaga, åtminstone mer spontant och med kortare varsel. Reglerna innebär att det blir svårare för företag att erbjuda jaktjänster eftersom det är svårt att ta emot utländska kunder.

Inför ett tillstånd görs inte någon registerkontroll eller vandelsprövning. Därför ser vi inte något reellt motiv till kravet på införseltillstånd.

När det gäller medborgare från Finland, Norge och Danmark behövs inte något införseltillstånd. Detta har fungerat bra under lång tid. Vi anser att detsamma också bör gälla för bosatta i alla EU:s medlemsstater, dock med kompletterande krav på EU-vapenpass.

27. Licenskraven för enhandsvapen, punkt 50 (SD)

av Kent Ekeroth (SD) och Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 50 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:1629 av Magnus Persson (SD).

Ställningstagande

I dag är det nästan omöjligt att få licens på ett enhandsvapen för annat än målskytte (förutom grytpistol). Det finns många jägare som både är aktiva som eftersöksjägare inom Nationella Viltolycksrådet (NVR), som har hand om alla trafikeftersök i landet, och är aktiva som hundförare vid olika jakter. Vid avlivningssituationer på framför allt vildsvin kan det i dag vara befogat med ett enhandsvapen av grövre kaliber då det ofta är trångt och behöver gå snabbt. Alternativet i dag är att använda kniv, vilket i många fall kan vara svårt.

Regeringen bör därför se över licensreglerna om enhandsvapen till jägare som är registrerade eftersöksjägare eller etablerade hundförare samt yrkesjägare och ge dessa möjlighet att få jaktlicens på ett enhandsvapen.

28. Krav på utdrag ur belastningsregistret, punkt 51 (SD)

av Kent Ekeroth (SD) och Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 51 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2074 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 5.

Ställningstagande

Vi anser att skytteföreningarna bör kräva utdrag ur belastningsregistret för medlemskap. Förvisso görs detta rutinmässigt i dag, men det borde vara ett lagstadgat krav i kombination med någon form av skjutprov när man vill få licens på målskjutningsvapen. Detta är viktigt för att förhindra att vapen kommer i orätta händer.

29. Utökade befogenheter för ordningsvakter, punkt 54 (SD)

av Kent Ekeroth (SD) och Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 54 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:2843 av Kent Ekeroth och Adam Marttinen (båda SD) yrkande 3.

Ställningstagande

I dag kan ordningsvakter inte kräva identifikation eller utdela ordningsböter. Eftersom polisen tyvärr inte har den närvaro som krävs på gator och torg anser vi att det bör utredas hur ordningsvakter ska kunna förordnas av polisen att få identifiera personer och utdela ordningsbot. Vi anser även att det bör utredas om en lagändring kan göras som möjliggör för polisen att delegera rätten att avhysa till ordningsvakter.

30. Förbjud inte tiggeri, punkt 56 (V, L)

av Roger Haddad (L) och Linda Snecker (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 56 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:1482 av Fredrik Malm m.fl. (FP) yrkande 3.

Ställningstagande

Lösningen på tiggeriproblematiken ligger inte i att förbjuda tiggeri eller förhindra människors vilja att hjälpa. Vi måste i stället föra en sådan politik som leder till att färre ska behöva leva i sådan fattigdom att de söker sig till rikare länder för att tigga.

31. Klargör dagens situation i fråga om EU-medborgare, punkt 57 (M)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M) och Anders Hansson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 57 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2304 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 1.

Ställningstagande

I maj 2014 presenterades en rapport från Länsstyrelsen i Stockholms län som innehöll en nationell kartläggning där man inhämtat information från bl.a. polismyndigheter, kommuner och frivilligorganisationer. I rapporten uppskattade man att 300–500 personer kan ha utnyttjats för tiggeri under 2013. Det är viktigt med fler och uppdaterade kartläggningar för att bättre i detalj klargöra hur situationen ser ut i dag, men antalet tiggare och den omfattande utbredningen i landet tyder på att det ofta bygger på en organiserad och strukturerad verksamhet och indikerar att det omsätter stora penningvärden.

32. Kriminalisera organiserande av tiggeri, punkt 58 (M)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M) och Anders Hansson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 58 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2304 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 2 och
bifaller delvis motion
2015/16:1482 av Fredrik Malm m.fl. (FP) yrkande 15.

Ställningstagande

Vi vill inte förbjuda enskilda människor att be om hjälp, men vi kan heller inte acceptera ett omfattande tiggeri i hela landet. Det förekommer att utsatta människor utnyttjas av andra under former som liknar människohandel och koppleri. Därför anser vi att organiserande av tiggeri, där utsatta människor utnyttjas, ska kriminaliseras. Regeringen aviserade i juni 2015 lagstiftning för att komma till rätta med problemet, men någon utredning för att ta fram ett förslag har ännu inte tillsatts. Vi utgår från att regeringen bereder direktiv och tar fram ett konkret förslag till lagstiftning.

33. Kriminalisera organiserande av tiggeri, punkt 58 (L)

av Roger Haddad (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 58 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:1482 av Fredrik Malm m.fl. (FP) yrkande 15 och
bifaller delvis motion
2015/16:2304 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 2.

Ställningstagande

Regeringens samordnare pekar på att det blivit vanligare att fattiga EU-medborgare utnyttjas. Det ska inte vara tillåtet att tjäna pengar på att exempelvis ta betalt av den som tigger för att hen sitter på en viss plats. Det är bra att EU-medborgarnas situation nu kartläggs. Vi är öppna för att lagstiftningen behöver skärpas för att motverka att fattiga kvinnor och män utnyttjas.

34. Se över tillämpningen av ordningslagen, punkt 59 (M)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M) och Anders Hansson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 59 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2304 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 3.

Ställningstagande

Kommunerna ställs inför en rad frågor mot bakgrund av utvecklingen med allt fler tiggare från EU-länder. På lokal nivå har socialtjänsten ett ansvar för att tillgodose de mest akuta behoven. Många kommuner erbjuder, ofta med hjälp av frivilligorganisationer, bl.a. platser för nattvila, akut mat och logi efter nödprovning, akuta hemresor samt tillgång till öppna dagverksamheter liksom ordning och säkerhet.

Ett problem är de sanitära konsekvenser som boplatser på gator och i parker medför. Det finns redan i dag regler för hur man får bo, på både kommunal och privat mark. Dessa lagar måste gälla lika för alla. Svårigheterna ligger i tillämpningen av reglerna och bristande möjligheter att avhysa illegala bosättningar. Ordningslagen bör ses över, bl.a. vad gäller regler för penninginsamling och hur de ska tillämpas i landets kommuner för att man lokalt ska kunna agera enligt regelverket. Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser vad vi nu anfört.

35. Förbjud tiggeri, punkt 60 (SD)

av Kent Ekeröth (SD) och Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 60 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2015/16:2834 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) yrkande 12 och

2015/16:2843 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) yrkandena 2 och 5 samt

bifaller delvis motion

2015/16:3122 av David Lång och Mikael Jansson (båda SD).

Ställningstagande

Ett allt vanligare inslag i gatubilden är de utländska tiggare som enligt uppgifter i medierna kommer från de nyare EU-länderna som Rumänien och Bulgarien.

Vi anser inte att samhället har något intresse av att tillåta tiggeriet. Dels förstör det gatubilden och besvärar hederliga medborgare, dels handlar det allt som oftast om yrkestiggare som reser runt och har tiggeriet som sin huvudsakliga försörjning. Det finns ingen som helst anledning att acceptera denna verksamhet, och därför vill vi införa ett uttryckligt förbud för utlänningar att bedriva tiggeri eller verksamhet som till sin art kan anses vara tiggeri eller dylikt.

Det bör dock göras en åtskillnad mellan det tiggeri som bedrivs av hitresta utlänningar, yrkestiggare osv. och det tiggeri som bedrivs av svenskar med alkoholproblem eller liknande. Vi anser att samhället ska ta hand om de svenska medborgare som inte kan anses vara yrkestiggare. Däremot bör vi alltså förbjuda utlänningar att tigga eller bedriva liknande verksamhet. Beteendet bör även straffbeläggas med böter. Regeringen bör ta fram ett förslag som tillgodoser detta.

En stor del av problematiken som beskrivits ovan beror på passivitet från polisledningens sida. Vi anser att avhysning och avvisning eller utvisning av EU-migranter som tigger och uppför kåkstäder bör vara en av de prioriteringar som åläggs polisen.

36. Avlägsnande vid olaga intrång, punkt 61 (SD)

av Kent Ekeroth (SD) och Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 61 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2621 av Mikael Jansson och David Lång (båda SD).

Ställningstagande

Inom ramen för den omfattande invandringen har fenomen uppstått som väcker behov av ändrade lagar och förändring i tillämpningen av befintliga lagar.

SVT:s Uppdrag granskning uppmärksammade den 3 oktober 2015 har att invandrare börjat ockupera hus i norra delen av Ljusnarsbergs kommun. De hus som ockuperats är sommarstugor och hus vars ägare inte är hemma för tillfället. När polis har tillkallats har dessa sagt: ”Det är inte inbrott för inget har stulits.” Husockupanterna har tillåtits fortsätta sin ockupation.

Grannarna har börjat tala om att försvara sina hus med sina jaktvapen. I situationen som råder görs hederliga medborgare rättslösa och tvingas fundera på hur de själva ska skipa rätt. Detta kan knappast ha varit lagstiftarens mening. En av grannarna i Mossgruvan, där händelserna har utspelats, är före detta kommunfullmäktigeordförande i kommunen. Han anser att myndigheterna numera, och särskilt enskilda myndighetspersoner, ”saknar tag”.

Riksdagen har makt att ta tag i denna situation och föreslås göra det genom att reglera rätten att avlägsna personer som gjort olovliga intrång i hus. Detta bör gälla tjänstgörande poliser men även gemene man genom en rätt till försvar av annans egendom i akuta fall. Regeringen bör återkomma med ett förslag som tillgodoser det vi nu anför.

37. Utökade möjligheter till avhysning, punkt 62 (SD)

av Kent Ekeroth (SD) och Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 62 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2755 av Markus Wiechel (SD) yrkande 1.

Ställningstagande

Antalet boplatser där EU-medborgare vistas i Stockholms stad ökade på ett år från 17 till 44, och det fortsätter att öka. Detta har märkts tydligt, och många stockholmare har visat sitt missnöje på flera olika sätt då det omfattande missbruket av offentlig mark drabbar såväl enskilda individer som samhället i stort. Det är inte bara mark som nyttjas på ett olovligt sätt av EU-migranter, utan de använder även diverse faciliteter (såsom toaletter i gallerior) för att tvätta kläder eller för att tvätta sig själva. Trottoarer förvandlas till sovplatser, och de s.k. kåkstäderna växer och blir både fler och större. I Norrköping har ett läger slagits upp bredvid polishuset, utan att man på ett enkelt sätt har kunnat ta tag i problemet. I Malmö brottas miljöförvaltningen ständigt med att de som de facto ansvarar för marken och ska ta hand om miljön enligt gällande miljöbestämmelser, markägarna, hamnar i kläm. De har ett ansvar för renhållningen som är omöjligt att uppfylla så länge marken nyttjas av EU-medborgare. I dag måste markägare tillkalla kronofogden för att kunna genomföra en handräckning, dvs. en vräkning av EU-migranterna. Avhysningen är därför inte särskilt enkel, och de oinbjudna gästerna måste dessutom identifieras innan de kan avhysas, ett problem som visat sig vara stort då rotationen framstår som stor och vissa personer sägs ha åkt hem, samtidigt som många andra är kvar.

Om utnyttjandet av kommunal och privat egendom vore ett problem begränsat till de städer som just nämnts vore det illa nog, men eftersom detta känns igen i flertalet kommuner runt om i Sverige blir fenomenet djupt problematiskt. Kommunerna måste därför, kanske med hjälp av inhyrda vakter, få utökade möjligheter att avhysa dessa människor, och det bör vara en självklarhet att våra lagar och regler ska gälla lika för alla. Regeringen bör vidta åtgärder som tillgodoser vad vi nu anfört.

38. Förenkla kommuners rätt att avhysa m.m., punkt 63 (SD)

av Kent Ekeröth (SD) och Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 63 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2015/16:2834 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) yrkande 12 i denna del och

2015/16:2843 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) yrkande 4.

Ställningstagande

Polismyndigheten får förelägga en person att ta bort anordningar som placerats på offentlig plats utan tillstånd eller i strid med kommunala ordningsföreskrifter. En offentlig plats är en väg, gata, trottoar, park eller liknande som är upplåten för allmänheten, dvs. en plats som ofta används. Platsen ägs ofta av kommunen. Följs inte föreläggandet får Polismyndigheten vidta åtgärden. Polismyndigheten får även ingripa för att avvärja en straffbelagd handling.

Ett problem är dock att polisen inte ingriper i de fall EU-tiggarna utnyttjar offentliga platser för bostadsändamål. Det sker regelbundet och kan bevitnas runt om i våra städer. Här har vi med andra ord ett polisledningsproblem som måste åtgärdas. Eventuellt krävs det även förtydliganden i lagen.

Gäller det däremot en otillåten bosättning på en plats som inte är offentlig är ordningslagen inte tillämplig, och markägaren får i stället vända sig till Kronofogdemyndigheten för att ansöka om särskild handräckning. Men för att kronofogden ska avhysa dem tvingas markägaren att dokumentera deras boende. Utöver det måste markägaren identifiera de boende, och för att göra detta ber man om polisens hjälp, vilket ofta tar lång tid. Sedan kostar det 600 kronor per person som ska förmås flytta, och betalningsansvaret hamnar ofta på sökanden. Utgångspunkten är också att svaranden ska delges ansökan, få tillfälle att yttra sig och kunna överklaga Kronofogdemyndighetens beslut. Hela denna process är långdragen och ineffektiv och leder till att EU-migranterna ges tid att skräpa ned och ockupera allmänna områden. Ett sådant exempel är kåkstaden i Malmö. Dessutom måste hela processen upprepas om lägren bara flyttas några meter. Vi föreslår därför att kronofogden inte ska ha med dessa frågor att göra, att det inte ska finnas någon s.k. besittningsrätt i dessa fall samt att polisen när som helst ska kunna avlägsna boende i illegala kåkstäder utan något specifikt krav på identifikation eller dokumentation. Regeringen bör återkomma med ett förslag som tillgodoser det vi nu anfört.

Särskilda yttranden

1. Kortare handläggningstider i vapenlicensärenden, punkt 44 (SD)

Kent Ekeroth (SD) och Adam Marttinen (SD) anför:

Som det anføres i motion 2015/16:2074 (SD) yrkande 2 anser vi att handläggningstiden för en korrekt ifylld vapenansökan inte bör få överstiga tre veckor. Mot bakgrund av det tillkännagivande om kortare handläggningstider som utskottet föreslår i detta betänkande och som vi tycker är ett steg i rätt riktning avstår vi dock från att reservera oss till förmån för motionen.

2. Motioner som bereds förenklat, punkt 66 (SD)

Kent Ekeroth (SD) och Adam Marttinen (SD) anför:

Utskottet har genom förenklad beredning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2. När det gäller motionsförslagen hänvisar vi till tidigare ställningstaganden av företrädare för Sverigedemokraterna i motsvarande frågor i betänkande 2014/15:JuU16. Vi vidhåller de synpunkter som har framförts i de sammanhangen men avstår från att i förekommande fall på nytt ge uttryck för avvikande uppfattningar i en reservation.

3. Motioner som bereds förenklat, punkt 66 (C)

Johan Hedin (C) anför:

Utskottet har genom förenklad beredning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2. När det gäller motionsförslagen hänvisar vi till tidigare ställningstaganden av företrädare för Centerpartiet i motsvarande frågor i betänkande 2014/15:JuU16. Vi vidhåller de synpunkter som har framförts i de sammanhangen men avstår från att i förekommande fall på nytt ge uttryck för avvikande uppfattningar i en reservation.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2015/16

2015/16:3 av Magnus Persson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vapengarderoben bör utökas till åtta vapen och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:56 av Rossana Dinamarca m.fl. (V):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör göra en översyn av reglerna om danstillstånd och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:68 av Margareta B Kjellin (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisens möjlighet att drogtesta bilförare genom salivtest och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:83 av Christina Høj Larsen m.fl. (V):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med ett förslag om ändring av polislagen med innebörden att polisen inte ska få eftersöka barn som ska avvisas eller utvisas i eller på väg till och från skolan, förskolan eller vårdinrättning och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:107 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att se över möjligheten att införa en utökad vapengarderob för jägare som ansöker om detta, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

2015/16:136 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändra lagstiftningen så att polisen tillåts att använda elpistol även i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:302 av Hans Hoff (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisen ska ha rätt att drogtesta fordonsförare genom salivtest och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:304 av Lars Eriksson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om regelverket för ordningsvakter och väktare och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:306 av Maria Abrahamsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalisera vägran att rätta sig efter instruktioner av polis eller annan behörig personal vid olycksplatser och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:382 av Fredrik Malm och Said Abdu (båda FP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda en eventuell lagskärpning så att Eritreas ekonomiska indrivning i Sverige upphör och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:451 av Fredrik Lundh Sammeli (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att försvåra åtkomsten till barnpornografiskt material och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att statliga myndigheter och verk endast ska upphandla nätleverantörer som samarbetar med Polismyndigheten, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

2015/16:806 av Erik Ottoson (M):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av ökade möjligheter för brottsbekämpning i lufrummet med anledning av det ökade antalet drönare och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:811 av Lena Hallengren (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förnya pass och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:851 av Monica Haider m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om betydelsen av att minska de långa handläggningstiderna för vapenlicens för jaktvapen och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:903 av Jan R Andersson och Finn Bengtsson (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en minskad administrativ börda för restauranger och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:914 av Betty Malmberg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den personliga integriteten bör stärkas inom EU och att Sverige ska vara drivande i arbetet och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:928 av Rickard Nordin (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa svensk lagstiftning utifrån direktiv 2006/24/EG och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:930 av Rickard Nordin (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att krav på tillstånd för att anordna en offentlig danstillställning bör avskaffas och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:960 av Lars-Arne Staxäng och Sten Bergheden (båda M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten för polisen att motverka mängdbrott och arbeta med förebyggande brottsbekämpning och om att göra en översyn av straffskalorna för mängdbrotten och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:961 av Mikael Cederbratt m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge polisen möjlighet att använda de nya testmetoder som passar för rutinkontroller av droganvändande och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:964 av Jan R Andersson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om enklare hantering av lånade vapen och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:986 av Sten Bergheden m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över och modernisera vapenlagstiftningen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att handläggningen av vapenlicenser bör flyttas från polisen till en ny viltmyndighet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den nya myndigheten, som i motionen föreslås få ansvaret för vapenlicenser, har kunnig och utbildad personal för vapenärendena, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en maxtid om en månads handläggningstid vid ansökan om vapenlicens

- införs under förutsättning att handlingarna är korrekt ifyllda och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett digitalt ansökningsförfarande vid ansökan om vapenlicens och tillkännager detta för regeringen.
 6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka jaktvapengarderoben till minst tio vapen och tillkännager detta för regeringen.
 7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra och underlätta för vapenförvaring hos annan och i sitt andra boende och tillkännager detta för regeringen.
 8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge godkända vapenhandlare en auktorisering som ger dem möjlighet att under vissa förutsättningar godkänna vapenlicenser och tillkännager detta för regeringen.
 9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort kraven på att söka ny samlarlicens vart femte år och tillkännager detta för regeringen.
 10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga regelverket för när ett vapen ska lämnas in vid återkallning av vapenlicens och vid tvist om detta och att vapnet ska återkallas först när tvisten har vunnit laga kraft och tillkännager detta för regeringen.
 11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur ansvariga myndigheter snabbare ska kunna uppdatera aktuella vapenlistor och tillkännager detta för regeringen.
 12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda om kraven på licenser för stift och vissa kantantändare och startpistoler bör tas bort och tillkännager detta för regeringen.
 13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge godkända vapenhandlare möjlighet att kontinuerligt skrota vapen för att därmed underlätta hanteringen av skrotvapen och tillkännager detta för regeringen.
 14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det möjligt för vapenhandlare att lämna ut låneintyg i upp till max 30 dagar och tillkännager detta för regeringen.
 15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att man ska kunna förvara ammunition till ett annat vapen än det man har licens på och tillkännager detta för regeringen.
 16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det lättare för jägare att låna varandras vapen och tillkännager detta för regeringen.
 17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda och förtydliga reglerna om vapenlicenser för hembygdsföreningar, museer m.fl. som får vapen som gåva och tillkännager detta för regeringen.

18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att införa ett slags vapenpass som finns i övriga Europa för att underlätta jakt inom EU och i andra länder och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda huruvida licenskrav ska finnas på alla mynningsladdade vapen som är tillverkade 1890 och senare, eller om registrering/anmälning ska räcka och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att när det gäller kraven för målskyttevapen ersätta ”synnerliga skäl” med ”särskilda skäl” och definiera det senare i lag eller förordning och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1132 av Anders Hansson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till att förminska eller helt ta bort brottsbekämpande myndigheters ansvar att betala avgifter till teleoperatörer för avlyssningskopplingar inom brottsbekämpningen och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1133 av Anders Hansson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta brottsprovokation vid misstänkt sexualbrott mot i synnerhet unga och förståndshandikappade på internet och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1188 av Cecilia Magnusson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nödvändigheten att förbjuda tvångsbeskatning av svensk-eritreaner i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1299 av Tina Ghasemi (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa kravet på danstillstånd enligt 2 kap. 4 § ordningslagen (1993:1617) och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1301 av Richard Jomshof (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att all myndighetsutövning ska vara neutral och att uniformer därmed ska vara helt fria från såväl religiösa som politiska markörer och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1328 av Sofia Arkelsten m.fl. (M):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda att utöka ordningsvakters mandat att upprätthålla ordningsföreskrifterna samt inrätta en specialutbildning för ordningsvakter och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1348 av Sofia Fölster (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort kravet på danstillstånd och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1352 av Betty Malmberg (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisregionerna och lokalpolisområdena systematiskt ska följa upp och utvärdera människors upplevelse av tillgänglighet och trygghet och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1370 av Åsa Coenraads och Sten Bergheden (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det borde vara tillåtet att förvara ammunition av annan kaliber än den som vapenlicensen tillåter och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1482 av Fredrik Malm m.fl. (FP):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lösningen inte ligger i att förbjuda tiggeri och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skärpa lagstiftningen mot utnyttjande av dem som tigger, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1483 av Lisbeth Sundén Andersson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att idrottsklubbarna själva ska stå för kostnaden för polisbevakning vid fotbollsmatcher och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1492 av Désirée Pethrus (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utredning för att se över om Sverige kan ta efter det arbete som görs av den brittiska enheten Forced Marriage Units för att förhindra att flickor/kvinnor utsätts för tvångsgifte och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1549 av Lars Hjärmered (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag till skärpt vapenlagstiftning, skärpt straff för organiserad brottslighet samt ett förenklat informationsutbyte mellan myndigheter som arbetar mot gängbrottslighet, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1597 av Jenny Petersson och Katarina Brännström (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett avskaffande av reglerna om danstillstånd och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1629 av Magnus Persson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om gällande licens på enhandsvapen och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1735 av Christian Holm Barenfeld (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att krav på tillstånd för att anordna en offentlig danstillställning bör avskaffas och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1833 av Margareta Cederfelt m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa kravet på danstillstånd och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1877 av Fredrik Schulte (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner bör ges möjlighet att anställa ordningsvakter för att upprätthålla kommunala ordningsföreskrifter och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1917 av Elisabeth Svantesson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nogsamt följa polisens och övriga rättsväsendets arbete mot religiöst motiverade hatbrott och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1946 av Mikael Cederbratt och Thomas Finnborg (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda metoder för att bevisa eftersupning och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1989 av Caroline Szyber (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en skärpt syn på olaga vapeninnehav begångna av tidigare dömda och en utvidgning av rubriceringen synnerligen grovt vapenbrott och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1996 av Désirée Pethrus (KD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör arbeta för att förhindra flyktingspionage i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2021 av Angelika Bengtsson (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om upprättande av ett centralt register över personer med tillträdesförbud och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge polisen större möjligheter och resurser att lagföra personer som under, innan och efter match utför olaglig handling, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2061 av Josef Fransson (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om direktiv till Polismyndigheten för att minska tobaksförsäljningen till unga och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2074 av Runar Filper m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera handläggningen av vapenlicens och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om handläggningstid för vapenlicens och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökad vapengarderob och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ändrad skrivning i vapenlagen för målskjutningsvapen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skytteförening och vapenlicens och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om intyg om lån av skjutvapen och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förvaring av ammunition och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2101 av Anders Forsberg och Runar Filper (båda SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa danstillståndet och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2157 av Catharina Bråkenhielm (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av reglerna för svenska medborgare som avlider utomlands och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2261 av Jan Björklund m.fl. (FP):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för ett tryggare Europa och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2304 av Beatrice Ask m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av uppdaterade kartläggningar för att klargöra dagens situation för utsatta EU-medborgare och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att organiserande av tiggeri, där utsatta människor utnyttjas, ska kriminaliseras och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ordningslagen och hur den tillämpas i landets kommuner måste ses över, bl.a. vad gäller regler för penninginsamling och utnyttjande av allmän mark, och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2306 av Beatrice Ask m.fl. (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samarbetet mellan polisen och andra aktörer måste bli bättre för att bekämpa narkotikabrott och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att motverka narkotikabrott genom internationella samarbeten, t.ex. inom ramen för Europol, och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige aktivt i olika internationella sammanhang ska medverka i narkotikabekämpningen och hanteringen av den globala narkotikaproblematiken, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2308 av Beatrice Ask m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om handläggningstider vid licensprövning av jaktvapen och vapen för prickskytteändamål och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en enhetlig tillämpning i hela landet av regelverket vid licensprövning av jaktvapen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en enhetlig tillämpning i hela landet av regelverket vid licensprövning av vapen för prickskytteändamål och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett införande av ett digitalt ansökningsförfarande för vapenlicenser och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av det samlade regelverket för tillståndsgivning och innehav av legala vapen och vapendelar och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket för tillståndsgivning för vapenförvaring och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder för att underlätta för personer att komma till Sverige på jakt eller tävlingsskytte och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om det europeiska vapenpasset och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2335 av Beatrice Ask m.fl. (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisen ska arbeta för samverkansavtal med alla kommuner och att det lokala samarbetet mellan polisen och företagarföreningar ska utvecklas, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2336 av Beatrice Ask m.fl. (M):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tydligare rutiner vid hämtning av barn till förhör samt efter förhöret och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2403 av Johan Hedin m.fl. (C):

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skydda enskilda och företag från grov organiserad brottslighet genom att underlätta för dem som utreder grova brott att i högre grad utbyta information med varandra, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningarna att ge kommuner bättre stöd för att arbeta mot grov organiserad brottslighet och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka polisens samverkan med andra myndigheter när det gäller miljöbrott

och se över möjligheten att inrätta ett register för företagsbot och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2415 av Johan Hedin (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om handläggningstider vid licensprövning av jaktvapen och vapen för prickskytteändamål och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en enhetlig tillämpning i hela landet av regelverket vid licensprövning av jaktvapen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en enhetlig tillämpning i hela landet av regelverket vid licensprövning av vapen för prickskytteändamål och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett införande av ett digitalt ansökningsförfarande för vapenlicenser och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av det samlade regelverket vad gäller tillståndsgivning och innehav av legala vapen och vapendelar och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket för tillståndsgivning för vapenförvaring och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder för att underlätta för personer att komma till Sverige på jakt eller tävlingsskytte och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om det europeiska vapenpasset och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2458 av Kristina Yngwe (C):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det europeiska polissamarbetet och informationsutbytet avseende djurrätsrelaterad brottslighet måste stärkas och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2469 av Åsa Coenraads m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta innehav av fler än fyra jaktvapen utan särskilt tillstånd och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2528 av Arhe Hamednaca m.fl. (S):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ställa krav på Eritreas regering att upphöra med indrivning av den s.k.

diasporaskatten i Sverige och följa FN:s resolution 2023 (2011) och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2567 av Roland Utbult m.fl. (KD):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ensamkommande barn och unga som riskerar att utsättas för människohandel och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2572 av Thomas Finnborg och Mikael Cederbratt (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka 20 a § polislagen till att också gälla för båtar och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2573 av Thomas Finnborg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en undersökning av möjligheten att avskaffa danstillståndet och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2591 av Thomas Finnborg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn av möjligheten att införa någon form av skyldighet för krypteringsföretag att bistå polisen med dekrypteringsassistans i brottsutredningar av barnpornografi efter beslut av åklagare, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2592 av Thomas Finnborg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn av möjligheten att införa elpistoler som en del av polisens standardutrustning och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2597 av Thomas Finnborg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbeta för fler förebyggande åtgärder för att minska våldet i samband med fotbollsmatcher och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2621 av Mikael Jansson och David Lång (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rätten att avlägsna personer som gjort olovliga intrång i hus, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2643 av Rasmus Ling (MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om avskaffande av krav på danstillstånd och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av ett bättre samarbete mellan polisen och andra aktörer, exempelvis genom samarbetsavtal med lokala frivilliga organisationer, samverkansavtal med kommuner och genom medborgarlöften och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt ska återuppta alliansregeringens utredning om att renodla polisens arbetsuppgifter och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regelverket för det så kallade danstillståndet ska avskaffas och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om genomsökning av båtar och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2650 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över den straffrättsliga påföljden för den som innehar ett olicensierat konverterat gasvapen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta initiativ till att genomföra en harmoniserad lagstiftning inom Europeiska unionen vad gäller deaktiverade vapen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nytt gemensamt vapenuppdrag för Tullverket och polisen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalisera försök och stämpling till vapenbrott och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2651 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att motverka nyrekryteringen till de kriminella nätverken och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bättre förutsättningar att utreda och lagföra gränsöverskridande brott och tillkännager detta för regeringen.

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genom en nationell handlingsplan ta ett samlat grepp för att effektivisera arbetet mot människohandel och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2667 av Cecilia Widegren (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att korta handläggningstiden för vapenlicenser och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polismyndigheten bör se över det administrativa arbetet vid hanteringen av vapenlicenser och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att renodla polisens uppgifter och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en effektiv avrapportering och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisens tekniska arbetsverktyg och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om internationellt samarbete och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om administrativa åtgärder mot brott för att ”gå på pengarna” och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2741 av Richard Jomshof m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lätta upp förbudet för polisen att behandla känsliga personuppgifter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att upphäva förbudet för polisen att söka på känsliga personuppgifter och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2755 av Markus Wiechel (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta kommuner avhysa personer som olovligen nyttjar kommunal mark, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2756 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över konsekvenserna av ett avskaffande av hotellagen och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2783 av Roger Haddad m.fl. (FP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kravet på tillstånd för att anordna offentlig danstillställning bör avskaffas och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2785 av Roger Haddad m.fl. (FP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en bestämmelse om synnerligen grovt smugglingsbrott och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kriminalisering av förberedelse till såväl grovt vapenbrott som vapenbrott av normalgraden och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2816 av Markus Wiechel (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att följa upp dagens rapportering och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2827 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast ska återkomma med ett lagförslag på hur brottsprovokation kan införas som redskap för rättsväsendet och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge polisen de möjligheter och skyldigheter som krävs för att på kort tid kunna upprätta lag och ordning i problemområden och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisen ska få använda kräkmedel för att säkra bevisning och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisen vid efterlysningar till allmänheten med hjälp av gärningsmannabeskrivningar ej får censurera information om gärningsmannens utseende eller ursprung förutom om sådan information är till skada för utredningen och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utreda hur regler kan utformas så att poliser tillfälligt ska kunna avvisa anmälningar om brott, som kan vänta till nästkommande dag utan förvärrad skada, under nattetid eller när risk för annan allvarlig brottslighet föreligger, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utreda hur regler kan utformas så att poliser ska kunna

avvisa anmälningar som uppenbart inte rör brott och som ändå kommer att avskrivas och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2834 av Kent Ekeroth och Adam Marttinen (båda SD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder mot illegala vapen och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vapenklassa farliga lasrar och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett register för pedofiler och flerdådigt dömda våldtäktsmän med hög återfallsrisk och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda tiggeri och förenkla regler för avhysning och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2835 av Kent Ekeroth och Adam Marttinen (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda religiösa attribut inom polisen och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2843 av Kent Ekeroth och Adam Marttinen (båda SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda tiggeri och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökade befogenheter för ordningsvakter och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla reglerna för avhysning och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera tiggeriproblematiken och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2868 av Markus Wiechel och Jennie Åfeldt (båda SD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta brottsprovokation och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2880 av Magnus Oscarsson (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om handläggningstider vid licensprövning av jaktvapen och vapen för prickskytteändamål och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en enhetlig tillämpning i hela landet av regelverket vid licensprövning av jaktvapen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en enhetlig tillämpning i hela landet av regelverket vid licensprövning av vapen för prickskytteändamål och tillkännager detta för regeringen.

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett införande av ett digitalt ansökningsförfarande för vapenlicenser och tillkännager detta för regeringen
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av det samlade regelverket vad gäller tillståndsgivning och innehav av legala vapen och vapendelar och tillkännager detta för regeringen
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket för tillståndsgivning för vapenförvaring och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder för att underlätta för personer att komma till Sverige på jakt eller tävlingsskytte och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om det europeiska vapenpasset och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2896 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt se över och underlätta de krav som i dag gäller för att förnya vapenlicenser efter fem år för skyttar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort kravet på ”synnerliga skäl” och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta för skyttar att kunna skaffa fler vapen när intresset växer och behoven ökar och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2932 av Lotta Olsson (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa onlineknapp eller alarmknapp på nätet för att motverka grooming och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om gemensamma skyddsåtgärder inom EU i syfte att motverka grooming och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3051 av Johan Hedin m.fl. (C):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det internationella polisiära samarbetet vid utredningar som rör människohandel bör effektiviseras och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisen ska arbeta för att ingå samverkansavtal med alla kommuner och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kraftfulla insatser för att motverka parallella samhällen och otrygghet i särskilt brottsutsatta områden och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3093 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om trygghetshundar och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3095 av Paula Bieler m.fl. (SD):

35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i preventivt syfte införa ett offentligt register över var dömda pedofiler med hög återfallsrisk bosatt sig efter frigivning och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3103 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slopa kravet på tillstånd för offentliga danstillställningar som sker i ett slutet område och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3122 av David Lång och Mikael Jansson (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tiggeri och prostitution ska betraktas som oärlig försörjning och därmed vara skäl för att avvisa respektive utvisa utländska medborgare som ägnar sig åt sådan verksamhet, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3126 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om gränskontroller och inre utlänningskontroller och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3168 av Hanna Wigh (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sexförbrytare bör registreras i ett sexförbrytarregister på livstid och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3174 av Paula Bieler m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en svensk version av den brittiska myndigheten CEOP och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt utreda möjligheten att införa ett system med larmknapp på nätet och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3218 av Mikael Jansson m.fl. (SD):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett gendarmeri med tyngre vapen och offensivare taktik än reguljära polisen bör sättas upp med regional placering i Stockholm, Göteborg och Malmö (avsnitt 3.5) och tillkännager detta för regeringen.
81. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Kustbevakningen ska ha tillgång till polisens register (avsnitt 16.1) och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3235 av Lisbeth Sundén Andersson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa maskeringsförbud på fotbollsmatcher och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3241 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bruket av biometriska kontroller vid Schengenområdets yttre gränser bör öka och tillkännager detta för regeringen.
 8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av obligatorisk kontroll av fingeravtryck för resenärer till Schengenområdet från tredjeland, och på sikt även för dem som reser från Schengenområdet till tredjeland, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
-
1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en svensk version av den brittiska myndigheten CEOP och tillkännager detta för regeringen.
 2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt utreda möjligheten att införa ett system med larmknapp på nätet och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3218 av Mikael Jansson m.fl. (SD):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett gendarmeri med tyngre vapen och offensivare taktik än reguljära

polisen bör sättas upp med regional placering i Stockholm, Göteborg och Malmö (avsnitt 3.5) och tillkännager detta för regeringen.

81. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Kustbevakningen ska ha tillgång till polisens register (avsnitt 16.1) och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3235 av Lisbeth Sundén Andersson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa maskeringsförbud på fotbollsmatcher och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3241 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bruket av biometriska kontroller vid Schengenrådets yttre gränser bör öka och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av obligatorisk kontroll av fingeravtryck för resenärer till Schengenområdet från tredjeland, och på sikt även för dem som reser från Schengenområdet till tredjeland, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2**Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet**

Motion	Motionärer	Yrkanden
66. Motioner som bereds förenklat		
2015/16:3	Magnus Persson (SD)	
2015/16:68	Margareta B Kjellin (M)	
2015/16:107	Edward Riedl (M)	
2015/16:302	Hans Hoff (S)	
2015/16:304	Lars Eriksson (S)	
2015/16:382	Fredrik Malm och Said Abdu (båda FP)	
2015/16:960	Lars-Arne Staxäng och Sten Bergheden (båda M)	2
2015/16:961	Mikael Cederbratt m.fl. (M)	
2015/16:964	Jan R Andersson (M)	
2015/16:986	Sten Bergheden m.fl. (M)	2–3, 6–8, 10–17, 19 och 20
2015/16:1132	Anders Hansson (M)	
2015/16:1133	Anders Hansson (M)	
2015/16:1188	Cecilia Magnusson (M)	
2015/16:1301	Richard Jomshof (SD)	
2015/16:1370	Åsa Coenraads och Sten Bergheden (båda M)	
2015/16:2074	Runar Filper m.fl. (SD)	1, 3–4 och 6–7
2015/16:2458	Kristina Yngwe (C)	3
2015/16:2469	Åsa Coenraads m.fl. (M)	
2015/16:2528	Arhe Hamednaca m.fl. (S)	3
2015/16:2591	Thomas Finnborg (M)	
2015/16:2741	Richard Jomshof m.fl. (SD)	1 och 2
2015/16:2827	Kent Ekeroth och Adam Marttinen (båda SD)	8, 13, 14 och 17–19
2015/16:2834	Kent Ekeroth och Adam Marttinen (båda SD)	5, 8 och 10
2015/16:2835	Kent Ekeroth och Adam Marttinen (båda SD)	

2015/16:2868	Markus Wiechel och Jennie Åfeldt (båda SD)	4
2015/16:2896	Sten Bergheden (M)	2
2015/16:2932	Lotta Olsson (M)	1 och 2
2015/16:3051	Johan Hedin m.fl. (C)	3
2015/16:3095	Paula Bieler m.fl. (SD)	35
2015/16:3168	Hanna Wigh (SD)	2
2015/16:3174	Paula Bieler m.fl. (SD)	1 och 2
2015/16:3218	Mikael Jansson m.fl. (SD)	81